

รายงานการวิจัย

การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย
จังหวัดพัทลุง

The Management of Cultural Landscape for Tourism
in Ta-Lay-Noi Community, Phatthalung Province

ปิยาภรณ์ อรมุต Piyaporn Oramut

งามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์ Ngampetch Ampornwattanapong

เจนจิรา ขุนทอง Janejira Khunthong

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณเงินกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประจำปี พ.ศ. 2563

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์อศรา กันแดง และดร.กนกวรรณ คชสีห์ ที่ได้กรุณาบรรยายและนำชมกรณีตัวอย่าง รวมถึงแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี รวมทั้งเจ้าหน้าที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่อำนวยความสะดวก และช่วยประสานงานกับทางมหาวิทยาลัย ฯ ให้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ที่ได้ สนับสนุนทุนในการทำวิจัยเรื่อง การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัด พัทลุง จนทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานโครงการวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบุพการี และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่คอยดูแล ประสิทธิ์ ประสาทวิชา ความรู้ ให้กับคณะผู้วิจัย ฯ นอกจากนี้ยังมีนักศึกษารายวิชาสถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น หลักสูตร สถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รุ่น 13 และรุ่น 7 สมทบ ทุกท่านที่ร่วมกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรม ภายใต้โครงการวิจัย และผู้มี พระคุณอีกหลายคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแต่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปิยาภรณ์ อรมุต
งามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์
เจนจิรา ขุนทอง

การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ปิยาภรณ์ อรมุต¹ งามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์ และเจนจิรา ขุนทอง²

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภูมิทัศน์วัฒนธรรม และศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม สังเกต สัมภาษณ์เชิงลึก ถ่ายภาพและเขียนภาพลายเส้นประกอบ จัดประชุมระดมความคิดรวมถึงแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สำหรับการออกแบบ และการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม และคำนึงความต้องการของคนในชุมชนเป็นสำคัญ

การศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ผู้วิจัยได้แบ่ง เป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ มรดกทางวัฒนธรรม และศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยผลการศึกษาพบว่ามรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชนฯ ประกอบด้วยภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูด ภูมิปัญญาด้านวิถีประมง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ศิลปะการแสดงและความเชื่อเกี่ยวกับมโนราห์ รวมถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และสภาพแวดล้อมของคนในชุมชน ส่วนศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผลอยู่ในระดับปานกลางถึงดี จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยนำมาสรุปผลและออกแบบการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน เพื่อสร้างอัตลักษณ์ด้วยโดยใช้แนวคิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้ดังนี้ สร้างสรรค์ผลงานออกแบบเพื่อปรับปรุงด้านกายภาพของชุมชนฯ โดยการออกแบบซุ้มทางเข้า, ป้ายบอกทาง, แผงบังแดด, จุดถ่ายรูป, ถังขยะ, Street Art, แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน, ประติมากรรม และออกแบบให้จัดกิจกรรมและพื้นที่ทางวัฒนธรรม (Cultural Space) “เทศกาลสานกระจูด สานรักษ์” ในวันแห่งความรักของทุกปี เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้การต่อสาธารณชน (Story Telling) ในการเป็นแหล่งภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูดของโลกผ่านกิจกรรมดังกล่าว

คำสำคัญ : การจัดการ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงชุมชน ชุมชนทะเลน้อย

¹ผศ.ดร. หลักสูตรสาขาวิชาการผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จังหวัดสงขลา

²ผศ. หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จังหวัดสงขลา

The Management of Cultural Landscape for Tourism in Ta-Lay-Noi Community, Phatthalung Province

Piyaporn Oramut¹ Ngampetch Ampornwattanapong and Janejira Khunthong²

Abstract

The research had gathered data about cultural landscape and tourism potential of the site. The researcher had applied various approaches during data gathering process like site survey, observation, in-depth interview, photograph, line drawing, vision group as well as questionnaire. The collected data and information will benefit the design and cultural landscape management of Ta-Lay-Noi community, Pattalung province. The research had emphasized on cultural-based tourism and the need of local community as the basis.

The study of cultural landscape for community-based tourism at Ta-Lay-Noi community can be mainly divided into 2 parts, which are cultural heritage and tourism potential in the area. Furthermore, the researcher had found that there were significant cultural heritage of the community, which were Krajoed handicraft, fishing and food processing products, Nora performing art and belief as well as vernacular architecture. In addition, it was also shown from the result of the analyzed questionnaire that tourism potential of the community stayed in the fair to good level. After the researchers adopted the result from the questionnaire, they had managed to design cultural landscape for the local community. With the attention to sustain local community's identity, the researchers decided to utilize the idea of conserving local culture by renovating physical attributes in the community through the new design of main entrance gate, signage system, awning, photo spots, litter bin, street art, local community cultural knowledge center and sculpture. By providing recreational cultural space, the researchers had managed "San Krajoed San Rak Festival" on the valentine's day annually. It is believed that the festival would trigger public awareness and publicize the community as Krajoed Handicraft knowledge center.

Keywords : Cultural, landscape management, Community tourism, Ta-Lay-Noi Community

¹ Asst. Prof., Department of Urban Planning Faculty of Architecture Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla

² Asst. Prof., Department of Architecture Faculty of Architecture Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	(ก)
บทคัดย่อ.....	(ข)
สารบัญ.....	(ง)
สารบัญตาราง.....	(ฉ)
สารบัญภาพ.....	(ช)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	1
1.2 คำสำคัญ (keywords) ของโครงการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	3
1.5 ทฤษฎี สมมุติฐานและกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	6
1.8 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย.....	7
1.9 ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสารและ งานวิจัยเกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม.....	8
2.2 การออกแบบภูมิทัศน์.....	10
2.3 การท่องเที่ยวเชิงชุมชน.....	15
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวยั่งยืน.....	17
2.5 การมีส่วนร่วมของชุมชน.....	20
2.6 การศึกษากรณีตัวอย่าง.....	24
บทที่ 3 ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย.....	48
3.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ของเทศบาลตำบลทะเลน้อย.....	50
3.2 ศักยภาพวัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และ หมู่ที่ 13 ของเทศบาลตำบลพนาสูง.....	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย.....	94
4.1 การออกแบบจัดทำภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย.....	102
4.2 การออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกิจกรรมวัฒนธรรม.....	136
บทที่ 5 สรุปผลการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	138
5.1 สรุปผล.....	138
5.2 อภิปรายผล.....	146
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	147
บรรณานุกรม.....	148
ภาคผนวก.....	149
ประวัติผู้วิจัย.....	200

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ นาโปแก..... 25
ตารางที่ 2.2	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ สวนไข่มุกหัวใจ..... 28
ตารางที่ 2.3	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดใต้โหนด..... 31
ตารางที่ 2.4	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดน้ำลำป่า..... 34
ตารางที่ 2.5	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดจริงใจ Farmers Market..... 37
ตารางที่ 2.6	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ Mee Jai Space..... 40
ตารางที่ 2.7	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ กาดก้อมกองเดี่ยว..... 43
ตารางที่ 2.8	การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดฉำฉา..... 46
ตารางที่ 3.1	ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย..... 52
ตารางที่ 3.2	ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของ ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย..... 57
ตารางที่ 3.3	ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง..... 63
ตารางที่ 3.4	ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง..... 80
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไป..... 94
ตารางที่ 4.2	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม กิจกรรม และการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง.. 95
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินศักยภาพการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง..... 97
ตารางที่ 4.4	การวิเคราะห์ศักยภาพและทุนมรดกวัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อยและพนางตุง จังหวัด พัทลุง..... 99
ตารางที่ 5.1	มรดกทางวัฒนธรรม..... 139
ตารางที่ 5.2	ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว..... 140

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ ชุมชนทะเลน้อย.....	4
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 กรณีตัวอย่างนาโปแก.....	24
ภาพที่ 2.2 กรณีตัวอย่างสวนไผ่ขวัญใจ.....	27
ภาพที่ 2.3 กรณีตัวอย่างตลาดใต้โหนด.....	30
ภาพที่ 2.4 กรณีตัวอย่างตลาดน้ำลำปำ.....	33
ภาพที่ 2.5 กรณีตัวอย่างตลาดจริงใจ Farmers Market	36
ภาพที่ 2.6 กรณีตัวอย่าง Mee Jai Space	39
ภาพที่ 2.7 กรณีตัวอย่างกาดก้อมกองเตียว.....	42
ภาพที่ 2.8 กรณีตัวอย่างตลาดฉำฉา.....	45
ภาพที่ 3.1 การแบ่งเขตพื้นที่ในการศึกษามรดกทางวัฒนธรรม และศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย.....	49
ภาพที่ 3.2 แผนที่แสดงตำแหน่งมรดกทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ ตำบลทะเลน้อย (Zone 1).....	51
ภาพที่ 3.3 แผนที่แสดงตำแหน่งมรดกทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ ตำบลทะเลน้อย (Zone 2).....	61
ภาพที่ 4.1 กรอบแนวคิดในการออกแบบ.....	103
ภาพที่ 4.2 แผนผังทางเข้าชุมชนทะเลน้อยและพนางตุง.....	103
ภาพที่ 4.3 ทางเข้าชุมชนทะเลน้อยและพนางตุง.....	104
ภาพที่ 4.4 ซุ้มทางเข้าแบบที่ 1.....	106
ภาพที่ 4.5 ซุ้มทางเข้าแบบที่ 2.....	107
ภาพที่ 4.6 ซุ้มทางเข้าแบบที่ 3.....	108
ภาพที่ 4.7 แผนผังและตำแหน่งที่ตั้งซุ้มทางเข้า.....	109
ภาพที่ 4.8 รูปแบบป้ายบอกทาง แบบที่ 1.....	110
ภาพที่ 4.9 รูปแบบป้ายบอกทาง แบบที่ 2.....	111
ภาพที่ 4.10 แผนผังและตำแหน่งที่ตั้งป้ายบอกทาง.....	112
ภาพที่ 4.11 รูปแบบโครงสร้างและวัสดุถังขยะ แบบที่ 1.....	113

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.12 รูปแบบโครงสร้างและวัสดุถังขยะ แบบที่ 2.....	114
ภาพที่ 4.13 แผนผังและตำแหน่งจุดวางถังขยะชุมชนขนาดเล็กน้อยและพนางตุง.....	115
ภาพที่ 4.14 แผงกันแดดและวัสดุ รูปแบบที่ 1.....	116
ภาพที่ 4.15 แผงกันแดดและวัสดุ รูปแบบที่ 2.....	117
ภาพที่ 4.16 แผนผังและตำแหน่งจุดวางแผงบังแดดชุมชนขนาดเล็กน้อยและพนางตุง.....	118
ภาพที่ 4.17 Street Art รูปแบบที่ 1.....	119
ภาพที่ 4.18 Street Art รูปแบบที่ 2.....	120
ภาพที่ 4.19 Street Art รูปแบบที่ 3.....	120
ภาพที่ 4.20 Street Art รูปแบบที่ 4.....	121
ภาพที่ 4.21 Street Art รูปแบบที่ 5.....	121
ภาพที่ 4.22 แผนผังและตำแหน่งจุดทำสตรีทอาร์ทชุมชนขนาดเล็กน้อยและพนางตุง.....	122
ภาพที่ 4.23 ศูนย์การเรียนรู้และลานกระจุกรูปแบบที่ 1.....	123
ภาพที่ 4.24 โครงสร้างศูนย์การเรียนรู้และลานกระจุกรูปแบบที่ 2.....	124
ภาพที่ 4.25 แผนผังและตำแหน่งศูนย์การเรียนรู้และลานกระจุกรูปแบบที่ 1.....	125
ภาพที่ 4.26 โคมไฟรูปแบบที่ 1.....	126
ภาพที่ 4.27 โคมไฟรูปแบบที่ 2.....	127
ภาพที่ 4.28 แผนผังและตำแหน่งโคมไฟทางเดินชุมชนขนาดเล็กน้อยและพนางตุง.....	128
ภาพที่ 4.29 จุดถ่ายรูปรูปแบบที่ 1.....	129
ภาพที่ 4.30 จุดถ่ายรูปรูปแบบที่ 2.....	130
ภาพที่ 4.31 แผนผังและตำแหน่งจุดวางจุดถ่ายรูปรูปแบบที่ 1.....	131
ภาพที่ 4.32 ประติมากรรมรูปแบบที่ 1.....	132
ภาพที่ 4.33 ประติมากรรมรูปแบบที่ 2.....	133
ภาพที่ 4.34 แผนผังและตำแหน่งจุดวางประติมากรรมรูปสัตว์ชุมชนขนาดเล็กน้อยและพนางตุง.....	134
ภาพที่ 4.35 ห้องน้ำ.....	135
ภาพที่ 4.36 แผนผังและตำแหน่งห้องน้ำชุมชนขนาดเล็กน้อยและพนางตุง.....	136
ภาพที่ 4.37 โปสเตอร์โปสเตอร์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์.....	137
ภาพที่ 5.1 ตำแหน่งของซุ้มทางเข้า ป้ายบอกทาง และถังขยะ.....	141
ภาพที่ 5.2 ต้นแบบการออกแบบแผงบังแดด.....	142

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.3 ต้นแบบการออกแบบถึงขยะ.....	143
ภาพที่ 5.4 Street Art	145

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนมีคุณค่า และความสำคัญต่อชุมชนอย่างยิ่ง อันหมายถึงสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่เป็นผลมาจากวัฒนธรรมชุมชนที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าวิถีชีวิต เอกลักษณ์ และวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นที่ผสานไปกับสภาพแวดล้อม ก่อให้เกิดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน เช่น เรือนพื้นถิ่นเป็นตัวอย่างของการสะท้อนให้เห็นสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมที่มนุษย์ในพื้นที่นั้นสร้างสรรค์ขึ้น

ปัจจุบันชุมชนท้องถิ่นของประเทศอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่แสวงหาประโยชน์สุขจากภายนอก ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยรายได้ครัวเรือนเป็นตัวกำหนดชี้วัดความสุข จึงก่อให้เกิดปัญหาการละทิ้งถิ่นอพยพเข้าสู่สังคมเมือง การละเลยต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น การละเลยละทิ้งวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงาม ผู้สูงอายุขาดการดูแล เยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทั้งทางกายและจิตใจส่งผลให้ชุมชนท้องถิ่นขาดความเข้มแข็ง สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม วัฒนธรรมท้องถิ่นถูกละเลย ประชาชนขาดความรักถิ่นเกิด ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสามารถลดทอน เบบางจนถึงจัดไปได้โดยต้องอาศัยความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อน การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนโดยชุมชนท้องถิ่นเป็นหนทางหนึ่งที่จะสามารถทำให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมีความรักในถิ่นกำเนิด สร้างความสามัคคีในชุมชน จัดการสภาพแวดล้อมของชุมชนได้โดยตนเอง ยังคงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นอันดีงาม ผู้สูงอายุและเยาวชนจะมีคุณภาพชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ดี การสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมให้แก่ชุมชนท้องถิ่น การให้ความรู้ การสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ภาครัฐ ฯลฯ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจร่วมกัน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการวางแผน การจัดการที่ต่อเนื่อง อย่างเป็นระบบ จึงจะสามารถลดทอน เบบาง จนถึงจัดปัญหาทางสังคมในชุมชนท้องถิ่นไปได้ ทำให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ : 2551)

ในยุคปัจจุบัน “วัฒนธรรม” ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นจุดขายอันหนึ่งของรัฐบาล และองค์กรที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับประเทศ กระทรวง มาจนถึงองค์กรท้องถิ่น

ชุมชนทะเลน้อยตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง และอยู่ทางทิศตะวันออกของ อำเภอควนขนุน ซึ่งตำบลพนางตุงได้เกิดขึ้นตั้งแต่ สมัยรัชการที่ 5 คือ เริ่มจากตำบลพนางตุง ตำบลทะเลน้อย ได้เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอ

อุดร ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองปากประ คือบ้านมะกอกใต้ เมื่อปี พ.ศ.2442 และได้เปลี่ยนชื่อจากอำเภออุดร เป็นอำเภอกปากประ ต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อในแขวงเมืองพัทลุง โดยเปลี่ยนจากอำเภอกปากประ เป็นอำเภอละเลน้อย และแบ่งเขตการปกครองพื้นที่ใหม่ คือ ให้ปกครองตำบลตะเครียะ ตำบลหัวป่า ตำบลทะเลน้อย ตำบลบ้านพร้าว และตำบลสำโรง ในอำเภอฟังไทร เมืองนครศรีธรรมราช มารวมอยู่ในอำเภอละเลน้อย พร้อมยกตำบลมะกอกเหนือ ตำบลมะกอกใต้ซึ่งเดิมขึ้นกับอำเภอกปากประ ไปขึ้นกับอำเภอมืองพัทลุง และเมื่อ พ.ศ.2445 ได้ย้ายที่ทำการอำเภอละเลน้อยไปตั้งที่ตำบลนางตุง ตรงข้ามกับวัดควนนางตุงในปัจจุบัน แต่ยังคงเรียกว่าอำเภอละเลน้อย ด้วยเหตุว่าช่างป่าเข้าทำลายที่ทำการอำเภอละเลน้อย เมื่อถึง พ.ศ.2460 กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศลงวันที่ 24 เมษายน 2460 ให้เปลี่ยนชื่ออำเภอละเลน้อย เป็นอำเภอนางตุง มีเขตการปกครอง เหมือนอำเภอละเลน้อย ครั้นมาถึง พ.ศ.2466 กระทรวงมหาดไทย มีประกาศลงวันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2466 ให้ย้ายที่ว่าการอำเภอนางตุง ไปตั้งที่ตำบลควนขนุน และให้เปลี่ยนชื่อ เป็นอำเภอกวนขนุน อันเนื่องมาจากราษฎรที่มาติดต่อกับอำเภอนางตุง ตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างไกล ไม่สามารถมาเข้าเฝ้ากลับได้ ต้องนอนแรมระหว่างทาง มีอันตรายจากสัตว์ป่า นานาชนิด และอีกประการหนึ่งเมื่อค้ำมีก็ต้องขอพักอาศัย กับผู้อยู่ไกลเส้นทางถึงแม้ว่าจะรู้จักไม่รู้จักมาก่อน นอกจากนี้กลุ่มโจรปล้นสะดมอยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดภาวะระแวงว่าผู้ที่มาพักจะมาตีหรือมาร้าย จึงต้องย้ายที่ว่าการอำเภอมาอยู่ที่ส่วนกลาง และอำเภอนางตุง ก็เป็นเพียงตำบลหนึ่งในอำเภอกวนขนุนจนถึงปัจจุบันนี้ มีคำบอกเล่าของประชาชนชาวบ้านที่บอกว่า ลักษณะควนนางตุงเป็นแนวยาว เหมือนกำแพงขวางกั้นจึงได้ชื่อว่า นางตุง มาจากคำว่า พนัง ซึ่งแปลว่า ที่กั้น ดังนั้น พนังตุงจึงหมายถึงควนที่กั้นระหว่างพื้นที่ด้านตะวันออกและทิศตะวันตกของตำบล ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 ได้ยกฐานะขึ้นเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลนางตุง (เทศบาลนางตุง ,ออนไลน์)

ชุมชนทะเลน้อยเป็นชุมชนหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ทรัพยากรอันทรงคุณค่า และภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่ดึงดูดรวมถึงการร่วมมือกันขององค์กรและชาวบ้านในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว ในรูปแบบของการทำตลาดหัวลานหัวเลี้ยวเพื่อขายอาหาร ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน ถ่ายทอดภูมิปัญญา ทำลานวัฒนธรรมเพื่อถ่ายทอดและสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่าที่ควร จากประเด็นปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเดิมเพื่อให้ทราบถึงปัญหา และร่วมกับชุมชนออกแบบ ปรับปรุง และจัดทำแผนการจัดการภูมิทัศน์ชุมชนเพื่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวต่อไป อันจะส่งผลต่อเศรษฐกิจ และความภาคภูมิใจของคนในชุมชนอีกด้วย

1.2 คำสำคัญ (Keywords) ของโครงการวิจัย

การจัดการ หมายถึง การจัดการภายในชุมชนทะเลน้อย โดยชุมชน เพื่อชุมชน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้

ภูมิทัศน์วัฒนธรรม หมายถึง การเชื่อมสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อสื่อให้เห็นวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์และการตั้งถิ่นฐานในช่วงเวลาต่างๆกัน โดยมีอิทธิพลจากข้อจำกัดทางกายภาพของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือโอกาสที่เกิดขึ้นได้โดยสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ อันต่อเนื่องจากผลแห่งพลังขับเคลื่อนทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งภายในและภายนอก อาจเป็นมีคุณค่าเป็นส่วนรวมหรือตัวแทนที่แสดงความเป็นตัวตนของพื้นที่ชุมชนทะเลน้อย

การท่องเที่ยวเชิงชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิ์ในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

ชุมชนทะเลน้อย หมายถึง พื้นที่ชุมชนริมทะเลน้อย ซึ่งหมายอยู่ในพื้นที่ หมู่ 1 บ้านทะเลน้อย และหมู่ 2 บ้านทะเลน้อย ขององค์การบริหารส่วนตำบลทะเลน้อย และหมู่ 1 บ้านหัวลาน หมู่ 2 บ้านทะเลน้อย หมู่ 13 บ้านทะเลน้อย ขององค์การบริหารส่วนตำบลพนางตุง

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1) ศึกษาการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงชุมชนของชุมชนทะเลน้อยที่มีอยู่เดิม
- 2) ศึกษาแนวทางแก้ไขการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงชุมชนของชุมชนทะเลน้อย
- 3) ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อยโดยชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม
- 4) นำผลการออกแบบมาทดลองใช้ในพื้นที่

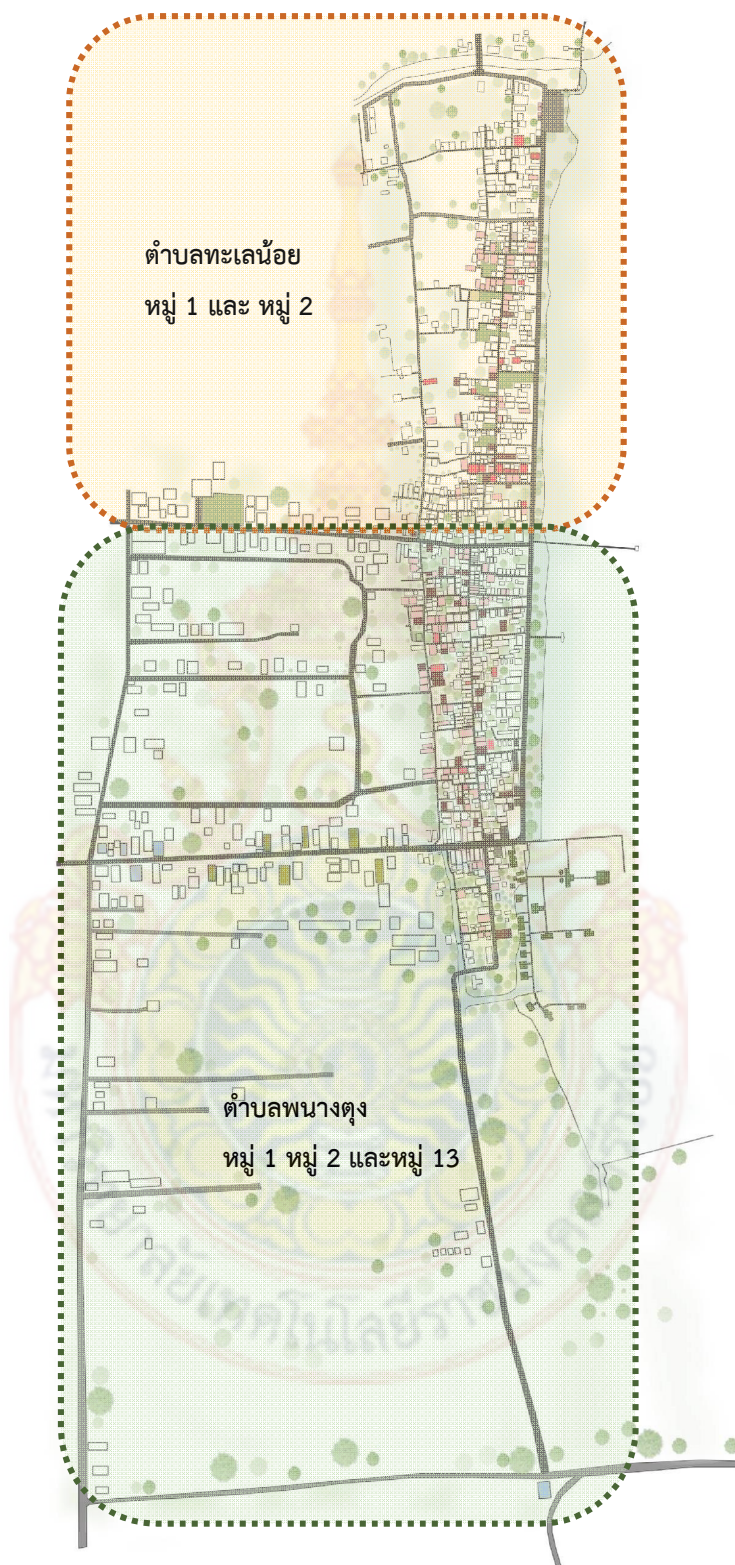
1.4 ขอบเขตของการวิจัย

โครงการวิจัยการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีขอบเขต ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาปัญหาด้านการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อท่องเที่ยวในรูปแบบเดิม
- 2) จัดทำแผนการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมร่วมกับชุมชน ออกแบบและจัดทำ ปรับปรุงภูมิทัศน์ต่างๆ ร่วมกับชุมชนให้เป็นรูปธรรม เช่น ป้ายเรียนรู้ภูมิปัญญา ส่วนประดับตกแต่งถนน ป้ายบอกทาง พื้นที่นั่งพักของมาเยือน ฯลฯ

ขอบเขตด้านพื้นที่

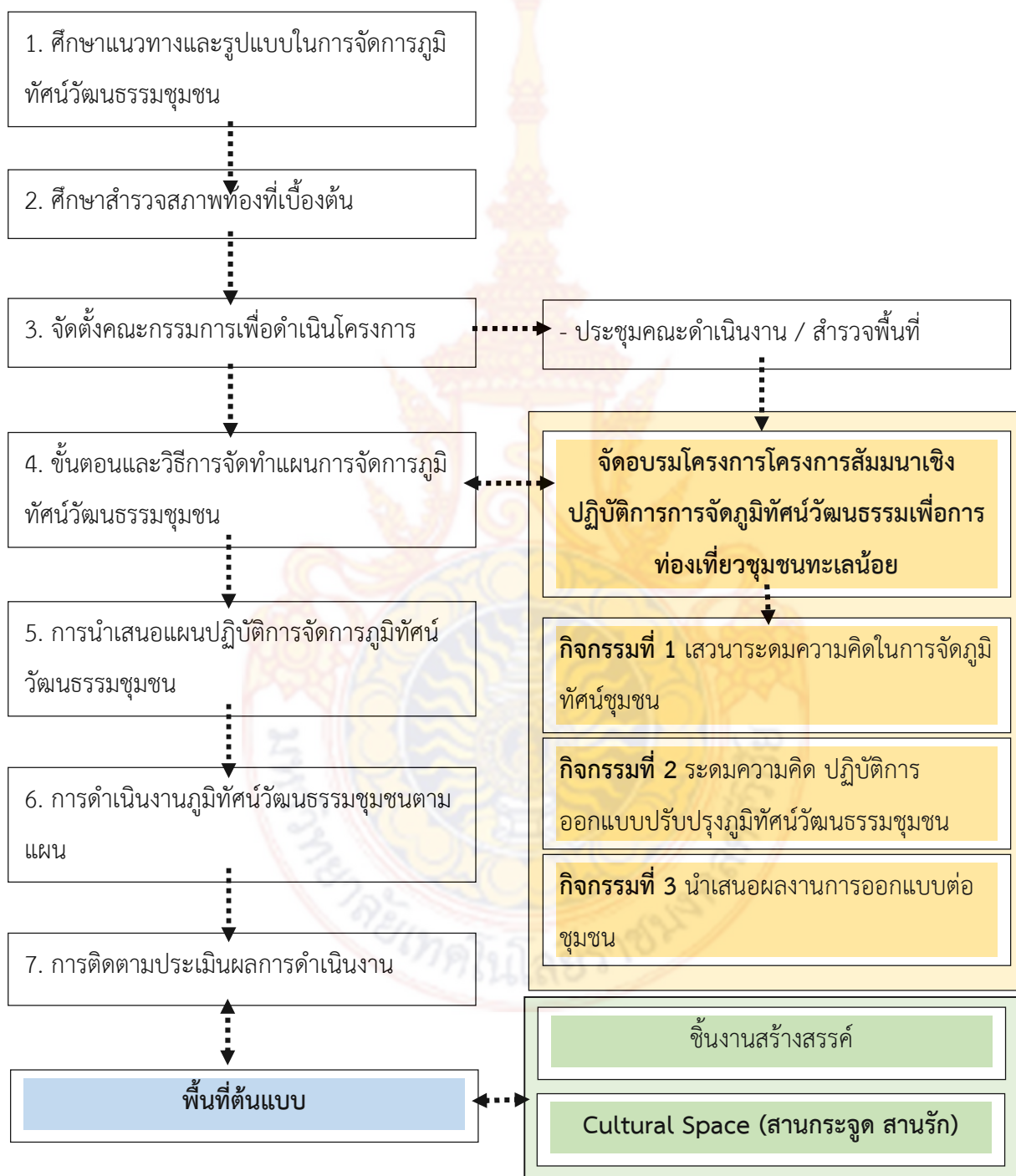

ภาพที่ 1.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ ชุมชนทะเลน้อย

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

1.5 ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

โครงการวิจัยการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีกรอบแนวคิดในการดำเนินโครงการวิจัย ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการวิจัยนี้มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการวิจัย ดังนี้

- 1) องค์ความรู้ที่ผ่านการจัดระบบทางวิชาการ โดยการจัดทำเป็นรูปเล่ม และตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ
- 2) คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบปรับปรุงทัศนัแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางการท่องเที่ยว อันส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจ ในทรัพยากรด้านต่าง ๆ ของชุมชน อันทรงคุณค่า ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเอง อีกทั้งยังเกิดความหวงแหนในทรัพยากรของชุมชน อีกด้วย
- 3) สามารถต่อยอดให้เกิดมูลทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนด้านการท่องเที่ยวได้
- 4) หน่วยงานราชการ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้นำผลการวิจัยไปปรับใช้เป็นแผนในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ให้ตอบสนองกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นในเชิงบูรณาการอย่างเหมาะสม และยั่งยืน
- 5) สร้างอัตลักษณ์ให้กับชุมชน เพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวต่อไป

1.7 วิธีการดำเนินการวิจัย

- 1) ขั้นสำรวจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยการสำรวจรวบรวมจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นความรู้พื้นฐานและเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า
- 2) ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ที่ศึกษาด้วยวิธีการ สังเกต สัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถามนักท่องเที่ยว ถ่ายภาพประกอบ เขียนภาพลายเส้นประกอบ จัดประชุมชาวบ้าน และจัดทำผังชุมชนในปัจจุบันเพื่อกำหนดพื้นที่สำคัญด้านต่างๆ ของชุมชน สำหรับการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรม การสังเกตผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกถ่ายภาพประกอบและเขียนภาพลายเส้นประกอบ การสัมภาษณ์รวมถึงการทำแบบสอบถามผู้วิจัยจะใช้วิธีการจดบันทึกและบันทึกลงในเครื่องบันทึกเสียงตามความเหมาะสม โดยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลและร่วมประชุมสัมมนาไว้ดังนี้
 - เจ้าของภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ
 - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบ้านเรือน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองชุมชน
 - ผู้นำชุมชนในอดีตและปัจจุบัน
 - นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อย
- 3) ขั้นจัดทำข้อมูล
 - นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการจัดประชุมสัมมนา ซึ่งบันทึกไว้ในเครื่องบันทึกเสียงมาถอดความโดยสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา

- นำข้อมูลที่ได้จากการจัดบันทึกไว้มาสรุปสาระสำคัญ ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา

- นำข้อมูลทั้งหมดที่จัดกระทำในข้างต้นแล้วมาวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ใน
- นำเสนอข้อมูลต่อชุมชนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
- ปรับปรุงข้อมูลตามการแก้ไขของชุมชน

4) ขึ้นออกแบบ ผู้วิจัยออกแบบชิ้นงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ข้างต้นเสนอต่อชุมชน โดยให้ชุมชนเลือกแบบ

5) ขึ้นเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้าโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ โดยมีภาพประกอบบางตอน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านสถาปัตยกรรม พร้อมทั้งจัดทำ แบบและต้นแบบชิ้นงานประดับตกแต่งชุมชน เช่น ป้ายเรียนรู้ภูมิปัญญา ส่วนประดับตกแต่งถนน ป้ายบอกทาง พื้นที่นั่งพักของมาเยือน ตามที่ชุมชนเลือก จำนวนอย่างละ 1 ชิ้นงาน

1.8 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

นำเสนอผลงานวิจัยให้กับหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งในการกำหนดรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม

1.9 ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการวิจัยนี้มีผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

- 1) ชุมชนได้แบบการปรับภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 พื้นที่
- 2) ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน อันส่งผลต่อเศรษฐกิจให้ชุมชนเข้มแข็ง ต่อไป
- 3) คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

บทที่ 2

เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษากรณีตัวอย่าง

2.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม

2.1.1 ความหมายภูมิทัศน์วัฒนธรรม

ภูมิทัศน์วัฒนธรรม (Cultural Landscape) อนุสัญญามรดกโลก หมายถึงการเชื่อมสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อสื่อให้เห็นวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์และการตั้งถิ่นฐานในช่วงเวลาต่างๆกัน โดยมีอิทธิพลจากข้อจำกัดทางกายภาพของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือโอกาสที่เกิดขึ้นได้โดยสิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันต่อเนื่องจากผลแห่งพลังขับเคลื่อนทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งภายในและภายนอก อาจเป็นมีคุณค่าเป็นส่วนรวม หรือตัวแทนที่แสดงความเป็นตัวตนของพื้นที่นั้นๆ (อริยา, 2549)

องค์กรมรดกภูมิทัศน์วัฒนธรรม ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "ภูมิทัศน์วัฒนธรรม" คือ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่รวบรวมทรัพยากรทางวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติไว้ร่วมกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ กิจกรรม หรือบุคคล บางครั้งภูมิทัศน์วัฒนธรรมอาจเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล พื้นที่ดังกล่าวอาจใหญ่โตกว้างขวางเป็นพื้นที่นอกเมือง หรืออาจเป็นเพียงแค่นามหน้าบ้านกว้างไม่กี่ตารางเมตร อาจเป็นพื้นที่ไร่ นา สวนสาธารณะ มหาวิทยาลัย สุสาน สองข้างถนนหลวงหรือแม้กระทั่งพื้นที่อุตสาหกรรม

ภูมิทัศน์วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งทางรูปธรรม และนามธรรมอันเป็นสิ่งที่ผู้คนในกลุ่มยึดถือร่วมกัน (ค่านิยม) และได้กระทำต่อสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศเพื่อสร้างความเจริญงอกงามและสังคมมนุษย์ หรืออีกนัยหนึ่งคือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือสภาพแวดล้อมที่มนุษย์ใช้ประโยชน์ในการดำรงวิถีชีวิต กรณีเช่น ป่าชุมชนสวน ไร่ นา แหล่งน้ำ คู หนอง คลอง บึง บ้าน เรือน ศาลาพักผ่อน โบราณสถาน เป็นต้น

ความเชื่อที่เป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตเป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับสภาพพื้นที่โดยรอบ เป็นภาพของภูมิทัศน์ + วัฒนธรรม

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน หมายถึง สภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่เป็นผลมาจากวัฒนธรรมชุมชนที่แสดงออกถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ วิถีชีวิตเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นที่ผสานไปกับสภาพแวดล้อม ก่อให้เกิดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน เช่น เรือนพื้นถิ่นเป็นตัวอย่างของการสะท้อนให้เห็นสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มนุษย์ในพื้นที่นั้นสร้างสรรค์ขึ้น

พื้นที่ทางวัฒนธรรมชุมชน หมายถึง ของเขตหรือบริเวณของชุมชนท้องถิ่นที่แสดงออกถึงภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ เช่น บริเวณหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่นที่แสดงออกถึงภูมิทัศน์วัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน

คุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน หมายถึง ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อมจากมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เช่น ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นตัวอย่างที่เกิดจากการฟื้นคืนและรักษาสภาพภูมิทัศน์ วัฒนธรรมชุมชนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการฟื้นคืนของมรดกวัฒนธรรมชุมชน

การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมชุมชนที่แก่ชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ธรรมชาติ

การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนโดยชุมชนท้องถิ่น คือ การจัดการงานทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควบคู่ไปกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นการจัดการดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จำเป็นต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ การรับรู้และการสร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการด้านภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน ที่จะมิผลกระทบต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ในทุกภาคของประเทศ เป็นการสร้างให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าและคุณประโยชน์ ของการดำรงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ยังคงสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน และยังคงดำเนินชีวิตเป็นปกติสุขตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมจึง เป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐต้องกำหนดเป็นนโยบายและแผนในการดำเนินการเพื่อฟื้นฟู ส่งเสริมอนุรักษ์ และสงวนรักษาให้ เกิดสภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นโดยตรงและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551)

2.1.2 ประเภทภูมิทัศน์วัฒนธรรม

หน่วยงานอุทยานแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (National Parks Services – NPS) ได้แบ่งประเภทของภูมิทัศน์วัฒนธรรมไว้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้ (อริยา, 2549)

ประเภทที่ 1 เป็นคำจำกัดความที่รับรู้กันโดยทั่วไป ได้แก่ พื้นที่สวน สวนสาธารณะหรืออุทยานที่สร้างโดยมนุษย์ เพื่อความสวยงามรื่นรมย์ ซึ่งบางที่อาจเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ศาสนาหรือพื้นที่อนุรักษ์อาคารเก่าแก่แห่งหนึ่งแห่งใด หรือไม่ก็ได้

ประเภทที่ 2 เป็นภูมิทัศน์ที่มีต้นกำเนิดดั้งเดิมมาจากปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ การบริหาร หรือศาสนา พัฒนาต่อเนื่องโดยมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ องค์ประกอบของภูมิทัศน์ประเภทนี้มักจะสะท้อนให้เห็นวิถีแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยๆคือ

- ประเภทที่หยุดการเปลี่ยนแปลงแล้วอาจเรียกว่า “ซากภูมิทัศน์วัฒนธรรม” (fossil landscape) ถึงแม้จะหยุดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการแล้วแต่ยังสามารถเห็นร่องรอยได้ในซากที่เหลืออยู่นั้น สามารถก่อให้เกิดความเชื่อมโยงอันเคยมีอยู่

- อีกประเภทคือ ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงดำเนินอย่างต่อเนื่องโดยบทบาททางสังคมร่วมสมัย ทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจากช่วงเวลาหนึ่งไปยังช่วงเวลาหนึ่งในองค์ประกอบภูมิทัศน์นั้นๆ

ประเภทที่ 3 เป็นประเภทที่อาจมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนในองค์ประกอบของภูมิทัศน์แต่มีอิทธิพลต่อศาสนา ความเชื่อ ศิลปะ หรือเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมในพื้นที่ที่เป็นมรดกโลก พื้นที่เก่าแก่ และพื้นที่อนุรักษ์ ต่างๆ

2.1.3 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม

การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมคือ การจัดการความสอดคล้องของการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ภายใต้การคงอยู่ของคุณค่าภูมิทัศน์วัฒนธรรม ที่จะประสบความสำเร็จได้เมื่อมีการขัดเกลาเนื้อหาและความตกลงร่วมระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก อย่างครอบคลุมโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดเป็นการบูรณาการไปสู่บริบทภูมิทัศน์ที่กว้างขึ้น และความสำเร็จในการจัดการต้องสร้างความยั่งยืนสู่สังคมและเมื่อทำการจำแนกประเภทภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่ชัดเจน จะทำให้มองเห็นทิศทางและแนวทางในการจัดการที่ดีขึ้น โดยสามารถจำแนกแนวทางการ จัดการ ได้ 6 แนวทางด้วยกัน คือ (ฐาปนา และปัทม, 2551)

- 1) การดูแลรักษา (Maintenance) เป็นการดูแลไม่ให้เกิดการเสื่อมสภาพ
- 2) การรักษาให้คงสภาพ (Preservation) เป็นการฟื้นฟู และอนุรักษ์ให้คง ความเป็นดั้งเดิม
- 3) การบูรณปฏิสังขรณ์ (Restoration) การซ่อมแซมปรับปรุงให้กลมกลืน กับของเดิม
- 4) การสร้างขึ้นใหม่ (Reconstruction) สร้างขึ้นใหม่ จากบันทึกต่างๆ
- 5) การปรับประโยชน์ใช้สอยใหม่ (Adaptation) ปรับเปลี่ยนหน้าที่ การ ใช้สอยพื้นที่
- 6) การพัฒนา และการสร้างสรรค์ใหม่ (Development and Creation) เป็นการจัดการที่ส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์วัฒนธรรมสูงสุด ที่ต้องคำนึงถึงคุณค่า จากประโยชน์ใช้สอยเชิงพื้นที่ เป็นสำคัญ

2.2 การออกแบบภูมิทัศน์

การวิเคราะห์เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการคิด เพราะการวิเคราะห์ช่วยแยกแยะสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เป็น สิ่งที่เราสามารถจัดการได้ ช่วยให้เราเข้าใจปัญหาและหาทางแก้ไข ซึ่งปัญหาหลายอย่างต้องแก้ไขด้วย การออกแบบ เพราะการออกแบบช่วยสร้างสรรค์วิธีการแก้ปัญหาได้ การออกแบบเป็นกระบวนการคิดโดยการนำเอาปัจจัยหลายอย่าง มาทำให้เกิดผลตามที่เราต้องการ เป็นที่น่า

เสียชีวิตว่าการออกแบบมักถูกมองว่าเป็นงานของสถาปนิก ภูมิสถาปนิก มัณฑนากร นักออกแบบ แพ้ชั้น ฯลฯ เท่านั้น แท้ที่จริงแล้วการออกแบบเป็นพื้นฐานของการคิด (Bono, 1992)

2.2.1 หลักการออกแบบภูมิทัศน์ (Fundamental of Landscape Design) กิจกรรมและองค์ประกอบ การออกแบบภูมิทัศน์ นักออกแบบต้องพิจารณากำหนดตำแหน่งกิจกรรมการใช้ พื้นที่ และรายละเอียดต่างๆ หรือองค์ประกอบที่ควรจัดให้มีขึ้นในพื้นที่นั้นๆ สามารถสรุปได้ว่า การออกแบบภูมิทัศน์ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆ (ศศิยา, 2554) คือ

1) กิจกรรม (activity) หมายถึง กิจกรรมที่จะจัดให้มีขึ้นในพื้นที่ ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 แบบ คือ กิจกรรม ที่ต้องออกแรงและเกิดเสียงดัง (active activity) เช่น กิจกรรมกีฬาต่างๆ สนามเด็กเล่น เวทีกลางแจ้ง เป็นต้น และ กิจกรรมที่ไม่ต้องออกแรง ต้องการความสงบ (passive activity) เช่น เดินเล่น นั่งเล่น นอน อ่านหนังสือ เป็นต้น นัก ออกแบบจะเป็นผู้กำหนดตำแหน่งที่เหมาะสมในพื้นที่ออกแบบ โดยจัดกิจกรรมประเภทเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อไม่ให้เกิด การรบกวนกัน

2) องค์ประกอบ (elements) หมายถึง สิ่งที่เหมาะสมจัดให้มีในกิจกรรมแต่ละประเภท ทั้งที่มีชีวิตหรือต้นไม้ (softscape) และสิ่งไม่มีชีวิต (hardscape) เช่น กิจกรรมนั่งเล่น ควรมี ม้านั่ง ศาลา และสวน กิจกรรมว่ายน้ำควรมีสระ ว่ายน้ำ ฝักบัวชำระตัว ม้านั่งอาบแดด ร่ม กิจกรรม ปิกนิก ควรมีโต๊ะและม้านั่งจัดวางบนพื้นแข็ง ถึงชยะ เตาย่าง และ ร่มเงาจากต้นไม้ใหญ่ ส่วนกิจกรรม แคมป์ปิ้ง ควรมีลานพื้นแข็ง เตาย่างแบบล้อมวงได้ ม้านั่ง อาจตั้งอยู่ที่โล่งแจ้งได้เลย เพราะทำกิจกรรม ในตอนกลางคืน เป็นต้น ซึ่งนักออกแบบจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบ ผิววัสดุ และตำแหน่งที่จะจัดวาง องค์ประกอบเหล่านี้

2.2.2 หลักการออกแบบ ประกอบด้วย

1) แนวความคิด (concept) พื้นที่แต่ละแห่งมีศักยภาพในการพัฒนาที่เหมาะสมใน รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งนักออกแบบต้องกำหนดขึ้นเป็นแนวทางเริ่มแรกในการออกแบบ มักจะเป็น แนวความคิดแบบกว้างๆ ก่อนแล้วจึงพัฒนาแนวความคิดให้แคบ และเจาะจงลงจนเกิดเป็น วัตถุประสงค์ในการออกแบบต่อไป

2) วัตถุประสงค์ (objectives) วัตถุประสงค์เกิดจากแนวความคิดในการออกแบบ แต่มีความเจาะจง ที่เด่นชัดเจนเป็นเป้าหมายในการออกแบบได้ รายการในการออกแบบ (criteria) คือ รายละเอียดต่างๆ ที่นักออกแบบต้องพิจารณาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มักเกิดจากความ ต้องการของผู้ใช้สถานที่ และสภาพพื้นที่ที่จะออกแบบที่ต้องสัมพันธ์

2.2.3 ที่ว่างและต้นไม้ (Space and Plant Materials) ที่ว่างทางสถาปัตยกรรมไว้ใน หนังสือ ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม” ทำให้สามารถนำมาใช้อธิบายที่ว่างทางภูมิสถาปัตยกรรมได้ต่อไป เนื่องจากการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเป็นการออกแบบ ที่ว่างภายนอกอาคาร เพื่อให้มนุษย์เข้าไป

ใช้งานได้สะดวกสบาย ปลอดภัย และมีความสุขยามควบคู่กันไป เนื่องจาก งานด้านนี้มีมนุษย์และต้นไม้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย นักออกแบบจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสัดส่วนของมนุษย์ (human scale) กับขนาดที่ว่างที่มนุษย์เข้าไปใช้งาน และเข้าใจคุณสมบัติและการใช้งานของต้นไม้กับที่ว่างด้วย (อรศิริ, 2538)

1) ที่โล่ง (open space) ที่โล่ง คือ ที่ว่าง (space) ใญ่ที่มีหน้าที่เฉพาะอย่าง มีลักษณะเป็น 3 มิติ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นที่ว่าง ส่วนย่อยๆ ที่มีหน้าที่เฉพาะต่างกัน มีที่ว่างส่วนหนึ่งเป็นตัวสร้างการเชื่อมต่อกัน ทำให้มนุษย์สามารถเข้าไปในสถานที่ นั้นได้ (accessible) มีความเข้าใจในหน้าที่ของที่ว่างและสามารถใช้งานตามวัตถุประสงค์ของที่ว่างแต่ละอย่างได้ ตัวอย่างเช่น การเข้าไปในบริเวณหนึ่ง เดินผ่านแนวทางเดินแล้วแยกเข้าไปยังกิจกรรมต่างๆ อาจมีลานโล่งบริเวณทางเข้าซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เป็นส่วนเชื่อมต่อกับกิจกรรมย่อยต่างๆ ซึ่งพื้นที่ย่อยแต่ละส่วนจะแสดงคุณลักษณะของการใช้ งานเฉพาะออกมาอย่างชัดเจน และคนทั่วไปสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของการใช้งานได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

2.2.4 การออกแบบจัดพรรณไม้ (Planting design) คืองานที่นักออกแบบต้องคิดวิเคราะห์ในขั้นตอนการ ออกแบบในส่วนที่เป็นพื้นผิวอ่อน (softscape) ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการคิดที่เป็นขั้นตอนเช่นกัน เพราะเป็นการ คาดการณ์ล่วงหน้า จินตนาการภาพในอนาคต นักออกแบบจึงต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านพืชมากพอ จึงจะสามารถเลือกชนิดต้นไม้หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาที่จะเกิดในอนาคตได้ Eckbo (1964) อธิบายความหมายของการออกแบบจัดสวนไว้ว่า คือการเลือกและจัดวางตำแหน่งพรรณไม้เพื่อ ปลุกตกแต่งบริเวณตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ชั้นแรก คือการพิจารณาสภาพสถานที่ปลูกในท้องที่นั้น ทั้งลักษณะดิน การระบายน้ำ ทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์ ลม ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ โรคแมลง ชั้นที่สอง พิจารณาการใช้งานและภาพที่ต้องการ เช่น เพื่อให้ร่มเงา บดบัง แบ่งพื้นที่ว่าง สี ขนาด เป็นต้น ชั้นที่สาม พิจารณาคุณสมบัติของพืชที่ ตอบสนองข้อจำกัดตามวัตถุประสงค์ เช่น ขนาด อัตราการเจริญเติบโต อายุการใช้งาน รูปทรง ผิวสัมผัส การจัดเรียง ตัวของใบ สีดอก ผล การเปลี่ยนสีของใบตามฤดูกาล ยอด ลำต้น กิ่งก้าน เปลือก กลิ่น เป็นต้น (ศศิยา, 2554)

2.2.5 การสื่อความหมายในงานออกแบบภูมิทัศน์ (Landscape Design Interpretation) งานด้านการออกแบบเป็นงานซึ่งนักออกแบบสรรค์สร้างรูปร่างหรือรูปทรงต่างๆ ที่สวยงามและใช้งานได้ขึ้นจากจินตนาการ นักออกแบบจึงจำเป็นต้องหาวิธีการสื่อความหมายสิ่งที่เกิดจากความคิดของเขาออกมาเพื่อให้ตัว เขาเองได้ศึกษาพิจารณาความถูกต้อง หาข้อผิดพลาดต่างๆ ล่วงหน้าและทำการแก้ไข เพื่อจะได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ภายใต้ข้อจำกัดตรงนั้น แล้วสื่อออกมาให้บุคคลอื่นสามารถเข้าใจความคิดของเขา วิธีการสื่อความหมายที่เป็นที่นิยมเป็นสากลนี้คือ ภาษารูปภาพ หรือ สัญลักษณ์ (graphic drawings) (ศศิยา, 2554)

2.2.6 แนวคิดสถาปัตยกรรมยั่งยืน (Sustainable Architecture) ในปัจจุบันวงการสถาปัตยกรรมได้ให้ความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงได้ถูกรวมเข้ากับงานสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นงานสถาปัตยกรรมที่คำนึงถึงระบบนิเวศน์ สิ่งแวดล้อม และมีการเน้นการออกแบบโดยคำนึงถึงความยั่งยืนของธรรมชาติ โดยมีเป้าหมายในการออกแบบที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ส่งผลดีต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัย ซึ่งมีการออกแบบสถาปัตยกรรมทำให้เกิดความสมดุลขึ้น 3 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เกิดเป็นแนวคิดของสถาปัตยกรรมยั่งยืน (alliancees, 2018)

Ecological concern เคารพในที่ตั้ง รักษาแผ่นดินและพืชพรรณ

Climate concern คำนึงถึงสภาพอากาศในท้องถิ่น ไม่สร้างมลภาวะทางอากาศ

Energy Efficiency การประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทดแทน

User Concern คำนึงถึงความสะดวกสบายของผู้ใช้อาคารปลอดภัยทางเสียงและทัศนียภาพ

Material Efficiency ใช้วัสดุอย่างมีประสิทธิภาพการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ไม่ใช้วัสดุที่เป็นพิษต่อผู้อาศัย

Water Efficiency ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพไม่สร้างมลภาวะทางน้ำ

สามารถจำแนกหลักการที่นำไปสู่สถาปัตยกรรมยั่งยืนได้ 2 วิธี คือ

1) Nature – Driven Technologies เป็นการพึ่งพาธรรมชาติเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม โดยนำเทคโนโลยีเครื่องกลมาใช้ให้น้อยที่สุด เน้นการพึ่งพาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติให้มากที่สุด สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

- การป้องกันแสงแดดและใช้ประโยชน์จากกระแสลม โดยการอาศัยต้นไม้ อุปกรณ์บังแสงแดด และการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อควบคุมทิศทางกระแสลม

- การอาศัยแสงสว่างจากธรรมชาติ เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้า

- การใช้ฉนวนเพื่อป้องกันความร้อนถ่ายเทเข้าสู่อาคาร ทั้งผนังและหลังคา

การนำแหล่งพลังงานที่มีอยู่มาใช้ เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์มาแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น

- การหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ กักเก็บน้ำฝนเพื่อนำมารดน้ำต้นไม้ ทำความสะอาดบ้านเรือน

- การนำลมธรรมชาติมาช่วยถ่ายเทอากาศภายในอาคารให้บริสุทธิ์ขึ้น และ การใช้ต้นไม้ช่วยกรองฝุ่นละอองและดูดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในเวลากลางวัน

2) Technology – Driven Strategies เป็นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพสูงที่สุด โดยดัดแปลงให้เหมาะสมเพื่อประหยัดพลังงาน สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

- การคัดเลือกทำเลที่ตั้งที่เพื่อเอื้อประโยชน์ในด้านสาธารณสุขโรคต่าง ๆ

ตลอดจนลดการสิ้นเปลืองพลังงานในการเดินทางและติดต่อ

- การควบคุมแสงสว่างที่ใช้ในอาคารให้เหมาะสม โดยการอาศัยมนุษย์และอุปกรณ์กล
- การใช้วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่ไม่ต้องพึ่งพาวัสดุธรรมชาติ อาทิ วัสดุสังเคราะห์ที่มีคุณภาพ
- การให้ความร้อนและเย็นภายในอาคาร โดยการนำพลังงานจากสภาวะแวดล้อมมาใช้
- เป็นการลดปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการนำทรัพยากรมาหมุนเวียนใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ เพื่อลดพลังงานในการจัดเก็บและทำลาย

สำหรับการออกแบบเพื่อสิ่งแวดล้อมสามารถแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อหลัก ได้แก่

1) Building Ecology การปรับเปลี่ยนและเลือกใช้วัสดุที่ไม่มีผลข้างเคียง รวมไปถึงระบบระบายอากาศทั้งแบบธรรมชาติและระบบเครื่องจักรกลสามารถออกแบบให้มีการหมุนเวียนเอาอากาศบริสุทธิ์เข้ามาในอาคารมากที่สุดและลดภาวะที่จะทำให้เกิดเชื้อราหรือความชื้นอับให้น้อยที่สุด

2) Energy Efficiency การออกแบบให้อาคารใช้ประโยชน์จากพลังงานธรรมชาติ ลดภาระการผลิตพลังงาน ทั้งยังเป็นรักษาพลังงานไว้ใช้ในยามจำเป็น อาทิ การใช้ Thermal Mass ของอาคารเพื่อเก็บหรือระบายความร้อน การใช้ระบบฉนวนให้เหมาะสมกับการใช้งาน การใช้ระบบควบคุมการเปิดปิดเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือระบบทำความเย็น

3) Materials วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างบางชนิดอาจจะส่งผลเสียต่อสภาพแวดล้อม ไม่บางชนิดได้มาจากการตัดไม้ในป่าที่ไม่สามารถปลูกทดแทนได้ วัสดุบางอย่างได้มาโดยกระบวนการที่สร้างมลภาวะ หรือสร้างสารพิษออกมาในขั้นตอนการแปรรูป ดังนั้นควรใช้วัสดุที่ผลิตมาจากแหล่งทรัพยากรที่สามารถทดแทนได้ มีความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมในขั้นตอนการผลิต โดยมีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตน้อยที่สุด

4) Building Form รูปทรงของอาคารควรคำนึงต่อสภาพแวดล้อมข้างเคียง ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน ต้นไม้ หรือสภาพอากาศโดยรอบ ให้เอื้อต่อการหมุนเวียนของการวัสดุ ทรัพยากร ลดการใช้ทรัพยากร และพลังงานในอาคาร เพิ่มความน่าอยู่ให้แก่ผู้ใช้ และมีความปลอดภัย

5) Good Design การออกแบบที่ดีต้องคำนึงถึงผลที่จะตามมา อาทิ อาคารที่คงทนถาวร ง่ายต่อการใช้ สามารถนำเอาวัสดุเก่ากลับมาใช้ใหม่ได้ พร้อมทั้งมีความสวยงาม มีความต้องการพลังงานน้อยลง ซ่อมบำรุง ใช้วัสดุที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อแนวความคิดของสถาปัตยกรรมแบบยั่งยืน

2.3 การท่องเที่ยวเชิงชุมชน

- การท่องเที่ยวเชิงชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2540)

การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่ผ่านกระบวนการจัดการของเครือข่ายการเรียนรู้ และประสานงานวิจัยท่องเที่ยวโดยชุมชน การสนับสนุนให้ชุมชนดำเนินการวิจัยด้านการท่องเที่ยวสามารถสรุปประสบการณ์การจัดการงานวิจัยได้ดังนี้

การท่องเที่ยวโดยชุมชนในบริบทของพื้นที่แหล่งทรัพยากรอันหลากหลายของชุมชน การพิจารณาการใช้ประโยชน์ในประเด็นนี้เป็นการเน้นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติเป็นหลักมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ ดังนั้น การท่องเที่ยวโดยชุมชน จึงตั้งอยู่บนฐานคิดที่เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการผสมผสานจุดมุ่งหมายของการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อม รวมทั้งอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ของชุมชนอันมีวิถีชีวิต และจารีตประเพณีแตกต่างกันนอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมายให้คนในชุมชนรู้จักการสร้างสำนึกท้องถิ่น เร่งรัดความภาคภูมิใจในความเป็นอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมประเพณีของตนรวมทั้งสามารถให้คำอธิบายกับคนนอกหรือนักท่องเที่ยวได้รับรู้ และเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ว่ามีความสวยงามและมีคุณค่าอย่างไร ตลอดจนการสื่อให้เห็นพัฒนาการของวัฒนธรรม จารีตประเพณีทั้งนี้เพื่อให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกัน และกันการเคารพต่อความเชื่อ ศักดิ์ศรีและสิทธิในการเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ วัฒนธรรม ประเพณี และ พิธีกรรมของชุมชน

- การท่องเที่ยวโดยชุมชนในบริบทของการบริหารจัดการโดยชุมชนการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในประเด็นนี้เน้นการจัดการท่องเที่ยวบนเงื่อนไขของการจัดการที่มีความรับผิดชอบที่จะช่วยกันลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ทั้งนี้มุ่งให้มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรการจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ การจัดการสมรรถนะของการรองรับในระบบนิเวศรวมทั้งการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต โดยเน้นภายใต้เงื่อนไขของความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับธรรมชาติในฐานะเป็นวิถีชีวิตที่เกื้อกูลในระบบนิเวศเดียวกัน ภายใต้หลักการที่ว่าคนที่ดูแลรักษาทรัพยากรย่อมสมควรได้รับประโยชน์จากการดูแลรักษา นั้น นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยกันประชาสัมพันธ์และเสนอแนวคิดในการเคลื่อนไหวให้นักท่องเที่ยวได้เป็นผู้เข้าร่วมขบวนการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและและการกระจายผลประโยชน์ที่เกื้อหนุนกันระหว่างการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวกับความต้องการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

- การท่องเที่ยวโดยชุมชนในบริบทของกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมการท่องเที่ยว การพิจารณาการใช้ประโยชน์ประเด็นนี้เป็นการเน้นให้มีการสร้างระบบการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการ

เรียนรู้โดยมีกิจกรรมการให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการเรียนรู้ในวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันหลากหลาย ตลอดจนความเป็นชาติพันธุ์ อันเป็นการช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ และสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้กับนักท่องเที่ยว ให้กับประชาชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ ทั้งนี้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอาจนำไปสู่การสร้างกระบวนการทางสังคมที่ชุมชนท้องถิ่นมีความพยายามในการปรับตัว ภายใต้บริบทของสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการสร้างดุลยภาพระหว่างการผลิตในภาคเกษตรกรรมกับการประกอบอาชีพของชาวบ้านที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน ตลอดจนการรวมตัวกันเพื่อต่อสู้การเอาเปรียบของบริษัทนำเที่ยวจากภายนอก อย่างไรก็ตามในส่วนของกิจกรรมการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนั้น สกว.สำนักงานภาคและกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ได้ร่วมกันสร้างเครือข่ายการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทั้งนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนในอนาคตนั้น ไม่อาจจำกัดตัวเองอยู่แต่เพียงชุมชน หมู่บ้าน แห่งใดแห่งหนึ่งอย่างโดดๆ ได้ แต่พยายามให้มีการรวมตัวกันของชุมชนท่องเที่ยวหลายๆ แห่ง และสร้างเครือข่ายการจัดการทรัพยากรหรือจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวร่วมกันเพื่อให้บริการและมุ่งให้เกิดการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ในการจัดทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน

- การท่องเที่ยวโดยชุมชนในบริบทการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการจัดการตัวเอง การพิจารณาการใช้ประโยชน์จากการวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านนี้ เป็นการคำนึงถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น และหมายรวมถึงการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทนโดยมีจุดหมายปลายทางในการกลับมาบำรุงดูแลรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติชุมชนท้องถิ่นเองก็สามารถที่จะมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของการท่องเที่ยวของตนเองได้ โดยเริ่มต้นจากชุมชนระดับรากหญ้า จนถึงองค์กรการปกครองท้องถิ่น และอาจรวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียอีกด้วย

- การท่องเที่ยวโดยชุมชนในฐานะกลไกการพัฒนาชุมชน การพิจารณาการใช้ประโยชน์ในบริบทนี้ เป็นความพยายามจะชี้ให้เห็นถึงบทบาทของฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรชุมชนท้องถิ่นควบคู่กับการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติอย่างยั่งยืน ดังนั้นการสนับสนุนโครงการวิจัยแบบนี้เป็นความพยายามที่จะชี้ให้เห็นว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชน ถือได้ว่าเป็น "เครื่องมือและกลไกของชุมชนท้องถิ่น" ในฐานะที่เป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรม จารีตประเพณีอันหลากหลายของชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ โดยยังให้ความสำคัญต่อความพยายามในการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นนอกจากนี้การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีความจำเป็นที่จะต้องมองให้เห็นถึง

บริบทของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองและสภาพแวดล้อมธรรมชาติซึ่งสัมพันธ์กับเงื่อนไขภายนอกในระดับภาค และระดับมหภาคที่สามารถเชื่อมโยงปรากฏการณ์ในท้องถิ่นกับเงื่อนไขภายนอกและยังช่วยชี้ให้เห็นทิศทาง ของการพัฒนาประเทศที่มีผลต่อวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นอย่างชัดเจน

- การท่องเที่ยวโดยชุมชนในฐานะของการสร้างมูลค่าเพิ่มของชุมชนการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในบริบทนี้เป็นการย้อนกลับไปพิจารณาปัญหาของสังคมของชุมชนซึ่งอาจพบว่าชุมชนท้องถิ่นหลายแห่งกำลังเผชิญหน้ากับปัญหาวิกฤต ในด้านของความเสื่อมโทรมของธรรมชาติและควมยากจน ดังนั้นการพิจารณาประเด็นนี้จึงเป็นความพยายามที่จะชี้ให้เห็นว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถเป็นคำตอบส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยพิจารณาการท่องเที่ยวในฐานะของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กองทุนชุมชน การพัฒนาอาชีพและมีมือแรงงาน หัตถกรรมพื้นบ้าน เกษตรปลอดภัยจากสารพิษ รวมทั้งการพลิกฟื้นกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในด้านการเชื่อมต่อกฎมัติปัญหาท้องถิ่นและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้การท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของทางเลือกใหม่ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนท้องถิ่นอย่างหลากหลาย

- การท่องเที่ยวโดยชุมชนในฐานะของการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาพความเป็นจริงของการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวก็คือการที่ภาคเอกชนบางแห่งบางจังหวัดได้มีบทบาทเข้ามาผูกขาดธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งเน้นการสร้างรายได้และความเจริญเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว และบางครั้งด้วยความไม่เข้าใจในเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมถึงแหล่งวัฒนธรรม ประเพณี ขนบธรรมเนียมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ การจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวดังกล่าวได้สร้างผลกระทบต่อการทำลายวัฒนธรรมท้องถิ่นรวมทั้งก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ อันเนื่องจากชุมชนท้องถิ่นขาดอำนาจในการจัดการท่องเที่ยวของตน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่การท่องเที่ยวโดยชุมชนจะเข้ามากำหนดบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เข้ามามีส่วนสำคัญร่วมกับภาคประชาชน ในการจัดการและหารูปแบบของการท่องเที่ยวในบริบทของชุมชนท้องถิ่น อันจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ในระดับล่าง รวมทั้งระบบการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมธรรมชาติให้กับชุมชนท้องถิ่นอย่างมากขึ้น (สินธุ์, 2540)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

สำหรับแนวความคิดของการเดินทางท่องเที่ยวในปัจจุบัน นอกจากความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ และสังคมแล้ว นักท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งวัฒนธรรมความแตกต่างที่เปลี่ยนแปลงในชุมชน ซึ่งอาจจะทำให้รูปแบบและ

กิจกรรมทางการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ขึ้นมา จากกระแสการอนุรักษ์และความต้องการที่จะคืนสภาพความสมบูรณ์ธรรมชาติพร้อมกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว นักพัฒนาการท่องเที่ยวจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) และสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association: PATA) ได้มีการคิดรูปแบบการบริการที่มีความสอดคล้องกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) โดยใช้หลักแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ตามแผนปฏิบัติการ 21 หรือ Agenda 21 ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งมีความหมายรวมถึงการพัฒนาที่มุ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ด้วยกันชุมชนก็มีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกัน

2.4.1 ความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นมี การปกป้องและรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังต่อไป ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (กมลชนก, 2560)

1) ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ (Economics Sustainability) ได้แก่

(1) การเติบโตทางเศรษฐกิจต้องมีการบริหารจัดการที่ดีหากมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจะทำให้การรองรับของนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือนไม่เพียงพอ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน คุณภาพ การบริการ แรงงาน ซึ่งอาจจะทำให้นักท่องเที่ยวไม่พอใจ และไม่อยากเดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งอาจทำให้เศรษฐกิจตกต่ำได้

(2) การเติบโตของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ทำให้คนหันมาประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย เช่น อาชีพมัคคุเทศก์บริษัทนำเที่ยวทำให้ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาค อื่น ๆ เช่น ภาคการเกษตร การกสิกรรม การอุตสาหกรรม

(3) การเจริญเติบโตทางด้านการท่องเที่ยวต้องอาศัยแรงงานที่มีประสิทธิภาพและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงทำให้เกิดการรั่วไหลของประชากร ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจได้

2) ความยั่งยืนทางด้านสังคม (Social Sustainability)

(1) การหลั่งไหลของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาอย่างรวดเร็วทำให้ท้องถิ่นเหล่านั้น อาจจะสูญเสียเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้

(2) การใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีกำลังสูงกว่าคนในท้องถิ่น การใช้ชีวิตที่หรูหราหรืออย่างอิสระเสรี ซึ่งทะลักเข้าสู่ชุมชนหนึ่งๆ อาจกลายเป็นแรงจูงใจให้คนในท้องถิ่นหลงใหล มัวเมาต่อทรัพย์สินเงินทองหรือความสำราญที่หาได้ง่ายๆ ทำให้เกิดปัญหาสังคมติดตามมา

(3) อาชีพขายบริการทางเพศทั้งชายหญิง การขายยาเสพติด การละทิ้งคุณค่าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น อาจนำไปสู่ความล่มสลายทางโครงสร้างทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งมีผลทำให้ชุมชนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนักท่องเที่ยวว่าเป็นตัวการทำให้สังคมเสื่อม ซึ่งบางครั้งอาจจะสะท้อนออกมาในรูปของการกระทำที่รุนแรงต่อนักท่องเที่ยว

3) ความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)

(1) การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ขาดการควบคุม อาจกลายเป็นสิ่งที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคุณค่าหรือความเป็นตัวตนกำเนิดของกิจกรรมท่องเที่ยวต่างๆ เสียเอง เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวที่มีมากเกินไป ทำให้เกิดความแออัด ความสกปรก เป็นต้น

(2) การเร่งรัดพัฒนาโดยใช้เทคนิคก่อสร้างที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดการพังทลายอย่างถาวรของหน้าดิน หาดทราย ชายทะเล การสูญเสียสภาพภูมิทัศน์

(3) การก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างในตำแหน่งที่ผิดพลาด อาจทำให้วงจรทางธรรมชาติเกิดความแปรปรวน

(4) การเก็บเอาพันธุ์ไม้ไปจากพื้นที่ อาจทำลายระบบนิเวศวิทยาที่เปราะบางของพื้นที่บางแห่ง

(5) กิจกรรมของนักท่องเที่ยวจำนวนมากทำให้เกิดปริมาณของเสียอย่างมหาศาล เช่น ขยะ น้ำเสีย ชยะ ฯลฯ ทำให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างมากมาย จากความหมายและแนวคิดด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าวข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ การจัดการการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมการพัฒนา แบบองค์รวมใน 3 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างน้อยที่สุดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

2.4.2 ความสำคัญของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสามารถนำมาเป็นกลยุทธ์สำคัญในการแก้ปัญหา และฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศได้เนื่องจาก

1) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากตัวนักท่องเที่ยวเองที่มีความต้องการที่จะท่องเที่ยว ทำให้มีรายได้หมุนเวียนในประเทศอย่างมากมาย ซึ่งถือเป็นการแก้ปัญหาดุลการค้าระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพมากวิธีหนึ่ง

2) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนก่อให้เกิดการจ้างงานและก่อให้เกิดกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจขึ้นมากมาย เช่น การให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว การบริการขนส่ง การประกันภัย บริษัทนำเที่ยว ร้านอาหาร ธุรกิจ โรงแรมที่พัก งานดูแลบำรุงรักษา งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

3) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนก่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จะได้รับการปรับปรุงดูแลให้สะอาดและสวยงามอยู่เสมอ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยว เข้ามาเที่ยวกันมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการสร้างรายได้ของคนในท้องถิ่น

4) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องแก่คนท้องถิ่น เช่น ผลผลิตทางการเกษตร การขายอาหาร การขายของที่ระลึก การบริการที่พัก การนำเที่ยว ซึ่ง สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างรายได้ให้กับคนท้องถิ่น

5) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนทำให้มนุษย์มีทรัพยากรการท่องเที่ยวเหลือเก็บไว้ ใช้ได้อย่างยาวนาน เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม จึงไม่ทำลาย ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ จึงยังคงความเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริงและชุมชนในท้องถิ่นก็ยังคง อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นไว้ได้

2.5 การมีส่วนร่วมของชุมชน

- การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม people's participation การมีส่วนร่วมของประชาชน คือการ แสดงออกถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของชุมชนในการจัดการทุนชุมชน จัดการชีวิตของตนเอง การมีส่วนร่วม เกิดจากแนวความคิดในการพัฒนาชุมชน คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีโอกาสได้แสดงทัศนะและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ ประกอบด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน (ประชาพิจารณ์) การวางแผนร่วมกัน และการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้โดย มีหลักการดังนี้คือ

1) หลักจิตสำนึกและความรับผิดชอบ คือ หลักการที่สำคัญที่องค์การทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งจะสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อ สาธารณะ และต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการแสดงถึงความ รับผิดชอบต่อปฏิบัติโดยยึดหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

2) หลักความคุ้มค่า คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนรวมทั้งมีการป้องกัน รักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

3) เป้าหมายและวิธีการของการวางแผนแบบมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมอาจเป็นทั้ง เป้าหมาย และวิธีการ ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมแบบวิธีการต้องอาศัยการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งทำให้คน ส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกความเป็นเจ้าของ เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและการเกิดผลประโยชน์ของ กลุ่มเนื่อง จากความเข้มแข็งของกลุ่มเป็นเป้าหมายที่ได้รับ (นันทิยา และณรงค์, 2549)

ขั้นตอนในการพัฒนาออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นริเริ่มการพัฒนา ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการด้วย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการวางแผนในการพัฒนา ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

ขั้นตอนที่ 3 ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหาร ประสานงาน และดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นตอนที่ 4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

ขั้นตอนที่ 5 ประชาชนเข้าร่วมประเมินการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งในการประเมินอาจปรากฏในรูปของการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลก้าวหน้าเป็นระยะๆ หรือกระทำในรูปของการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปสุดท้าย (ทศพล, 2537)

- ระดับของการมีส่วนร่วม การวัดระดับของการมีส่วนร่วมในมิติเชิงคุณภาพ แนวคิดของอาร์นสไตน์ ให้ความสำคัญต่ออำนาจในการตัดสินใจ และเห็นว่าการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นรูปของบันไดการมีส่วนร่วม 8 ขั้นตอน แบ่งชั้นการมีส่วนร่วมจาก

ขั้นต่ำ ระดับ 1-2 คือ การมีส่วนร่วมเทียม ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ แต่มีเพียงคนกลุ่มน้อยเข้ามามีบทบาทหลักในการตัดสินใจ

ขั้นกลาง ระดับ 3-5 คือ การมีส่วนร่วมบางส่วน ความคิดเห็นของประชาชนยังไม่มีหลักประกันว่า จะได้รับการตอบสนองจากผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

ขั้นสูง ระดับ 6-8 คือ การเพิ่มระดับการตัดสินใจในการเจรจา การใช้อำนาจผ่านตัวแทน ควบคุมโดยประชาชนผ่านตัวแทน หรือเป็นผู้ใช้อำนาจตัดสินใจโดยตรง

การพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เห็นว่าการพัฒนาจะยั่งยืนได้ถ้าหากมีธรรมาภิบาลก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของปัจจุบันโดยไม่ทำให้ผู้คนในอนาคตเกิดปัญหาในการตอบสนองความต้องการของตนเอง” (นิยามของคณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา World Commission on Environment and Development ในรายงาน Our Common Future 1987 หรือ Brundtland Report) การพัฒนา

ยั่งยืนรวมความถึง 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันโครงการพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสามด้านนี้ การพัฒนายั่งยืนเป็นมากกว่าเพียงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นการเปลี่ยนโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมเพื่อลดการบริโภคทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมลงไปในระดับที่ยังรักษาความสมดุลที่ดี ทำให้คนอยู่ร่วมกับธรรมชาติโดยไม่ทำลายล้างอย่างที่ผ่านมาและทำกันอยู่หลายแห่ง ให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนอยู่ดีกินดีและอยู่เย็นเป็นสุข “การพัฒนายั่งยืน” เป็นคำที่ถูกใช้คู่ไปกับคำว่า “ธรรมาภิบาล” (good governance) ถือว่าเป็นสองคำที่สัมพันธ์เกี่ยวพันกันอย่าแยกจากกันมิได้ โดยการพัฒนายั่งยืน การพัฒนามนุษย์ (human development) หมายถึงการเปิดทางเลือกมากมายผู้คนในสังคม หมายถึงการให้ถือเอาผู้ชายผู้หญิง โดยเฉพาะคนจนและคนที่อยู่ในภาวะยากลำบากเสี่ยงอันตรายเป็นศูนย์กลางของกระบวนการพัฒนารายงานของ (UNDP) 1996 ได้แสดงให้เห็นว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้เป็นหลักประกันการพัฒนายั่งยืนและไม่ได้ขจัดปัญหาความยากจนให้หมดไป เช่น บางประเทศมีรายได้ให้ประชากรต่อหัวสูงกลับอยู่ในระดับต่ำของการพัฒนามนุษย์ มีปัญหาความเหลื่อมล้ำแตกต่างระหว่างประเทศร่ำรวยและประเทศยากจนระหว่างคนรวย กับคนจนในประเทศเดียวกัน ช่องว่างที่ถ่างออกไปเรื่อย ๆ การพัฒนามนุษย์มีอยู่ 5 ลักษณะ คือ

1) การสร้างความเข้มแข็ง (empowerment) คือการเพิ่มขีดความสามารถในการเลือกทางและทางเลือกให้ผู้คนได้เป็นอิสระจากความหวาดกลัว จากสิ่งที่พวกเขาขาดแคลน และให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิต

2) ความร่วมมือ (co-operation) ผู้คนสัมพันธ์กันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3) ความเท่าเทียม (equity) คนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรการศึกษาการดูแลสุขภาพ การจัดการชีวิต ทรัพยากร ชุมชนของตนเอง

4) ความยั่งยืน (sustainability) การพัฒนาวันนี้ไม่ทำลายทรัพยากรและโอกาสของคนรุ่นต่อไปแต่สร้างหลักประกันให้คนในอนาคตเป็นอิสระจากความยากจนและได้ใช้ความสามารถขั้นพื้นฐานของตัวเอง

5) ความมั่นคงปลอดภัยอันตราย (security) ในชีวิตทรัพย์สินการคุกคามจากโรคและภัยอันตราย

การพัฒนายั่งยืน คือ การพัฒนาที่สนองตอบความต้องการของชนรุ่นปัจจุบันโดยไม่กระทบกระเทือนชนรุ่นต่อไปในการที่จะสนองตอบความต้องการของตนเอง ซึ่งหมายถึงขีดจำกัดของสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความยุติธรรมในสังคมนระหว่างชนรุ่นเดียวกันกับชนรุ่นต่อไป เมื่อนำแนวความคิดนี้มาพิจารณาเรื่องชุมชน (Settlements) เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของเมืองและสิ่งแวดล้อม (Agenda 21 for Sustainable Development) โดยเสนอแนะให้รัฐดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) จัดเตรียมที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐานต่างๆ
 - 2) ใช้วัสดุท้องถิ่นประหยัดพลังงานและใช้พลังงานคืนรูป (Renewable Energy)
 - 3) จัดผังเมืองเพื่อลดการเดินทางระยะไกล สนับสนุนระบบขนส่งสาธารณะ
 - 4) ลดความยากจนโดยสนับสนุนภาคเศรษฐกิจขนาดเล็ก
 - 5) ลดการอพยพย้ายถิ่นไปสู่เมืองใหญ่
 - 6) การตั้งถิ่นฐานจะต้องลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่
- 1) กระบวนทัศน์ของแนวคิดในการพัฒนาแนวใหม่
 - 2) การประดิษฐ์เทคโนโลยีสมัยใหม่
 - 3) ระบบเศรษฐกิจของเมืองและของประเทศ
 - 4) ระบบการเมือง การปกครอง และการบริหาร
 - 5) การวางผังเมือง และการออกแบบทางสถาปัตยกรรม
 - 6) บทบาทของพลเมือง
 - 7) วิสัยทัศน์ของผู้นำ

2.6 การศึกษารณีสตัวอย่าง

2.6.1 นาโปแก จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2.1 กรณีสตัวอย่างนาโปแก

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

นาโปแกตั้งอยู่ในพื้นที่ที่รอบล้อมไปด้วยทุ่งนา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไปดูวิถีชีวิตการทำนา จึงทำให้มีการแบ่งพื้นที่ในการจัดวางอาคาร ประกอบไปด้วย พื้นที่จอดรถ พื้นที่สาธิตทำกิจกรรมในโครงการ เช่น การดำนา การไถนา ฯลฯ พื้นที่ห้องพัก พื้นที่เรียนรู้โนราห์ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม พื้นที่จำหน่ายสินค้า OTOP เดินทางในการเดินเข้าไปในโครงการใช้วิธีการมีป้ายบอกทางไปยังพื้นที่ส่วนต่างๆ จึงทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปในพื้นที่ได้อย่างสะดวกและยังมีพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถถ่ายรูปเพื่อเช็คอนตามุมต่างๆได้อีกมากมาย เปิดทุกวันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 9.00 - 19.00 น.

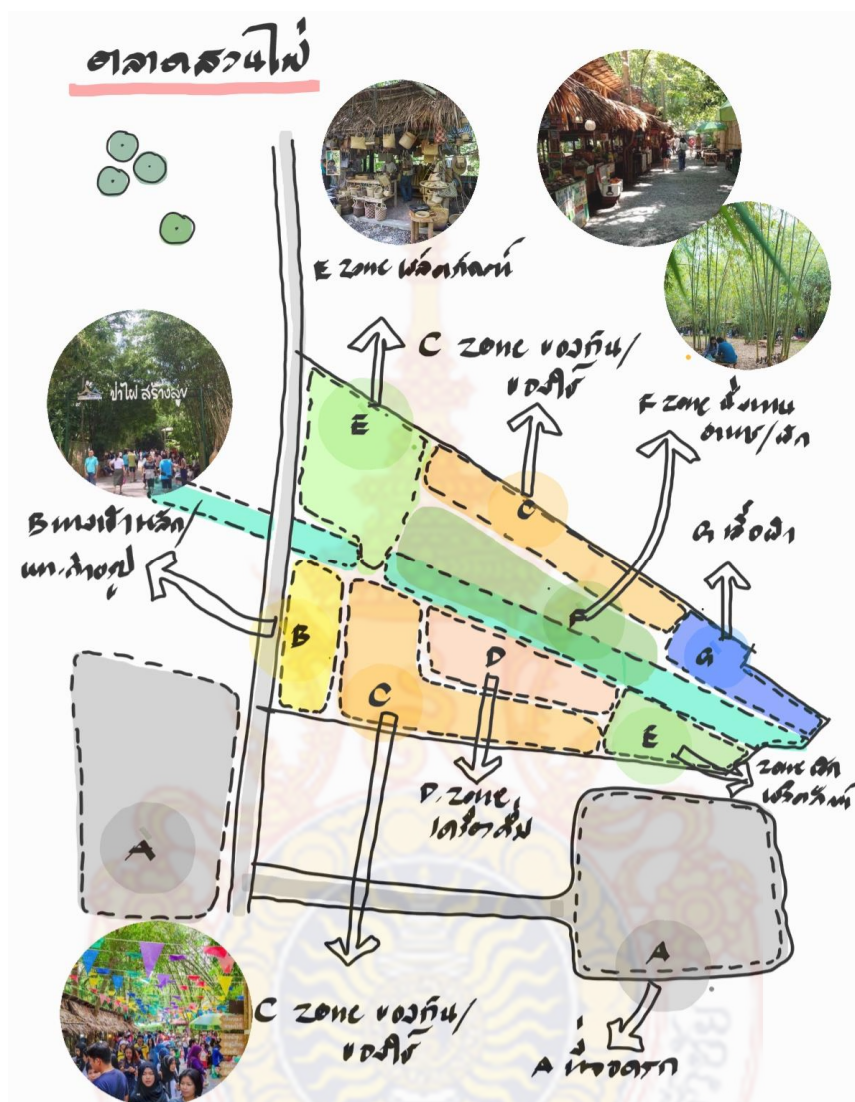
ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ นาโปแก

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	นาโปแก
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “นาโปแก” ไม่มีรถประจำทางในการเดินทาง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นรองสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน และถนนเส้นรองมีความกว้าง 2 เลน พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	ขนาดของพื้นที่ในการจอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ต้องใช้วิธีจอดรถบริเวณไหล่ทาง ซึ่งอาจจะเกิดอันตรายได้ง่าย
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าของโครงการ
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเช็คอินหลายจุดด้วยกัน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	มีการแบ่งพื้นที่ออกจากพื้นที่ของส่วนอาคารอื่นๆออกไปอย่างชัดเจน กิจกรรมในโครงการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการสาธิตเกี่ยวกับการทำนา ไถนา ต่ำข้าว มโนราห์ ฯลฯ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของเมืองพัทลุง
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	มีร้านขายอาหารและพื้นที่นั่งกินที่เรียบง่ายเล็กๆ ซึ่งอาจจะมีพื้นที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
2.6 ห้องพัก	พื้นที่ห้องพักจะอยู่โซนในสุด ได้สัมผัสกับกิจกรรมการทำนา บรรยากาศทุ่งนาตามฤดูกาลต่างๆ จำนวนของห้องพักมีไม่มาก รองรับนักท่องเที่ยวที่อยากสัมผัสธรรมชาติทุ่งนา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ นาโปแก

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	นาโปแก
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	พื้นที่ขายของที่ระลึกจะอยู่ใกล้กับทางออก เพื่อเป็นจุดให้นักท่องเที่ยวได้เลือกสินค้าก่อนกลับบ้านประเภทสินค้าที่จำหน่ายจะเป็นสินค้าพื้นบ้าน ที่มีอยู่ในท้องถิ่น OTOP
2.8 ห้องสุขา	พื้นที่ของสุขาจะอยู่ใกล้กับพื้นที่ของจุดขายของที่ระลึกและใกล้ทางออก จำนวนของสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าพื้นบ้าน และของที่อยู๋อยู่ในชุมชน
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่ขายสินค้าตามจุดต่างๆ การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบลงบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	กิจกรรมในโครงการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการสาธิตเกี่ยวกับการทำนา ไถนา ต่ำข้าว มโนราห์ ฯลฯ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของเมืองพัทลุง
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า-ออกของนักท่องเที่ยวเพียงจุดเดียว ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่แต่งกายพื้นบ้าน และมีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่ยังเห็นถึงวิถีชีวิตของการทำนา การสาธิตต่างๆเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นครอบครัวได้ทำกิจกรรม

2.6.2 สวนไม้ขวัญใจ จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2.2 กรณีตัวอย่างสวนไม้ขวัญใจ

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

สวนไม้ขวัญใจตั้งอยู่ท่ามกลางป่าไม้สีเขียวบรรยากาศสวยงาม และร่มเย็น มีการจัดการในพื้นที่มีร้านค้าที่ขายสินค้าพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมากมาย ซึ่งร้านค้าแต่ละร้านใช้ภาษาชนชาติที่มาจากธรรมชาติ การจัดการขยะโดยให้นักท่องเที่ยวสามารถฝากทิ้งขยะภายในร้านค้าได้ทุกร้าน มีพื้นที่การแสดง ดนตรี การละเล่น และพื้นที่นั่งพักผ่อน ทำกิจกรรมของเด็กๆ มีลานจอดรถให้บริการ 2 จุด เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว ทางเข้าออกจะมีอยู่ 2 ทาง สวนไม้ขวัญใจจะเปิดทุกวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 8.00-18.00 น.

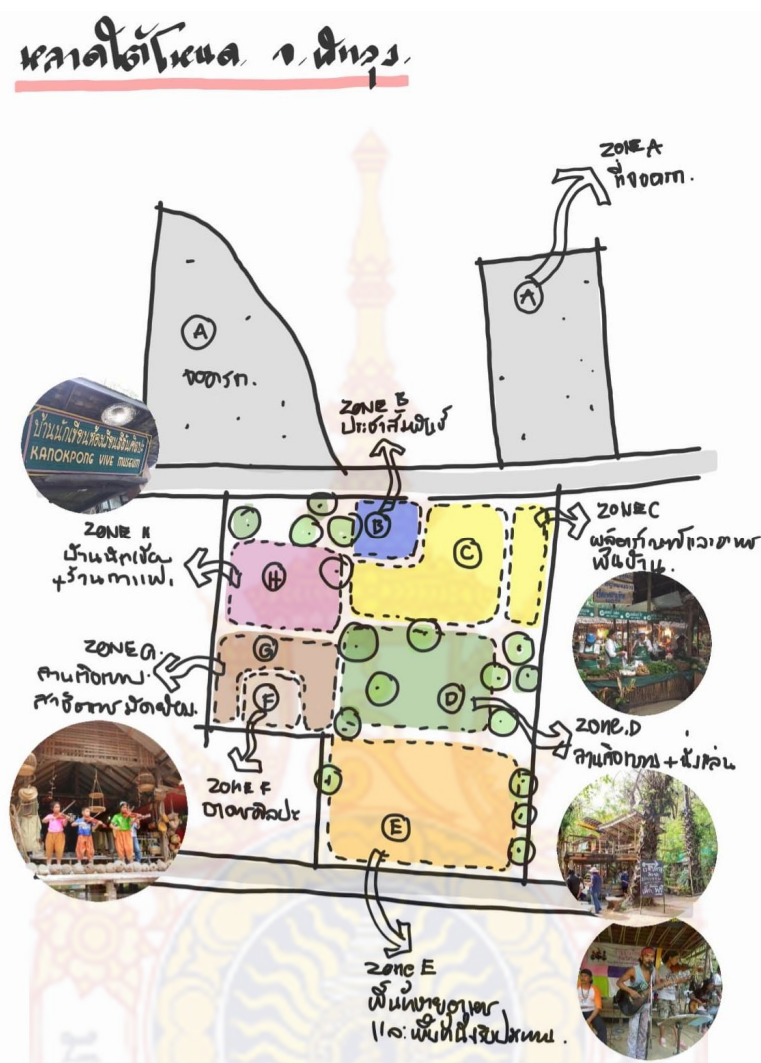
ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ สวนไม่ขวัญใจ

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	สวนไม่ขวัญใจ
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “สวนไม่ขวัญใจ” ไม่มีรถประจำทางในการเดินทาง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นรองสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน และถนนเส้นรองมีความกว้าง 2 เลน พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	มีพื้นที่ในการจอดรถ 2 จุด จุดจอดรถทั้ง 2 จุดเป็นแบบรับฝากรถ ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ต้องใช้วิธีจอดรถบริเวณไหล่ทาง ซึ่งอาจเกิดอันตรายได้ง่าย
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าของโครงการ ซึ่งดูกลมกลืนไปกับตัวร้านจำหน่ายสินค้าเลยทำให้เห็นไม่ชัดว่าอยู่บริเวณใด
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเช็คอินหลายจุดด้วยกัน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	มีการแบ่งพื้นที่ในการทำกิจกรรม ที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ของร้านจำหน่ายสินค้า กิจกรรมที่มีในพื้นที่การแสดง ดนตรี การละเล่น และพื้นที่นั่งพักผ่อน ทำกิจกรรมของเด็กๆ
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทาน	มีร้านจำหน่ายอาหารมากมายหลายอย่างทั้งอาหารคาว อาหารหวาน อาหารพื้นบ้านต่างๆ และยังมีพื้นที่ที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่มานั่งรับประทาน
2.6 ห้องพัก	-

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ สวนไม่ขวัญใจ

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	สวนไม่ขวัญใจ
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	พื้นที่ขายของสินค้ามีหลายโซนด้วยกันทั้ง ร้านค้าที่ขายสินค้าในบ้าน ผลិតภัณฑ์ท้องถิ่นมากมาย ซึ่งร้านค้าแต่ละร้านใช้ภาษาที่มาจากธรรมชาติ
2.8 ห้องสุขา	พื้นที่ของสุขาจะมีจุดให้บริการด้วยกัน 2 จุด ซึ่งแต่ละจุดมีปริมาณของห้องสุขาที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มา
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	ร้านค้าแต่ละร้านใช้ภาษาที่มาจากธรรมชาติ การจัดการขยะโดยให้นักท่องเที่ยวสามารถฝากทิ้งขยะภายในร้านค้าได้ทุกร้าน การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบลงบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	กิจกรรมในโครงการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการแสดงดนตรีไทย อังกูง ดนตรีจากกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ ฯลฯ
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า - ออกของนักท่องเที่ยว 2 จุด แต่ละจุดมีคนดูแลการเข้า - ออกของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่แต่งกาย และมีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาษาที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นสินค้าพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ร้านค้าแต่ละร้านใช้ภาษาที่มาจากธรรมชาติ

2.6.3 ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2.3 กรณีตัวอย่างตลาดใต้โหนด

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตลาดใต้โหนดตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ถูกล้อมไปด้วยต้นตาลโตสด และธรรมชาติ ร้านค้ามุ่งจากนับร้อยเรียงรายอยู่ในลานกว้างใต้ต้นตาลโตนด ภายในตลาดมีสินค้าปลอดสารพิษ อาหารและผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมากมาย การตกแต่งร้าน พื้นที่ขายของภายในตลาดจะเน้นใช้วัสดุธรรมชาติมาดัดแปลงออกแบบให้ทันสมัย พร้อมให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการคิดค้นภาชนะใส่สินค้า โดยจะต้องนำวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีอยู่ มีลานให้เยาวชนในพื้นที่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน 4 จุด ซึ่งแต่ละจุดมีกิจกรรมที่หลากหลายกันออกไป เช่น การเล่นไวโอลินเป็นหมู่คณะ การเล่นดนตรีเป็นวง ลานศิลปะเด็ก ลานสาธิตวิธีการทำผ้ามัดย้อม ทางเข้าออกตลาดจะมีทางเข้าออกแค่ 1 ทาง ตลาดใต้โหนดจะเปิดทุกวันอาทิตย์ เวลา 7.00-17.00 น.

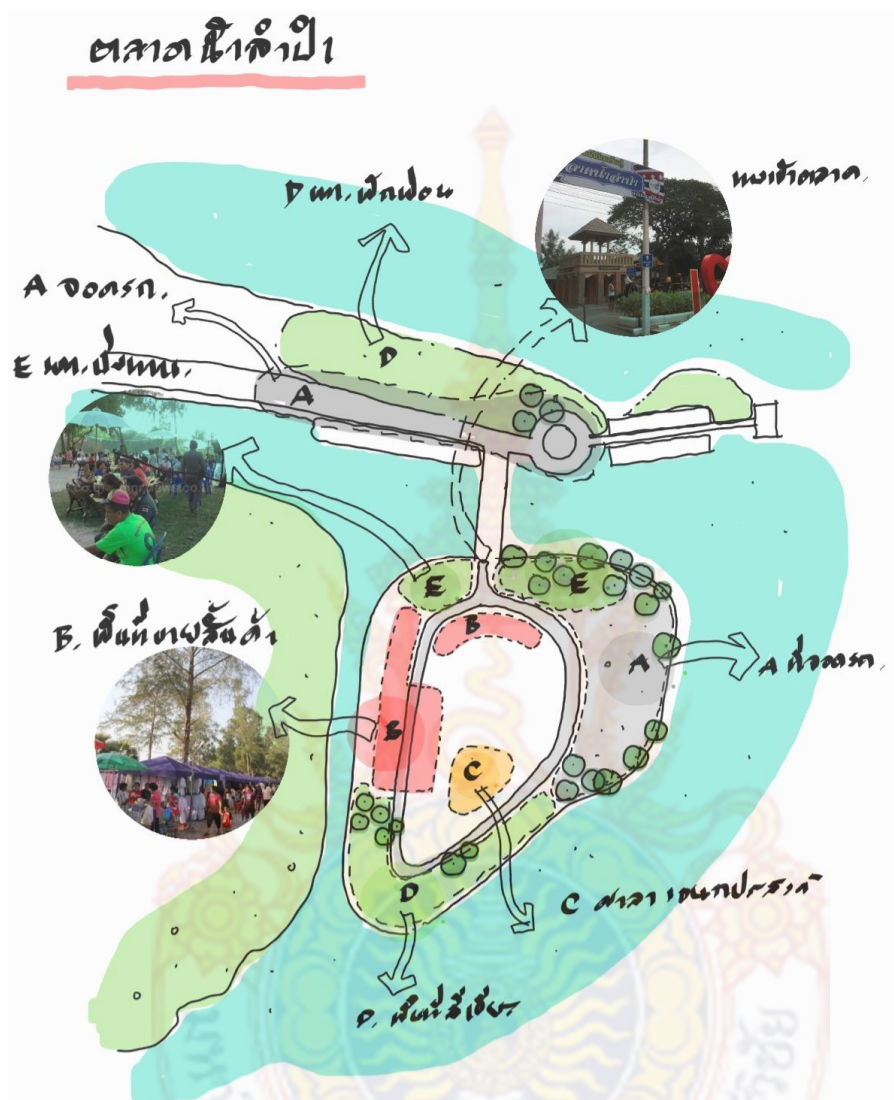
ตารางที่ 2.3 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดใต้โหนด

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดใต้โหนด
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “ตลาดใต้โหนด” ไม่มีรถประจำทางในการเดินทาง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นรองสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน และถนนเส้นรองมีความกว้าง 2 เลน พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	พื้นที่ในการจอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ต้องใช้วิธีจอดรถบริเวณไหล่ทาง ซึ่งอาจจะเกิดอันตรายได้ง่าย
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าของโครงการ
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเช็คอินหลายจุดด้วยกัน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	มีลานให้เยาวชนในพื้นที่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน 4 จุด ซึ่งแต่ละจุดมีกิจกรรมที่หลากหลายกันไป เช่น การเล่นไวโอลิน เป็นหมู่คณะ การเล่นดนตรีเป็นวง ลานศิลปะเด็ก ลานสาธิตวิธีการทำผ้ามัดย้อม
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	ร้านค้ามาจากนับร้อยเรียงรายอยู่ในลานกว้างใต้ต้นตาลโตนดภายในตลาด และยังมีพื้นที่ที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่มานั่งรับประทานอาหาร
2.6 ห้องพัก	-

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดใต้โหนด

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดใต้โหนด
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	ร้านค้ามุ่งจากนับร้อยเรียงรายอยู่ในลานกว้างใต้ต้นตาลโตนด และภายนอกหลังคา มีสินค้าปลอดสารพิษ อาหารและผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมากมาย
2.8 ห้องสุขา	จำนวนของสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าอาหารพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่มีในชุมชน
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่ขายสินค้าตามจุดต่างๆ การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบลงบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	มีสินค้าปลอดสารพิษ อาหารและผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมากมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลายกันออกไป เช่น การเล่นไวโอลิน เป็นหมู่คณะ การเล่นดนตรีเป็นวง ลานศิลปะเด็ก ลานสาธิตวิธีการทำผ้ามัดย้อม
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า-ออกของนักท่องเที่ยวเพียงจุดเดียว ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่มีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นสินค้าพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ร้านค้าแต่ละร้านใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติ

2.6.4 ตลาดน้ำลำปำ จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2.4 กรณีตัวอย่างตลาดน้ำลำปำ

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตลาดน้ำลำปำตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ล้อมรอบไปทะเล เป็นสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ มีการจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าท้องถิ่น ตลาดน้ำลำปำเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมของคนในชุมชนเหมือนเป็นพื้นที่ส่วนกลางของชุมชน ทางเข้าออกตลาดจะมีทางเข้าออกแค่ 1 ทาง เปิดทุกวันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 10.00 – 20.00 น.

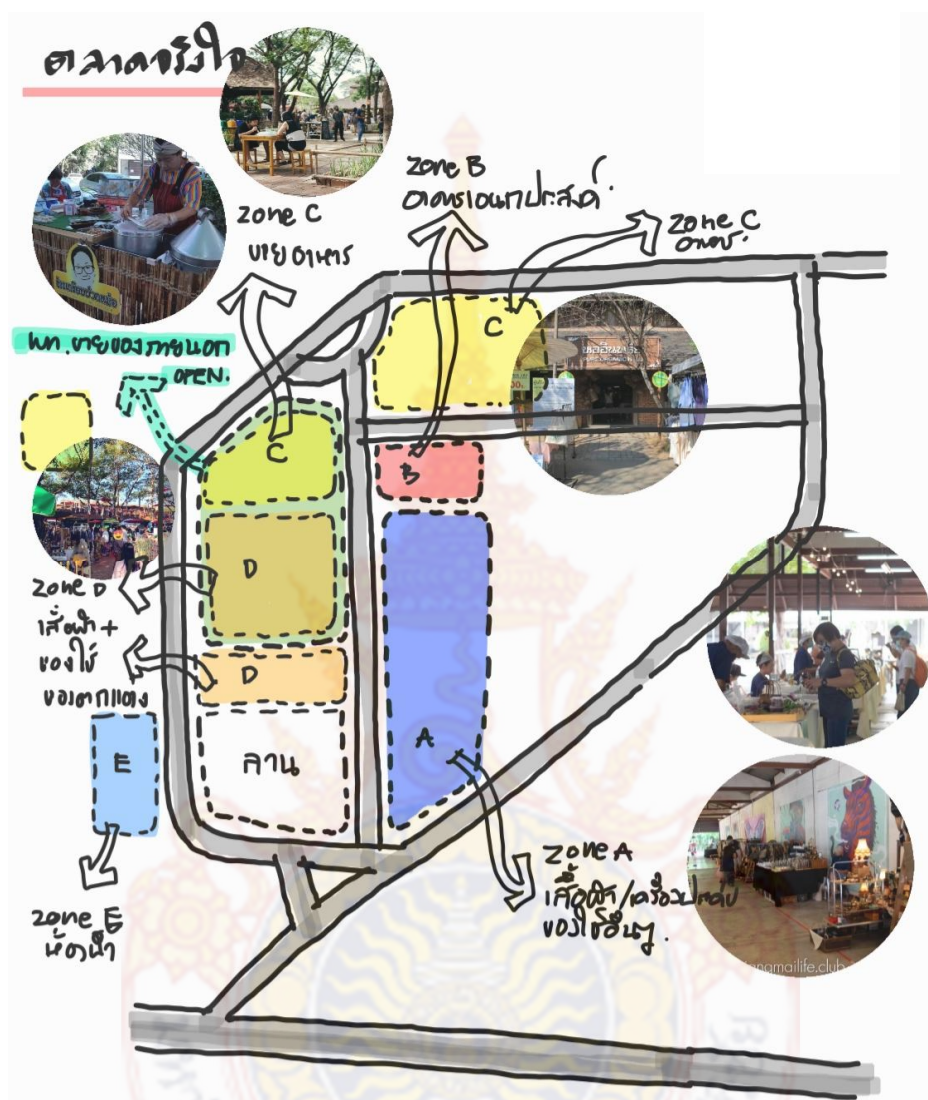
ตารางที่ 2.4 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดน้ำลำปำ

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดน้ำลำปำ
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “ตลาดน้ำลำปำ” ไม่มีรถประจำทางในการเดินทาง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นรองสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน และถนนเส้นรองมีความกว้าง 2 เลน พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	พื้นที่ในการจอดรถเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และคนในชุมชนที่มาพักผ่อนในพื้นที่ท่องเที่ยว
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	-
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ
2.4 พื้นที่กิจกรรม	พื้นที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พักผ่อนแบบครอบครัว ไม่กิจกรรมพิเศษใดๆ
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	ร้านขายอาหารและร้านขายสินค้า มีจำนวนที่น้อยกว่าความต้องการของนักท่องเที่ยว, มีพื้นที่รับประทานอาหารเพียงพอ
2.6 ห้องพัก	-
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	ร้านขายอาหารและร้านขายสินค้าต่างๆเป็นประเภทอาหารและสินค้าทั่วไป ที่ไม่ได้มีความเฉพาะเจาะจง
2.8 ห้องสุขา	จำนวนของสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ

ตารางที่ 2.4 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดน้ำลำปำ

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดน้ำลำปำ
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	ร้านขายอาหารและร้านขายสินค้าต่างๆเป็นประเภทอาหารและสินค้าทั่วไป ที่ไม่ได้มีความเฉพาะเจาะจง
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่ขายสินค้าตามจุดต่างๆ การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบลงบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	-
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า-ออกของนักท่องเที่ยว 2 จุด ซึ่งจะแบ่งทางสำหรับเดินเท้าและทางรถ เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	มีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	ยังขาดความต่อเนื่องของการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์เพจ Facebook
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

2.6.5 ตลาดจริงใจ Farmers Market จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 2.5 แสดงกรณีตัวอย่างตลาดจริงใจ Farmers Market

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตลาดจริงใจ Farmers Market ภายในตลาดมีทั้งหมด 3 โซน คือ โซนที่ 1 เป็นโซนขายผักจากเกษตรกร, โซนที่ 2 สินค้าที่ขายในโซนนี้จะเป็นสินค้า Organic คือไม่มีการใช้สารเคมีในการปลูก, โซนที่ 3 เป็นโซนที่มีการเล่นดนตรีจากศิลปินเปิดหมวก งานฝีมือที่ขายไอเดีย ร้านค้ามากมายที่อยู่ในอาคารที่มีลักษณะเปิดโล่งหลายอาคารเป็นร้านจำพวกร้านเสื้อผ้า ของฝาก และร้านค้านอกอาคารเป็นร้านจำพวกของกิน ของฝาก กำหนดทางเข้าออกตลาดจะมีทางเข้าออกแค่ 1 ทาง ตลาดจริงใจจะเปิดทุกวันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 6.30–13.00 น.

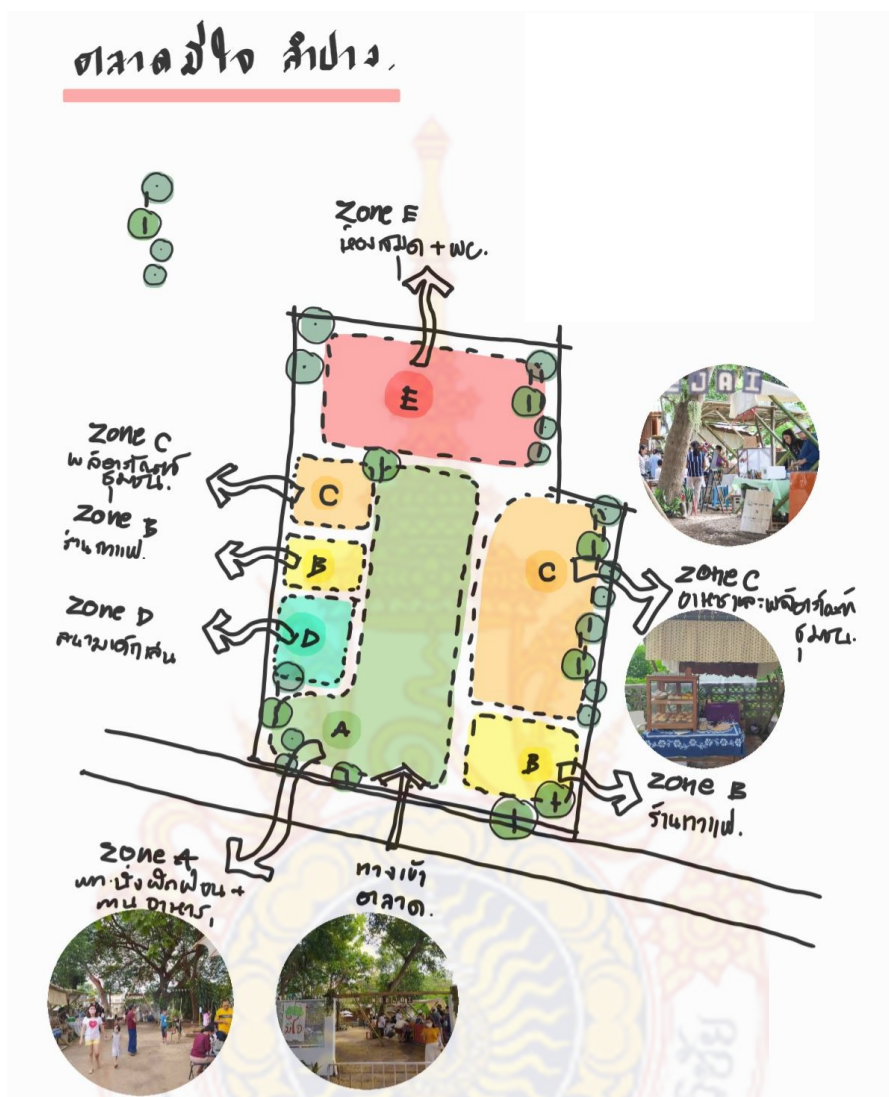
ตารางที่ 2.5 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดจริงใจ Farmers Market

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดจริงใจ Farmers Market
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “ตลาดจริงใจ Farmers Market” จากสนามบินมีรถประจำทางในการเดินทาง คือรถแดงที่สามารถเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นหลักสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าสู่ชุมชน	มีป้ายบอกทางบนถนนเส้นหลักตลอดทั้งสาย
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	พื้นที่ในการจอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ต้องใช้วิธีจอดรถบริเวณไหล่ทาง ซึ่งอาจจะเกิดอันตรายได้ง่าย
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าของโครงการ
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเช็คอินหลายจุดด้วยกัน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	พื้นที่ในการทำกิจกรรมอยู่บริเวณลานใต้ต้นไม้ใหญ่ มีการเล่นดนตรีจากศิลปินเปิดหมวก
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	มีการอาหารและพื้นที่นั่งกินที่เรียบง่ายบริเวณลานใต้ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งอาจจะมีพื้นที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
2.6 ห้องพัก	-

ตารางที่ 2.5 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดจริงใจ Farmers Market

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดจริงใจ Farmers Market
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	โซนที่ 1 เป็นโซนขายผักจากเกษตรกร, โซนที่ 2 สินค้าที่ขายในโซนนี้จะเป็นสินค้า Organic คือไม่มีการใช้สารเคมีในการปลูก, โซนที่ 3 เป็นโซนที่มีการเล่นดนตรีจากศิลปินเปิดหมวก งานฝีมือที่ขายไอดีย ร้านค้ามากมายที่อยู่ในอาคารที่มีลักษณะเปิดโล่งหลายอาคารเป็นร้านจำพวกร้านเสื้อผ้า ของฝาก และร้านค้านอกอาคารเป็นร้านจำพวกของกิน ของฝาก
2.8 ห้องสุขา	จำนวนของสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	ขายผักจากเกษตรกร, สินค้า Organic, งานฝีมือที่ขายไอดีย
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่ขายสินค้าตามจุดต่างๆ การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบลงบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	การแบ่งโซนและพื้นที่ของการจำหน่ายสินค้าต่างๆ ที่มีการแบ่งโซนอย่างชัดเจน
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า - ออกของนักท่องเที่ยวเพียงจุดเดียว ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่การปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	การแบ่งโซนขายผักจากเกษตรกร, โซน สินค้าที่ขายในโซนนี้จะเป็นสินค้า Organic คือไม่มีการใช้สารเคมีในการปลูก, โซนที่มีการเล่นดนตรีจากศิลปินเปิดหมวก งานฝีมือที่ขายไอดีย

2.6.6 Mee Jai Space จังหวัดลำปาง

ภาพที่ 2.6 กรณีตัวอย่าง Mee Jai Space

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

Mee Jai Space ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชน เมืองลำปาง ภายในตลาดจะเป็นร้านค้าเพื่อนฝูงของเจ้าของที่มีใจทำมาหากิน มีวิถีชีวิต ทำของกินของใช้ด้วยมือด้วยหัวใจแล้วยังมีใจอยากให้เกิดพื้นที่ดีๆ พื้นที่สร้างสรรค์ให้คนในครอบครัวมาใช้เวลาร่วมกัน จึงมีการจัดสรรพื้นที่ให้มี ห้องสมุดเล็กๆ มุมเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ Workshop ในบางวันเป็นการเรียนรู้แบบด้วยตัวเอง พื้นที่เล่นของเด็กๆ จุดพักผ่อนหย่อนใจ กำหนดทางเข้าออกตลาดจะมีทางเข้าออกแค่ 1 ทาง Mee Jai Space จะเปิดทุกวันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 8.00–14.00 น.

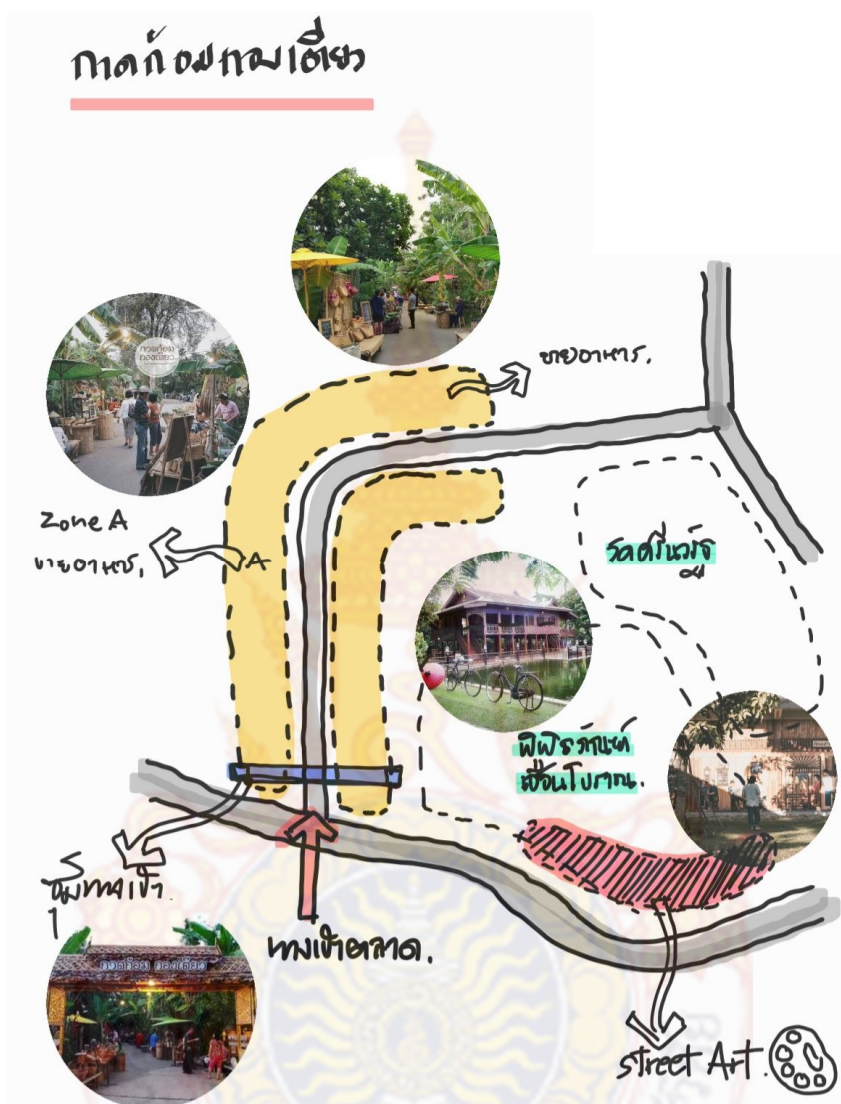
ตารางที่ 2.6 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ Mee Jai Space

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	Mee Jai Space
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “Mee Jai Space” ไม่มีรถประจำทางในการเดินทาง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนในชุมชนสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน และถนนเส้นรองที่มีขนาดเล็กเพราะเป็นถนนในชุมชน ในกรณีมีรถที่สวนกันอาจจะลำบากต่อการสัญจร พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	-
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	-
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวและคนในชุมชน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	จึงมีการจัดสรรพื้นที่ให้มี ห้องสมุดเล็กๆ มุมเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ Workshop ในบางวันเป็นการเรียนรู้แบบด้วยตัวเอง พื้นที่เล่นของเด็กๆ จุดพักผ่อนหย่อนใจ
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	มีร้านอาหารและพื้นที่นั่งกินที่เรียบง่ายเล็กๆ ซึ่งอาจจะมีพื้นที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
2.6 ห้องพัก	-
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	ร้านจำหน่ายสินค้ามีขนาดที่เรียบง่ายเล็กๆ และประเภทสินค้านานาแฮนด์เมท ที่มีรูปแบบที่ไม่เหมือนใคร

ตารางที่ 2.6 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ Mee Jai Space

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	Mee Jai Space
2.8 ห้องสุขา	จำนวนของสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าพื้นบ้าน และของที่อยู๋อยู่ในชุมชนที่เป็นสินค้างานแฮนด์เมท
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่แค่ 2 จุด การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบลงบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	พื้นที่สร้างสรรค์ให้คนในครอบครัวมาใช้เวลาด้วยกัน จึงมีการจัดสรรพื้นที่ให้มี ห้องสมุดเล็กๆ มุมเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ Workshop
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า - ออกของนักท่องเที่ยวเพียงจุดเดียว ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่มีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันในยามว่าง เป็นบรรยากาศที่ดีแล้วอบอุ่น การทำอาหารหรือผลิตภัณฑ์ที่วางจำหน่ายมีความใส่ใจเรื่องรายละเอียด

2.6.7 กาดก๋อมกอมเตียว จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 2.7 กรณิตัวอย่างกาดก๋อมกอมเตียว

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

กาดก๋อมกอมเตียวเป็นตลาดเล็กๆ ในชุมชนเล็กๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน และยังรวมถึงชุมชนในระแวกใกล้เคียง สินค้าที่จำหน่ายในตลาดเป็นสินค้าพื้นบ้าน และมุ่งเน้นการแต่งการพื้นบ้าน พุดภาษาพื้นถิ่นเพื่อเพิ่มเสน่ห์และเป็นสีสันให้กับตลาด กำหนดทางเข้าออกตลาดจะมีทางเข้าออกแค่ 2 ทาง กาดก๋อมกอมเตียวจะเปิดทุกวันอาทิตย์ เวลา 15.00 – 20.00 น.

ตารางที่ 2.7 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ กาดก้อมกองเดี่ยว

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	กาดก้อมกองเดี่ยว
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “กาดก้อมกองเดี่ยว” ไม่มีรถประจำทางในการเดินทาง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนในชุมชนสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 8 เลน และถนนเส้นรองที่มีขนาดเล็กเพราะเป็นถนนในชุมชน ในกรณีมีรถที่สวนกันอาจจะลำบากต่อการสัญจร พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	-
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	-
2.3 จุดพักผ่อน	-
2.4 พื้นที่กิจกรรม	-
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	ร้านอาหารและพื้นที่นั่งกินที่เรียบง่ายเล็กๆ ซึ่งอาจจะมีพื้นที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
2.6 ห้องพัก	-
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	สินค้าที่จำหน่ายในตลาดเป็นสินค้าพื้นบ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน
2.8 ห้องสุขา	จำนวนของสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ ซึ่งอยู่บริเวณพิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณ ซึ่งอยู่ระหว่างทางกาดก้อมกองเดี่ยว

ตารางที่ 2.7 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ กาดก้อมก่องเดี่ยว

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	กาดก้อมก่องเดี่ยว
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าพื้นบ้าน และของที่อยู๋อยู่ในชุมชน
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่ขายสินค้าตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	สินค้าที่จำหน่ายในตลาดเป็นสินค้าพื้นบ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า-ออกของนักท่องเที่ยว 2 ทาง ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่แต่งกายพื้นบ้าน และมีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชน ที่ยังเห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชน สินค้าพื้นบ้าน

2.6.8 ตลาดฉำฉา จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 2.8 กรณีตัวอย่างตลาดฉำฉา

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตลาดฉำฉา เป็นตลาดเล็กๆที่อยู่ใต้ร่มเงาของต้นฉำฉา ตั้งอยู่ในชุมชนโหล่งฮิมคาว ภายในตลาดจะเป็นร้านค้าแบบเรียบง่าย มีแผงขายงานศิลปะพื้นเมืองและงานฝีมือ สินค้าแฮนด์เมท เสื้อผ้าที่ทอจากเส้นใยธรรมชาติ รวมถึงมีสตรีทฟู้ดและดนตรีสด ฯลฯ ทางเข้าออกตลาดจะมีทางเข้าออกแค่ 1 ทาง กาดก๋อมกองเดียวจะเปิดทุกวันเสาร์ เวลา 9.00 – 14.00 น.

ตารางที่ 2.8 การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดน้ำฉา

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดน้ำฉา
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “ตลาดน้ำฉา” จากสนามบินมีรถประจำทางในการเดินทาง คือรถแดงที่สามารถเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นหลักสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีป้ายบอกทางในระยะห่างๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลักมีความกว้าง 4 เลน และถนนเส้นรองที่มีขนาดเล็กเพราะเป็นถนนในชุมชน ในกรณีมีรถที่สวนกันอาจจะลำบากต่อการสัญจร พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zonning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	พื้นที่ในการจอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ต้องใช้วิธีจอดรถบริเวณไหล่ทาง ซึ่งอาจจะเกิดอันตรายได้ง่าย
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าของโครงการ
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเช็คอินหลายจุดด้วยกัน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	กิจกรรมในโครงการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการเล่นดนตรีสด
2.5 ร้านอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร	มีร้านอาหารและพื้นที่นั่งกินที่เรียบง่ายเล็กๆ ซึ่งอาจจะมีพื้นที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
2.6 ห้องพัก	-
2.7 พื้นที่ขายสินค้า และประเภทของสินค้า	ภายในตลาดจะเป็นร้านค้าแบบเรียบง่าย มีแผงขายงานศิลปะพื้นเมืองและงานฝีมือ สินค้าแฮนด์เมท เสื้อผ้าที่ทอจากเส้นใยธรรมชาติ

ตารางที่ 2.8 (ต่อ) การวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตลาดน้ำฉา

ประเด็นในการวิเคราะห์	กรณีตัวอย่าง
	ตลาดน้ำฉา
2.8 ห้องสุขา	จำนวนของสุขา ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ในช่วงวันหยุดและเทศกาลต่างๆ
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทสินค้า	ประเภทสินค้าที่ขายจำพวกงานศิลปะพื้นเมืองและงานฝีมือ สินค้าแฮนด์เมท เสื้อผ้าที่ทอจากเส้นใยธรรมชาติ
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	มีการวางถังขยะบริเวณของพื้นที่ขายสินค้าตามจุดต่างๆ การจัดการน้ำเสียมีการวางระบบล่งบ่อตามจุดต่างๆ
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	กิจกรรมในโครงการมีการจัดอีเว้นการเข้ามาทำกิจกรรม แต่ล่ะปีที่มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจมาร่วมกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า - ออกของนักท่องเที่ยวเพียงจุดเดียว ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	ร้านค้าส่วนใหญ่แต่งกายพื้นเมือง และมีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เลือกใช้ภาชนะที่มาจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้พลาสติก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ เพจ Facebook ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยว
5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นตลาดเล็กๆ ที่อยู่ใต้ร่มเงาของต้นฉา ตั้งอยู่ในชุมชนโหล่งฮิมคาว ภายในตลาดจะเป็นร้านค้าแบบเรียบง่าย มีแผงขายงานศิลปะพื้นเมืองและงานฝีมือ สินค้าแฮนด์เมท เสื้อผ้าที่ทอจากเส้นใยธรรมชาติ รวมถึงมีสตรีทฟู้ดและดนตรีสด

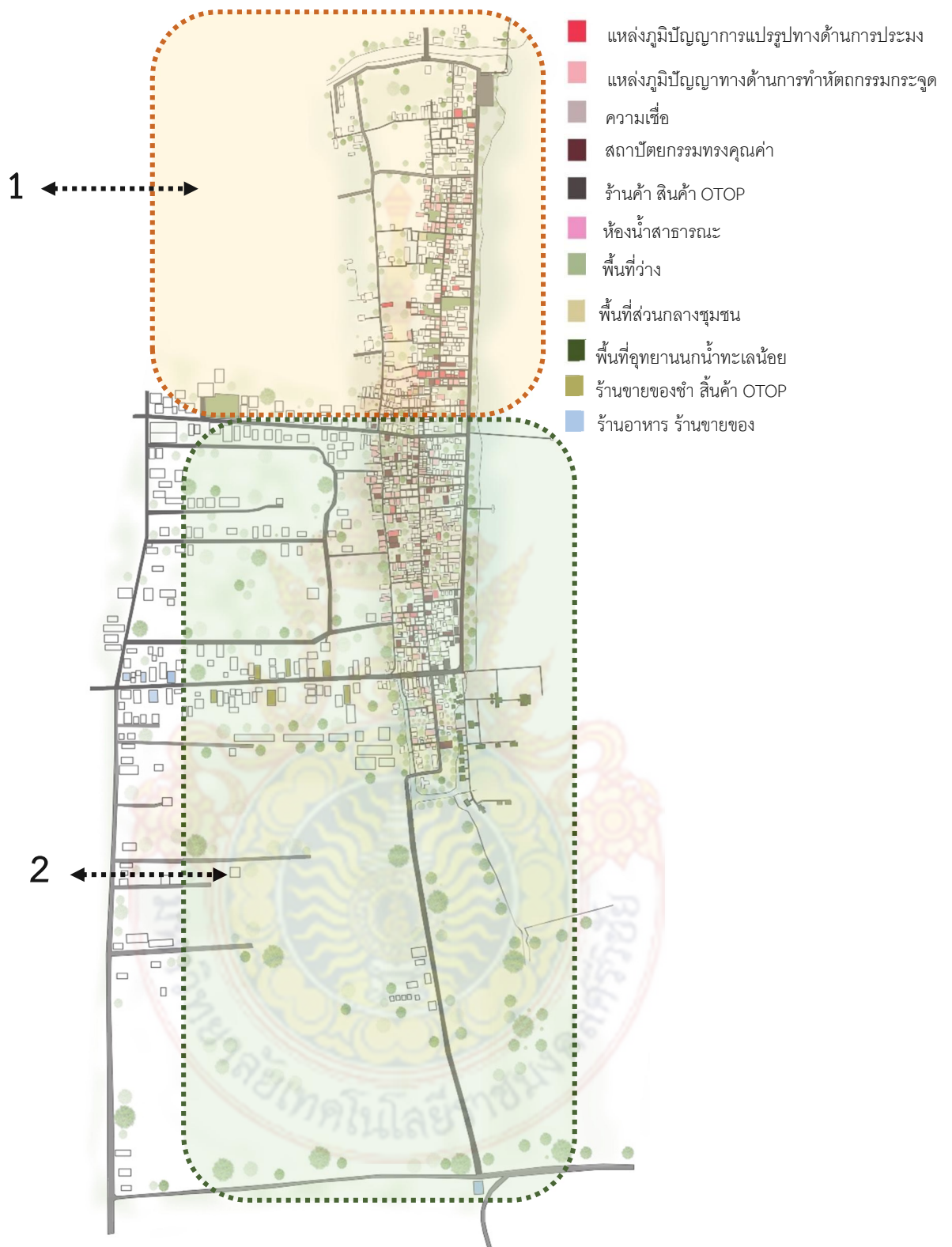
บทที่ 3

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่คนในชุมชนทะเลน้อยสร้างขึ้น ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนเรียนรู้ และปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลาอันยาวนาน เป็นสิ่งมีคุณค่าอันแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชนทะเลน้อย ทั้งด้านภูมิปัญญา ความคิด ความเชื่อ และวิถีปฏิบัติ ฯลฯ อันเป็นอัตลักษณ์ และมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน

จากการศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อยด้วยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม พบว่าภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เกิดจากการปรับตัวเรียนรู้ในการดำรงชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติแวดล้อม ซึ่งภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อยที่ทรงคุณค่า และโดดเด่นมีอยู่หลากหลาย ประกอบด้วย มรดกทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากกระจูด มรดกทางวัฒนธรรมด้านสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างลงตัว มรดกทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีการทำประมงรวมไปจนถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มาจากประมง อีกทั้งยังมีมรดกทางวัฒนธรรมด้านศิลปะการแสดงมโนราห์ และพิธีกรรม ความเชื่อที่เกี่ยวข้อง ส่วนด้านศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ที่พัก ร้านค้า ร้านอาหาร ห้องน้ำ พื้นที่จอดรถ ขนาดถนน ป้ายบอกทาง ไฟฟ้าส่องสว่าง เป็นต้น

ขอบเขตพื้นที่ของชุมชนทะเลน้อยนับแต่ในอดีต เป็นชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณริมทะเลน้อย ซึ่งหมายถึงพื้นที่ 5 หมู่บ้าน ในปัจจุบัน กล่าวคือ พื้นที่หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ของเทศบาลตำบลทะเลน้อย และพื้นที่หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 13 ของเทศบาลตำบลพนางตุง การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งพื้นที่ในการศึกษาวิเคราะห์ออกเป็น 2 พื้นที่ (Zone) ตามการแบ่งเขตการปกครองในปัจจุบันดังกล่าวแล้ว ต่อไป ดังภาพประกอบที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 การแบ่งเขตพื้นที่ในการศึกษามรดกทางวัฒนธรรม

และศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

3.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ของเทศบาลตำบลทะเลน้อย

จากการศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลน้อยในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าชุมชนภูมิทัศน์วัฒนธรรม ด้านมรดกทางวัฒนธรรมมีมากมาย ดังกล่าวแล้วข้างต้น แต่ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมและริเริ่มด้านการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวมากนัก ส่วนใหญ่เป็นการจัดการโดยหน่วยงานภาครัฐ สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลน้อย อาทิเช่น การก่อสร้างและจัดทำตลาดน้ำทะเลน้อยขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียงกับชุมชน เพื่อจำหน่ายสินค้าและอาหารพื้นบ้าน รวมถึงเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ทะเลน้อย แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ปัจจุบันตลาดถูกทิ้งร้างไม่มีการใช้งาน ส่วนด้านศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนของเขตเทศบาลตำบลทะเลน้อย โดยภาพรวมด้านสาธารณูปโภคอยู่ในระดับพอใช้ถึงดี แต่บรรยากาศ การประดับตกแต่งเส้นสัญญาณในชุมชน ป้ายบอกทาง จุดเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวยังต้องปรับปรุงให้เป็นที่น่าสนใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ผลจากการเก็บข้อมูลในพื้นที่ผู้วิจัยได้รวบรวมแยกประเภท ระบุตำแหน่งของมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน ไว้ดังภาพประกอบที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แผนที่แสดงตำแหน่งมรดกทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ ตำบลทะเลน้อย (Zone 1)

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

3.1.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม

จากการศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรม ด้านมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนบริเวณพื้นที่ เทศบาลตำบลทะเลน้อยในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าในชุมชนฯ มีมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาที่โดดเด่นมากมาย จำแนกได้ดังนี้ ภูมิปัญญาหัตถกรรมกระจูด สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาการทำประมงและแบบรูป และอื่น ๆ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญา การทำประมง และแบบรูป	อื่น ๆ
	เลขที่ 43 หมู่ที่ 1 ต. ทะเลน้อย	บ้านแบบพื้นถิ่น นางรมณ์ ทองนวล เป็น เจ้าของบ้าน	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านแบบพื้นถิ่น นายล่อง เกลี้ยงแก้ว เป็นผู้ก่อสร้าง ในปี พ.ศ. 2530		✓	✓	
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	สภาพบ้านปัจจุบันมีความเก่าแก่และ ทรุดโทรมแต่ยังคงมีความเก่าแก่แต่ ดั้งเดิม	✓	✓		

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมงและ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	สภาพบ้านปัจจุบันมีความทรุดโทรม แต่ยังคงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นแบบดั้งเดิมไว้อย่างสมบูรณ์	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุประมาณ 50 - 70 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุประมาณ 60 ปี ปัจจุบันเป็นที่ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมกระจูด	✓	✓		

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านพื้นถิ่น อายุประมาณราว 80 ปี รูปทรงเป็นอัตลักษณ์ลักษณะ	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านรูปแบบพื้นถิ่น อายุประมาณ 70 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุประมาณ 60 - 70 ปี ยังคงรูปแบบซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของ ชุมชน	✓	✓		

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	เริ่มแรกจากการไปซื้อปลาที่ชาวบ้านจับมาขายจากทะเลนำมาแปรรูป		✓	✓	
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านประมง ประกอบอาชีพมากกว่า 8 ปีรับปลาจากพื้นที่อื่นเพื่อมาแปรรูป		✓	✓	
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ทำอาชีพหาปลาและแปรรูปขายตลาดเป็นอาชีพหลัก และรับกระจูดขึ้นทรงจากชุมชนมาดัดแปลง		✓	✓	
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านประมง ทำอาชีพหาปลาในลุ่มน้ำทะเลน้อยส่งขายเป็นปลาสดสู่ตลาดและชุมชนเพื่อแปรรูป		✓	✓	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านสานกระจูด	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ขายผลิตภัณฑ์กระจูด	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านสานกระจูด	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บ้านสานกระจูด	✓	✓		

3.1.2 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

จากการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลน้อยในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าในชุมชนฯ มีสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีพื้นที่จอดรถบริเวณถนนสายริมทะเลซึ่งเป็นถนนสายหลัก และมีลานจอดรถของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าทะเลน้อย มีห้องน้ำสาธารณะและร้านขายของที่ระลึก ในบริเวณลานจอดรถนี้ด้วย ซึ่งอยู่ห่างจากเส้นทางเดินชมภายในชุมชน ประมาณ 500 เมตร ถึง 1 กิโลเมตร รวมถึงที่พักของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าทะเลน้อย ที่สามารถให้บริการได้ ครั้งละ 30 – 50 คน มีร้านขายของชำภายในชุมชนหลายจุดส่วนใหญ่เพื่อให้บริการแก่คนในชุมชนด้วยกัน มีร้านขายเครื่องดื่ม (น้ำชาแบบวิถีชุมชน) มีจุดให้บริการเรือท่องเที่ยว มีศาลาเอนกประสงค์ประจำชุมชน ซึ่งสามารถใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ล้วนแล้วแต่เป็นศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ในพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลน้อย ดังตารางที่ 3.2

1) ศักยภาพชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

ตารางที่ 3.2 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม								
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	อาหาร			เครื่องดื่ม		
			อาหารจานเดียว	อาหารแปรรูป	อาหารทานเล่น	ชา กาแฟ		
						เช้า	เที่ยง	เย็น
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ครัวบังเขียว ร้านอาหารอิสลาม	✓					
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ร้านน้ำชา				✓	✓	✓

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) แสดงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บริการเรือนำเที่ยว					✓
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	บริการเรือนำเที่ยว					✓
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ศาลาประชารัฐร่วมใจ/ที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน					✓
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ร้านของชำเป็นร้านเล็กๆ ขายขนม น้ำดื่ม และสินค้าเบ็ดเตล็ดทั่วไป					✓

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) แสดงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ร้านขายของชำ ขาย สินค้าอุปโภคบริโภค ทั่วไป				✓	
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ร้านขายของชำ ขาย สินค้าอุปโภคบริโภค ทั่วไป				✓	
	หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย	ร้านขายของชำ ขาย สินค้าอุปโภคบริโภค ทั่วไป				✓	

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการลงพื้นที่สำรวจภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้คนในชุมชนประกอบอาชีพด้านการผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากต้นกระจูด ประกอบอาชีพทำการประมง รวมถึงแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการประมง ได้แก่ ปลาตุกร้า เคยปลา ปลา ด้านสถาปัตยกรรมบ้านแบบพื้นถิ่นที่ทรงคุณค่า ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ ส่วนด้านศักยภาพเชิงท่องเที่ยวร้านอาหารและเครื่องดื่ม และสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวที่ในชุมชนทะเลน้อย ตำบลทะเลน้อยมีจำนวนที่น้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.2 ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 13 ของเทศบาลตำบลนางตุง

จากการศึกษามรดกทางวัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลนางตุงในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าชุมชนฯ มีมรดกทางวัฒนธรรมมากมาย ดังกล่าวแล้วข้างต้น ชุมชนได้มีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวมาก่อนแล้ว ในรูปแบบของการจัดตลาด (Culture Market) ภายใต้ชื่อตลาดหัวลานหัวเลี้ยว เพื่อจำหน่ายสินค้าของชุมชน และอาหารพื้นบ้าน และประสบความสำเร็จอยู่ในระยะเวลาหนึ่ง แต่ต้องหยุดไปเนื่องจากเกิดน้ำท่วมใหญ่ ส่วนด้านศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนของเขตเทศบาลตำบลนางตุง โดยภาพรวมด้านสาธารณูปโภคและสภาพทางกายภาพของชุมชนอยู่ในระดับดี เนื่องจากได้ผ่านการจัดการมาแล้วในระดับหนึ่งตอนช่วงเวลาที่ทำตลาด ฯ มีการประดับตกแต่งเส้นสัญจรภายในชุมชน ป้ายบอกทาง จุดเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน ลานวัฒนธรรมชุมชน จุดถ่ายรูป Street Art เพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว แต่มีบางส่วนที่ชำรุด และผูกงอไปบ้างบางส่วน

ภาพที่ 3.3 แผนที่แสดงตำแหน่งมรดกทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ ตำบลทะเลน้อย (Zone 2)

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ภาพที่ 3.3 (ต่อ) แผนที่แสดงตำแหน่งมรดกทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ ตำบลทะเลน้อย (Zone 2)

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

3.2.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม

จากการศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรม ด้านมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนบริเวณพื้นที่ เทศบาลตำบลพนาสูง ผู้วิจัยแบ่งประเภทของมรดกทางวัฒนธรรม 4 ประเภท คือ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาหัตถกรรมกระจูด วัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น วัฒนธรรมและภูมิปัญญาการทำประมง และแบบรูป และ อื่น ๆ ซึ่ง ในพื้นที่นี้หมายถึง ความเชื่อเรื่องครุหมอ และศิลปะการแสดงมโนรา วัฒนธรรมด้านอาหารดั้งเดิมของชุมชน เช่น ขนมจีนยายหวิน ขนมขึ้นป่า เหนียง ข้าวแกงพื้เปียบ ขนมครกป่าโถม รวมถึงบ้านเลียงควาย เป็นต้น

ตารางที่ 3.3 ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 100 ปี		✓	✓	
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 60 ปี นายสว่าง ชูบัว เป็นเจ้าของบ้าน	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 100 ปี	✓	✓		
	เลขที่146/2 หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 100 ปี นางพร้อม ทองนวล เป็นเจ้าของ บ้าน ประกอบอาชีพทำหัตถกรรม กระจูด	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 60 ปี		✓	✓	

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 80 ปี	✓	✓		
	45 หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 40 ปี นางเอี่ยม บัวน้อยเป็นเจ้าของ ทำอาชีพ สานเสื่อกระจูดลายดอกจันทร์ส่งขาย ตัวแทนชุมชน หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 60 ปี	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต.พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นหลังนี้อายุมากกว่า 60 ปี แต่ขาดผู้ดูแลเลยปล่อยให้ร้างทำให้สภาพดูทรุดโทรมตามกาลเวลา	✓	✓		
	46/11 หมู่ที่ 1 ต.พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุของบ้านประมาณ 100 ปี นางสาวหนูน้อย ศงศรี เป็นทำอาชีพสานกระจูด	✓	✓		
	54 หมู่ที่ 2 ต.พนางตุง	อายุเรือนมากกว่า 70 ปี เป็นเรือนเครื่องสับ ยกพื้นมีใต้ถุน หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องดินเผา องค์กรประกอบด้วยพื้นที่ภายในเรือนประกอบด้วยห้องนอน ครั้ว โถงเอนกประสงค์ ลานตาหลวง (พื้นที่สำหรับตั้งเครื่องทอและทำพิธีไหว้ครู มโนราห์ ชานนอก ห้องน้ำ)		✓		มโนราห์

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	65/1 หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุมากกว่า 40 ปี เรือน มีห้อง 2 ห้อง ข้างหลังมีบ่อ ด้านหน้า เป็นส่วนต่อเติม เมื่อก่อนจะไม่มี สะพาน จะเป็นสะพานไม้ มีการก่อสร้างให้ลมเข้า ทิศหัวหันไปทิศใต้ หลังคาข้อต่อมีการใช้ สังกะสี		✓		ชายของ ชำ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	74 หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่น อายุราว 80 ปี นายโองัง บ้านเก่าอายุ	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 60 ปี	✓	✓		
	68 หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุกว่า 100 ปี ใช้เสาแปดเหลี่ยม เดิมเป็นหลังคากระเบื้องดินเผา นายณัฐพล บุญมณี ทำอาชีพซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ทำสวน		✓		
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 60 ปี	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	18 หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	อายุมากกว่า 30ปี เป็นเรือนไม้เก่ายกพื้น ใต้ถุนสูง หลังคาทรงจั่วธรรมดา มุงกระเบื้องดินเผา ต่อเติมด้านหลังเรือนด้านข้างและด้านหน้า วัสดุหลักในการก่อสร้างวัสดุไม้ มีฐานรากแผ่ มีเสาเข็มไม้ความเชื่อ มีผ้ายันต์ติดไว้ทุกเสาเพื่อให้คนในบ้านอยู่เย็นเป็นสุข	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	สภาพบ้านเก่ามีสะพานทางเข้ายื่นออกมาทางข้างหน้าบ้าน ส่วนบริเวณหน้าบ้านมีชานไม้เคี่ยม	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 80 ปี	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการทำ ประมง และแบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 60 ปี	✓	✓		
	5/1 หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านแก่อมโนราห์โรงครู		✓		มโนราห์
	22 หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 100 ปี	✓	✓		
	28 หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	เรือนนี้นับครุหม่อมโนราห์ อายุเรือน มากกว่า 63 ปี ประเภทเรือน ลักษณะ ของเรือน เป็นเรือนแฝด ทำด้วยไม้ยก พื้นมีใต้ถุน (ปัจจุบันทันถมดินจนไม่มีใต้ ถุนเรือน) หลังคาทรงปั้นหยา มุง กระเบื้องดินเผา ส่วนตั้งเครื่องบูชาครู หม่อมโนราห์ ส่วนทำครัว ชานนอก		✓		มโนราห์

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 80 ปี	✓	✓		ขาย ขนมจีน
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	สะพาน 100 ปี สะพานไม้เคี่ยมที่ยัง หลงเหลืออยู่ในชุมชน		✓		สะพาน เก่า
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุกว่า 100 ปี / มีStreet art เขียนข้างฝาผนัง	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	54 หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	สาวยินดี แก้วแฝก บ้านเก่าอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	สภาพปัจจุบันมีความทรุดโทรมตามกาล เวลาเนื่องจากไม่มีผู้อยู่อาศัย		✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 60 ปี เป็นบ้าน สาธิตการรีดกระจูด	✓	✓		ขายขนม ครก
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 80 ปี	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 100 ปี ไม่มีผู้อยู่อาศัย		✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 80 ปี	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 60 ปี		✓		
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	บ้านแบบพื้นถิ่น ปัจจุบันเป็นเรือนเลี้ยงควายทุ่งแหลมจันทร์ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนทะเลน้อยอย่างหนึ่ง		✓		เลี้ยงควาย

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	203 หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่นอายุราว 50 ปี	✓	✓		
	73/1 หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	บ้านแบบพื้นถิ่น เจ้าของชื่อนายเจริญ ซุ่นเซ็ง	✓	✓		
	300 หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	บ้านเลียงควายทุ่งแหลมดิน เจ้าของนาย ประพันธ์ จงบุรี สืบทอดอาชีพเลียงควาย มากกว่า50ปี	✓	✓		เลียง ควาย
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	บ้านเก่าอายุราว 50 ปี	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านสานกระจูด	✓			
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านสานกระจูด	✓			
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านแปรรูปทำปลาตุกร้าทะเลน้อย			✓	
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านสานกระจูด	✓			

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	บ้านสานกระจูด	✓	✓		
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	บ้านทำประมง		✓	✓	
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านค้าจำหน่ายสินค้า OTOP	✓			
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ขายสินค้ากระจูด	✓			

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนาสูง	บ้านประมง ทำอาชีพหาปลาในลุ่มน้ำ ทะเลน้อยส่งขายเป็นปลาสดสู่ตลาดและ ชุมชนเพื่อแปรรูป			✓	
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	บ้านทำประมงแปรรูปอาหารทะเล			✓	
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	บ้านทำประมง		✓	✓	
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	บ้านสานกระจูด	✓	✓		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) ด้านมรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

มรดกทางวัฒนธรรม						
ภาพประกอบ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ภูมิปัญญา หัตถกรรมกระจูด	สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น	ภูมิปัญญาการ ทำประมง และ แบบรูป	อื่น ๆ
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านขายกระจูดเครื่องดีม	✓			
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านขายกระจูด	✓			
	20 หมู่ที่ 2 ต.พนางตุง	นายสมพร หมวดทอง มีห้องมโนราห์ไว้ใน บ้านแต่ไม่ได้เป็นผู้สืบต่อแต่มีความนับ ถืออย่างมาก		✓		มโนราห์

3.2.2 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

จากการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบริเวณพื้นที่ เทศบาลตำบลพนาสูงในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าในชุมชนฯ มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับ เนื่องจากชุมชนได้มีการจัดการ ปรับปรุงสภาพทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงมี Home Stay เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในช่วงที่ชุมชนจัดตลาดหัวลานหัวเลี้ยว จึงทำให้พื้นที่นี้ค่อนข้างจะมีความพร้อมในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน เพียงแต่อาจจะต้องปรับปรุงบางพื้นที่ภายในชุมชนให้มีสภาพพร้อมใช้งาน และมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

- 1) ศักยภาพชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

ตารางที่ 3.4 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม								
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	อาหาร			เครื่องดื่ม		
			อาหารจานเดียว	อาหารแปรรูป	อาหารทานเล่น	ชา กาแฟ		
						เข้า	เที่ยง	เย็น
	หมู่ที่ 2 ต.พนาสูง	ร้านกาแฟ ภู&แล			✓	✓	✓	✓
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	ร้านแซบริมเล	✓					
	หมู่ที่ 2 ต.พนาสูง	ร้านอาหารสอยดาว/ของที่ระลึก	✓		✓			

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม								
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	อาหาร			เครื่องดื่ม		
			อาหารจานเดียว	อาหารแปรรูป	อาหารทานเล่น	ชา กาแฟ		
						เช้า	เที่ยง	เย็น
	หมู่ที่ 2 ต.พนาสูง	ร้านกาแฟ				✓	✓	✓
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	บ้านข้าวยา/กลุ่ม ผลิตภัณฑ์กระจูด	✓					
	หมู่ที่ 1 ต.พนาสูง	ร้านข้าวแกง	✓					

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม								
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	อาหาร			เครื่องดื่ม		
			อาหารจานเดียว	อาหารแปรรูป	อาหารทานเล่น	ชา กาแฟ		
						เช้า	เที่ยง	เย็น
	148/1 หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ร้านขายของหวาน นางอุไร ชูชื่น			✓			
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ร้านกาแฟ ที่ถูก ออกแบบอย่างร่วม สมัย				✓	✓	✓
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ร้านน้ำชา				✓	✓	✓
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ร้านอาหาร ปริศนา	✓		✓			

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม								
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	อาหาร			เครื่องดื่ม		
			อาหารจานเดียว	อาหารแปรรูป	อาหารทานเล่น	ชา กาแฟ		
						เช้า	เที่ยง	เย็น
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านกาแฟฟิวส์				✓	✓	✓
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านอาหาร				✓	✓	✓
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	ร้านขาย เครื่องดื่ม				✓	✓	✓
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	เร็นขนมจีนป้า ถวิล	✓					

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

สถานบริการที่พัก								
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	รีสอร์ท			บูทีค		
			ที่พัก	อาหาร	เครื่องดื่ม	ที่พัก	อาหาร	เครื่องดื่ม
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	บ้านบุรี รีสอร์ท	✓					
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	บ้านพักทวี สุข	✓					
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	บ้านพัก แม่ออเมม	✓					
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ณ เลน้อย	✓					

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

สถานบริการที่พัก								
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	รีสอร์ท			บูทิค		
			ที่พัก	อาหาร	เครื่องดื่ม	ที่พัก	อาหาร	เครื่องดื่ม
	250 หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ที่พักชมจันทร์	✓					
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	✓					

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน					✓
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	ตลาดหัวลาน					✓
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	จุดบริการห้องน้ำ			✓		
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	จุดสาธิตการกลิ้งตอก	✓				

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	ลานวัฒนธรรม	✓				
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	บ้านทำไชด์ักปลา	✓				
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	กองทุนหมู่บ้าน					✓
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	ตลาดหัวเลี้ยว					✓

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Street art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ร้านขายของชำ				✓	
	หมู่ที่ 1 ต. พนาสูง	ไปรษณีย์ย่อย					✓
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	ป้าย/ซุ้มทางเข้า หลาดหัวลานหัว	✓				
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	Street art		✓			

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	จุดภาพรูปรูป		✓			
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	Street art/บ้านกระจุด		✓			
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	จุดถ่ายรูปเล่นน้อยแต่แรก		✓			

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาสูง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	Street art โนราห์		✓			
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	Street art รูปปั้นควาย		✓			
	หมู่ที่ 2 ต. พนาสูง	สถานการเงินชุมชน (กศน.เพื่อประชาชน)					✓
	หมู่ที่ 13 ต. พนาสูง	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 13					✓

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	ร้านขายของชำ				✓	
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	ร้านขายเครื่องดื่ม				✓	
	หมู่ที่ 1 ต. พนางตุง	ร้านค้า ขายสินค้าอุปโภค บริโภคทั่วไป				✓	
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านค้าจำหน่ายสินค้า อุปโภคบริโภคทั่วไป				✓	

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนางตุง

สิ่งอำนวยความสะดวก							
ภาพประกอบ	ที่ตั้ง	ชื่อ-เรื่องราว	ป้ายเรียนรู้	Streer art	ห้องน้ำ	ร้านขายของชำ	อื่นๆ
	หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	ร้านขายของชำ				✓	
	105 หมู่ที่ 2 ต. พนางตุง	ร้านน้ำชากาแฟมมถนน				✓	
	หมู่ที่ 13 ต. พนางตุง	ร้านขายของชำ				✓	

ผลจากการวิจัยพบว่าพบว่าภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ชุมชนทะเลน้อย ตำบลพนาตุ้ง ส่วนใหญ่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมการสานกระจูด แปรรูปผลิตภัณฑ์จากกระจูดมี 67 หลัง ที่สามารถเข้าไปเรียนรู้และสอบถามพูดคุยได้ ด้านสถาปัตยกรรม บ้านเก่าทรงคุณค่ามีทั้งหมด 45 หลัง สภาพบ้านแต่ละหลังในปัจจุบันมีความเก่าแก่ และสภาพภายนอกดูทรุดโทรม เป็นบ้านที่ไม่มีผู้อยู่อาศัยจำนวน 2 หลัง ซึ่งมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน อีกทั้งยังอยู่ในตำแหน่งทางเข้าหลักของชุมชน และมีพื้นที่ว่าง (Space) หน้าบ้านทำให้เกิดมุมมองที่ดีต่อบ้าน ผู้วิจัยจึงเสนอให้ชุมชนขอใช้พื้นที่บ้านหลังดังกล่าวเป็นพิพิธภัณฑ์ที่เป็นรวบรวมประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชุมชน หรือทำเป็นร้านกาแฟเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปในชุมชนได้มีที่นั่งพัก และสามารถจิบกาแฟดื่มชมนิสิตชีวิตคนในชุมชน และยังมิมีปัญญาในการทำประมง และมีการทำแปรรูปผลิตภัณฑ์ ปลาตุ๊กกี้ และทำเคยปลา ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงมี 7 หลัง ส่วนบ้านที่มีความเชื่อและเป็นพื้นที่ประกอบพิธีกรรมเกี่ยวกับครุหม่อมโนราห์มีจำนวน 2 หลัง สิ่งทีกล่าวมาข้างต้นล้วนเป็นภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนที่สามารถนำมาส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและต่อยอดทางเศรษฐกิจของชุมชนต่อไป

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่นี้มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานบริการที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวที่มีจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวตำบลพนาตุ้งที่เยอะกว่าตำบลทะเลน้อย แต่ยังคงปรับปรุงส่วนประดับตกแต่งเส้นทางภายในชุมชนให้ดึงดูดและน่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เช่น ป้ายบอกทาง จุดถ่ายรูปในชุมชน แผงบังแดด ถังขยะ จุดนั่งพัก ฯลฯ

บทที่ 4

การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นรายงานผลของการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลออกตามวัตถุประสงค์โครงการวิจัยเพื่อออกแบบ และจัดทำแผนการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อยโดยชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ในส่วนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกเป็นเพศหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 62 และเพศชายจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38 จัดอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 อยู่ในช่วงการศึกษา ระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 53 มีกลุ่มอาชีพนักเรียน / นักศึกษามากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ในส่วนที่ 2 จำนวนที่มาชุมชนทะเลน้อย 2 ครั้ง / ปีมากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ใช้เวลาในการอยู่ในชุมชนทะเลน้อย 30 นาที - 1 ชั่วโมง มากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24 จำนวนคนที่มาเที่ยวแต่ละครั้ง 2 - 5 คน มากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 การเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลมากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 เมื่อมาชุมชนทะเลน้อยกิจกรรมที่คนจะนึกถึงเป็นลำดับแรกคือ การมาซื้อของฝากมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 และคนจะนึกถึงผลิตภัณฑ์จากกระจูดมากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้ประเมิน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	76	38.00
	หญิง	124	62.00
	Total	200	100.00
อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	13	6.50
	20-30 ปี	95	47.50
	31-40 ปี	37	18.50
	41-50 ปี	27	13.50
	51-60 ปี	16	8.00
	60 ปีขึ้นไป	12	6.00
	Total	200	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไป

ผู้ประเมิน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	33	16.50
	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	16	8.00
	อนุปริญญา / ปวส.	28	14.00
	ปริญญาตรี	106	53.00
	สูงกว่าระดับปริญญาตรี	17	8.50
	Total	200	100.00
อาชีพ	รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	17.50
	นักเรียน / นักศึกษา	92	46.00
	รับจ้าง	45	22.50
	อื่นๆ	28	14.00
	Total	200	100.00

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม กิจกรรม และการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ผู้ประเมิน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่มา	1 ครั้ง / ปี	64	32.00
	2 ครั้ง / ปี	75	37.50
	3 ครั้ง / ปี	32	16.00
	4 ครั้ง / ปี	18	9.00
	มากกว่า 4 ครั้ง / ปี	11	5.50
	Total	200	100.00
ระยะเวลาที่อยู่	30 นาที - 1 ชั่วโมง	48	24.00
	1 - 2 ชั่วโมง	41	20.50
	2 - 3 ชั่วโมง	29	14.50
	3 - 4 ชั่วโมง	38	19.00
	4 - 5 ชั่วโมง	20	10.00
	6 ชั่วโมงขึ้นไป	24	12.00
	Total	200	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม กิจกรรม และการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ผู้ประเมิน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนที่คน / ครั้ง	คนเดียว	11	5.50
	กลุ่ม 2 - 5 คน	137	68.50
	กลุ่ม 6 - 10 คน	24	12.00
	กลุ่ม 11 - 30 คน	14	7.00
	หมู่คณะ 30 คนขึ้นไป	14	7.00
	Total	200	100.00
การเดินทางด้วยวิธี	รถจักรยาน	14	7.00
	รถรับจ้าง	5	2.50
	รถยนต์ส่วนบุคคล	131	65.50
	รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล	14	7.00
	รถปั่นนำเที่ยว	29	14.50
	อื่นๆ	7	3.50
	Total	200	100.00
กิจกรรมที่ทำ สามารถเลือกได้ มากกว่า 1 ข้อ	อบรม และศึกษาดูงาน	60	30.00
	นั่งเรือชมธรรมชาติ	86	43.00
	ซื้อของฝาก	117	58.50
	ชมวิถีชุมชน	80	40.00
	ทานอาหาร และเครื่องดื่ม	88	44.00
	อื่นๆ	3	1.50
	Total	200	100.00
สิ่งที่นึกถึงสามารถ เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ	ผลิตภัณฑ์จากกระจูด	131	65.50
	ผลิตภัณฑ์ปลาตุกร้า / ไข่ปลาทอด	118	59.00
	ดอกบัว และธรรมชาติที่สวยงาม	116	58.00
	พิธีไหว้ครูหมอมโนราห์	18	9.00
	ความน้ำ / สะพานเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา	91	45.50
	Total	200	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2543 : 100)

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง พอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง พอใจมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง พอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง พอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

x แทน ค่าเฉลี่ย

S.D แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินศักยภาพการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับผลการประเมิน
1. ด้านความปลอดภัย			
1.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	3.37	1.00	พอใจปานกลาง
1.2 ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	3.34	0.89	พอใจปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
2.1 ระบบไฟฟ้า / ประปา	3.38	0.93	พอใจปานกลาง
2.2 การสื่อสารและโทรคมนาคม	3.41	0.98	พอใจปานกลาง
2.3 การสาธารณสุข	3.37	0.96	พอใจปานกลาง
2.4 ร้านอาหาร	3.51	1.00	พอใจมาก
2.5 ศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว	3.32	0.98	พอใจปานกลาง
2.6 สถานที่จอดรถ	3.71	1.00	พอใจมาก
2.7 ห้องสุขา	2.93	1.00	พอใจปานกลาง
3. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น รถประจำทาง	3.02	0.96	พอใจปานกลาง
3.2 ป้ายบอกทางเข้าสู่ชุมชน	3.18	0.94	พอใจปานกลาง
3.3 สภาพเส้นทาง	3.19	0.99	พอใจปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินศักยภาพการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับผลการประเมิน
4. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่			
4.1 จำนวนที่พักที่ชุมชนสามารถจัดให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก	3.21	0.94	พอใจปานกลาง
4.2 ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว	3.22	0.90	พอใจปานกลาง
4.3 การจัดการขยะและน้ำเสีย	3.06	0.99	พอใจปานกลาง
4.4 กิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยว	3.40	0.86	พอใจปานกลาง
5. ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว			
5.1 ความต้องการที่จะนำเสนอวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และงานหัตถกรรมของชุมชน	3.41	0.87	พอใจปานกลาง
5.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	3.45	0.79	พอใจปานกลาง
6. ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว			
6.1 การประชาสัมพันธ์ในชุมชน	3.18	0.90	พอใจปานกลาง
6.2 การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น วิทยุ แผ่นพับโฆษณา สื่อ อินเทอร์เน็ต	3.28	0.86	พอใจปานกลาง
7. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว			
7.1 วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน	3.54	0.91	พอใจมาก
7.2 ศิลปวัฒนธรรม	3.55	1.00	พอใจมาก
7.3 ประเพณี ต่างๆ	3.62	0.89	พอใจมาก
7.4 ความเชื่อ	3.64	0.81	พอใจมาก
7.5 งานหัตถกรรมพื้นบ้าน	4.28	0.81	พอใจมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม สรุปได้ว่า ศักยภาพการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ในหัวข้อด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.36 พบได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจปานกลาง ในหัวข้อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.38 พบได้ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีในชุมชนจำพวกร้านอาหาร เครื่องดื่ม และสถานที่จอดรถ มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจมาก ส่วนระบบไฟฟ้า / ประปา, การสื่อสารและโทรคมนาคม, การสาธารณสุข, ศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจปานกลาง และในส่วนของห้องสุขาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ที่ 2.93 ที่ยังไม่มีเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ในหัวข้อด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.13 พบได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับ

พอใจปานกลาง ในหัวข้อด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.22 พบได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจปานกลาง ในหัวข้อด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.43 พบได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจปานกลาง ในหัวข้อด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.23 พบได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจปานกลาง และในหัวข้อด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีเรื่องของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน, ศิลปวัฒนธรรม, ประเพณี ต่างๆ, ความเชื่อ และงานหัตถกรรมพื้นบ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.73 พบได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมีระดับการประเมินอยู่ที่ระดับพอใจมาก

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ภูมิทัศน์วัฒนธรรม	จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาหัตถกรรม กระจุดแปรรูป	1.คุณภาพสินค้าได้รับการยอมรับในวงกว้าง 2.มีเทคนิคการทำเฉพาะที่ มีเอกลักษณ์ 3.เป็นอาชีพของกลุ่มแม่บ้านบ้านในพื้นที่	1.วัตถุดิบต้องสั่งซื้อจากพื้นที่อื่น ทำให้ต้นทุนการทำเพิ่มขึ้น 2.การกำหนดราคาขายไม่เท่ากัน
1.1. จุดเรียนรู้การแปรรูป หัตถกรรม กระจุด - นากกระจุด - ลานตากกระจุด - ลานกลิ้งกระจุด - จุดรีดกระจุด - จุดสานกระจุด ฯลฯ	1.เป็นสถานที่ประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้านบ้านในพื้นที่ 2.เป็นแหล่งที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้วิถีชีวิต 3.เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	1.จุดสำหรับกลิ้งกระจุดมีน้อย 2.ทชุดโครมแล้ว 3.ขาดการตกแต่งทางกายภาพให้น่าสนใจและมีระบบ
2. วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ด้านสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น	1.ประวัติศาสตร์มีความสำคัญเหมาะแก่การเรียนรู้ 2.ความเชื่อมโยงกับบริบทและวิถีชีวิต 3.มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์	1.บางหลังชำรุดเสียหาย ไม่มีผู้อยู่อาศัย 2.เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของบ้านเรือนให้ร่วมสมัย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ) การวิเคราะห์ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย
จังหวัดพัทลุง

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน
3. ภูมิปัญญาการทำประมง และการแปรรูป	1.มีประวัติที่ยาวนาน 2.รับการถ่ายทอดเทคนิครุ่นสู่รุ่น 3.มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ 4.เครื่องมือทำด้วยตัวเอง มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น 5.มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยววัฒนธรรม	1.เจ้าของภูมิปัญญาบางท่านอายุมาก ไม่สะดวกในการใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ 2.ช่วงเวลาการทำประมงมีความเฉพาะ
3.1.แปรรูป - การทำปลาตากแห้ง - การทำเคยปลา - การทำปลาเค็ม - การทำปลาต้ม	1.คุณภาพสินค้าได้รับการยอมรับในวงกว้าง 2.มีเทคนิคการทำเฉพาะที่ 3.เป็นอาชีพของชาวบ้านในพื้นที่ 4.มีความพร้อมในเรื่องของวัตถุดิบที่นำมาใช้	1.ความตั้งใจในการซื้อค่อนข้างน้อย 2.บางร้านวางขาย โดยไม่มีวัสดุปิด ทำให้มีแมลงวัน และฝุ่น 3.ขั้นตอนการผลิตทำให้ส่งกลิ่น และกระบวนการผลิตทำให้ทัศนียภาพไม่น่ามอง
4. ศิลปะการแสดง มโนราห์ พิธีกรรมและความเชื่อครุหมอมโนราห์	1.เป็นพิธีกรรมและความเชื่อที่เป็นที่ศรัทธาของชุมชน เป็นที่ศรัทธาของผู้คนในวงกว้าง 2.จัดเป็นช่วงเวลาชัดเจน เป็นประเพณีประจำปีของชุมชน 3.เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	1.ขาดผู้สืบทอด
6. สิ่งแวดล้อม	1.มีระบบนิเวศหลากหลายที่อุดมสมบูรณ์ 2.ทัศนียภาพมีความงามและเป็นที่ยู่งัก	
สภาพแวดล้อมและทัศนียภาพภายในชุมชน		
7. ทางสัญจรภายในชุมชน	1.ทางสัญจรภายในชุมชนเชื่อมต่อกันทั้งชุมชน 2.ทางสัญจรลักษณะที่มีความเฉพาะเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่	1.ทางสัญจรแคบ 2.ไม่มีราวกันตกจุดที่อาจพลาดตกได้ง่ายๆ 3.ไม่มีไฟส่องสว่างตามทางเดิน 4.ทางเดินร้อนในช่วงกลางวัน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ) การวิเคราะห์ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย
จังหวัดพัทลุง

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน
8. การเข้าถึง	1.จุดทางเข้าด้านหน้ามีจุดที่จอดรถไว้สำหรับนักท่องเที่ยว สามารถรองรับคนสัญจรได้ตลอดเวลา 2.มีเส้นทางเข้าถึงหลายทางสามารถเข้าถึงตัวชุมชนได้ง่าย	1.ลักษณะทางเข้าที่ไม่ชัดเจน 2.มีทางเข้าที่สามารถเข้าไปภายในชุมชนได้หลายทางแต่ไม่มีความโดดเด่น สะดุดตา หรือ น่าสนใจ ที่จะสามารถดึงดูดผู้คนให้เข้าไปเยี่ยมชมภายในชุมชน
9.สภาพแวดล้อม	2.มีความเฉพาะเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่	1.ขาดความร่วมมือการแก้ปัญหาภายในชุมชน ในการกำจัดขยะจากบุคคลภายใน, ภายนอก 2.พื้นที่ภายในชุมชน ไม่มีจุดแยกหรือจุดทิ้งขยะ 3.ชุมชนค่อนข้างแออัดภายใน 4.คนในชุมชนบางครัวเรือนทิ้งขยะลงใต้ถุนเรือน ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย

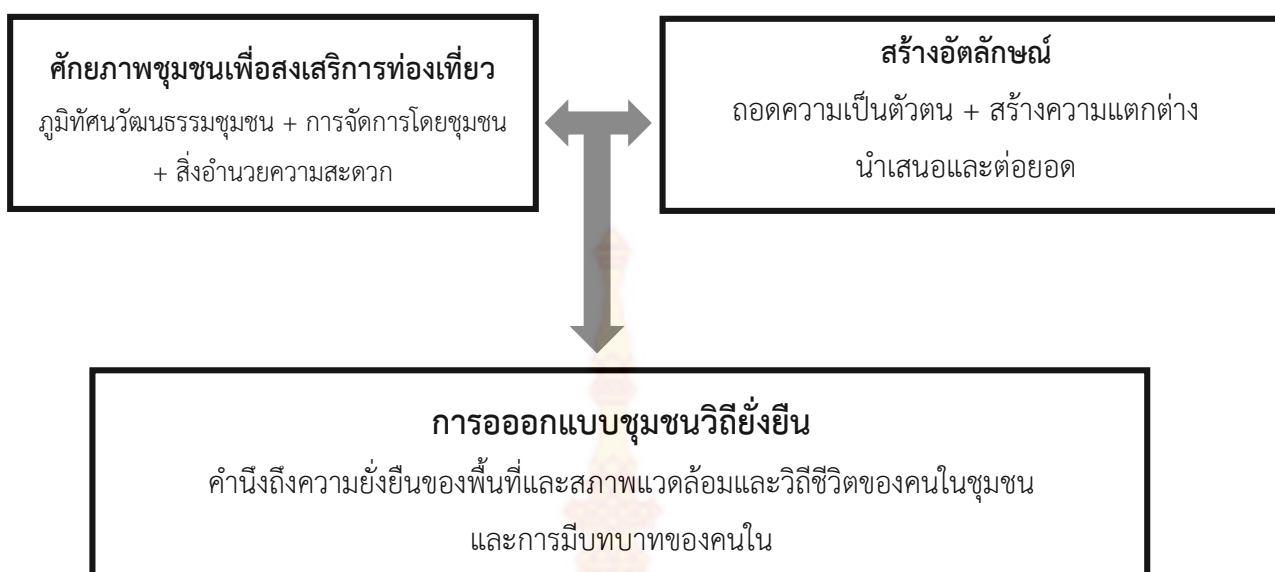
จากข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม และแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์จุดอ่อน-จุดแข็ง (Swot) ของชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง พบว่าชุมชนมีศักยภาพสูง ทั้งในด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ ด้านสิ่งแวดล้อมที่มี ระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ แต่ก็ยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงในหลายๆ ด้าน คือ กำหนดทางหลักเข้าชัดเจน โดดเด่น สะดุดตา เนื่องจากการเข้าถึงภายในชุมชนสามารถเข้าได้จากหลายทาง และทางสัญจรภายในชุมชนเป็นสะพานคอนกรีตที่มีความกว้างประมาณ 1.50 เมตร ซึ่งค่อนข้างแคบ เนื่องจากในชุมชนใช้เป็นทางสัญจรรวมทั้งมอเตอร์ไซด์ รถเข็น และทางเดินเท้า และทางเดินมีระยะทางยาวที่ไม่มีสิ่งปกคลุมที่ให้ร่มเงาในช่วงเวลากลางวัน จึงทำให้แสงส่องตลอดของการสัญจร แต่ในเวลายามค่ำคืนกลับไม่มีแสงสว่างจากไฟฟ้าบนทางสัญจรภายในชุมชน อีกทั้งในชุมชนมีจุดเรียนรู้ขั้นตอนการทำกระจุต เช่น จุดกลิ้งกระจุต จุดย้อมสีกระจุต จุดตากกระจุต รวมถึงมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมบ้านที่เก่าแก่ และเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนอยู่เป็นจำนวนมาก แต่บางหลังมีลักษณะที่มีความทรุดโทรม และมีสภาพแวดล้อมรอบบ้านมีน้ำเสียจากการทิ้งขยะของครัวเรือน

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้แบ่งแนวความคิดในการออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เป็น 2 ประเด็น กล่าวคือ 1 การออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกายภาพชุมชน โดยร่วมกับชุมชน ด้วยการออกแบบต้นแบบเพื่อเป็นทางเลือกให้กับชุมชน จำนวนอย่างน้อย 2-3 ต้นแบบ โดยบูรณาการกับการเรียนการสอนรายวิชาสถาปัตยกรรมไทย พื้นถิ่น รายละเอียดการออกแบบ ประกอบด้วย ออกแบบซุ้มทางเข้า ป้ายบอกทาง ถึงขยะ แฉกกันแดด Street Art ศูนย์การเรียนรู้และลานกิจกรรม จุดถ่ายรูป ประติมากรรม และ ตกแต่งห้องน้ำภายในบริเวณชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชน และแก้ปัญหาภูมิทัศน์ทางกายภาพของชุมชน 2 การออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกิจกรรม วัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวชุมชน และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การเป็นแหล่งมรดกทางภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูดของชุมชน อันจะทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจต่อชุมชนต่อไป

4.1 การออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกายภาพชุมชนทะเลน้อย

การออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกายภาพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ผู้วิจัยออกแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกายภาพชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม และมีการบริหารจัดการโดยชุมชนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดในการออกแบบภูมิทัศน์ชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดสถาปัตยกรรมยั่งยืน กล่าวคือ การออกแบบผลงานสร้างสรรค์ให้กับชุมชน โดยใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และใช้เทคโนโลยีรวมถึงช่างพื้นบ้านในการผลิตชิ้นงาน เพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้กับชุมชน

การออกแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดจากการบูรณาการกับการเรียนการสอน ในหัวข้อการออกแบบแนวอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเพื่อชุมชน โดยการผ่านกระบวนการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อหาศักยภาพด้านต่างๆ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เห็นถึงศักยภาพของ และอัตลักษณ์ของชุมชน เสนอแนวความคิดและแบบร่างในการออกแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกายภาพของชุมชน ต่อชุมชน และพัฒนาต้นแบบขั้นสมบูรณ์ ตามความต้องการของชุมชน สู่การผลิตชิ้นงาน ต่อไป

ภาพที่ 4.1 กรอบแนวคิดในการออกแบบ

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

4.1.1 การออกแบบซุ่มทางเข้า เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชน

ภาพที่ 4.2 แผนผังแสดงตำแหน่งทางเข้าชุมชนทะเลน้อย

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมและการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

ภาพที่ 4.3 ทางเข้าชุมชนทะเลน้อย

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

ภาพที่ 4.3 (ต่อ) ทางเข้าชุมชนขนาดเล็กน้อย

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

จากผังแสดงตำแหน่งและภาพถ่ายทางเข้าของชุมชน พบว่าลักษณะของทางเข้าชุมชน มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ทางเข้าที่มีขนาดกว้าง 4.00 – 5.00 เมตร (ทางกว้าง) และทางเข้าที่มีขนาดกว้าง 1.50 – 2.00 เมตร (ทางแคบ) ทางเข้าที่มีขนาดกว้าง 4.00 – 5.00 เมตร (ทางกว้าง) แสดงด้วยจุดสีส้ม ตามผัง เหมาะสำหรับเป็นทางเข้าหลัก (Main entrance) ซึ่งอยู่ในตำแหน่งด้านหน้าติดกับถนนสายหลัก ในการเข้าถึงชุมชน และจุดจอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว รวมถึงจุดจำหน่ายสินค้าต่างๆ อยู่ และที่มีความกว้างสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่สัญจรได้ตลอดเวลา และยังสามารถเข้าถึงตัวชุมชนได้ง่าย เนื่องจากเป็นเส้นทางสัญจรของคน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ ชุมทางเข้าจึงควรมีลักษณะที่สูง โปร่ง ไม่กีดขวางทางสัญจร

ส่วนทางเข้าที่มีขนาดกว้าง 1.50 – 2.00 (ทางแคบ) แสดงด้วยจุดสีเหลือง ตามผัง เป็นจุดที่เหมาะสมสำหรับเป็นทางเข้าย่อย (Sub entrance) เนื่องจากมีระยะห่างจากถนนใหญ่ไม่มากนัก และสามารถพบเห็นทางเข้าในตำแหน่งนี้ได้ก่อน อีกทั้งอยู่ใกล้กับพื้นที่ลานจอดรถ และร้านค้าจำหน่ายสินค้าชุมชนที่ทางเทศบาลจัดไว้ให้ การเข้าถึงตัวชุมชนมีความสะดวก ทำให้เป็นจุดที่เหมาะสมสำหรับการทำเป็นจุดสังเกตที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนได้ โดยการออกแบบชุมทางเข้าให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

จากการวิเคราะห์การเข้าถึงชุมชนข้างต้น นักศึกษาได้ออกแบบซุ้มทางเข้าให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เป็น 3 แบบดังนี้

1) รูปแบบซุ้มทางเข้า แบบที่ 1

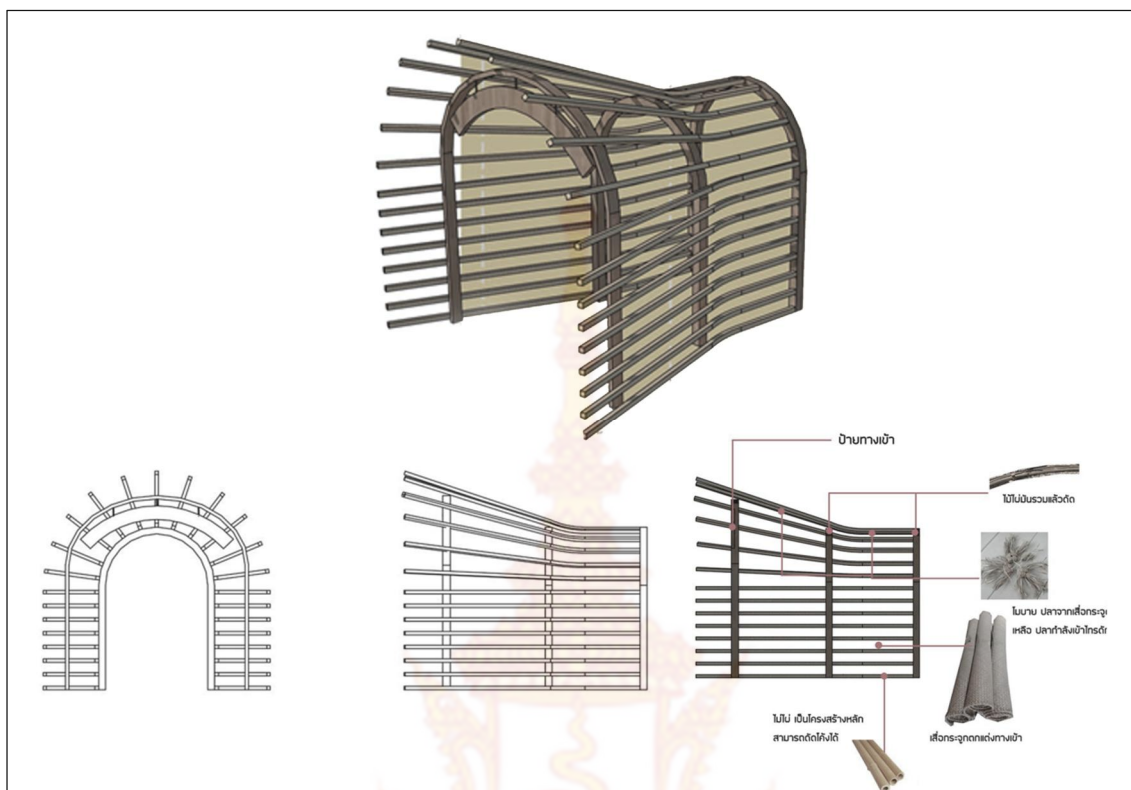

ภาพที่ 4.4 ซุ้มทางเข้าแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ ให้สื่อถึงความเป็นชุมชนที่เก่าแก่ โดยดึงเอารูปทรงของสถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นที่ทรงคุณค่า มาเป็นแนวทางในการออกแบบ เมื่อผู้คนผ่านไปมาจะเกิดความน่าสนใจ และดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเยี่ยมชมในชุมชน ทำให้ผู้คนที่มาได้สัมผัสถึงความเป็นชุมชนและวัฒนธรรมที่เก่าแก่ด้านมรดกทางสถาปัตยกรรมได้จากซุ้มทางเข้า ส่วนวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเป็นไม้ไผ่ซึ่งเป็นวัสดุพื้นถิ่นที่สามารถหาได้ง่ายในพื้นที่ทะเลน้อย

2) รูปแบบซุ้มทางเข้า แบบที่ 2

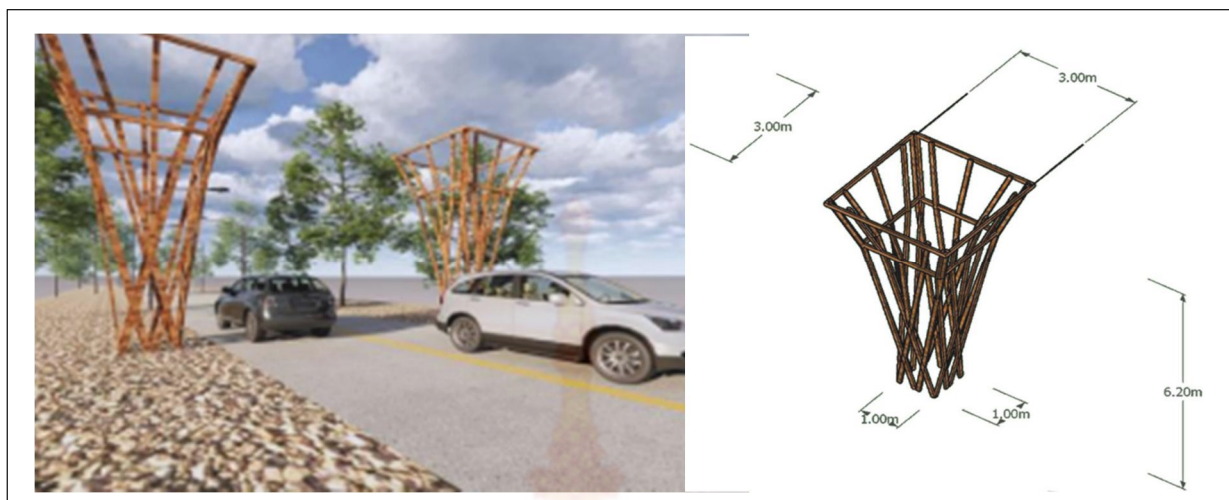

ภาพที่ 4.5 ซุ้มทางเข้าแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบสื่อถึงเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน คือ ภูมิปัญญาการสานกระจูด และการทำประมง โดยการออกแบบซุ้มทางเข้าให้มีลักษณะคล้ายกับโพงพางซึ่งเป็นอุปกรณ์ในการจับปลาของชาวประมงในพื้นที่นี้ เปรียบเสมือนการดักผู้คนให้เข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนทะเลน้อย โดยใช้กรรมวิธีในการก่อสร้างด้วยการสาน เช่นเดียวกับภูมิปัญญาในการสานกระจูด โดยใช้วัสดุเป็นไม้ไผ่เพื่อความคงทนถาวร อีกทั้งเป็นวัสดุที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น อีกด้วย

3) รูปแบบซุ้มทางเข้า แบบที่ 3

ภาพที่ 4.6 ซุ้มทางเข้าแบบที่ 3

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบให้สื่อถึงเอกลักษณ์ชุมชนทะเลน้อยและพนางตุง โดยมีวิถีชีวิตคือทำประมง จึงออกแบบลักษณะทางเข้า คล้ายกับโพงพางซึ่งเป็นเครื่องมือหากินของชาวประมง ขึ้นรูปในลักษณะแนวตั้งเป็นซุ้มทางเข้า รูปแบบวิธีการทำ จะเป็นการสานเหมือนการสานกระจูด โดยใช้ไม้ไผ่เพื่อความทนทาน และเป็นเป็นวัสดุพื้นถิ่นที่สามารถหาได้ง่ายมาใช้เป็นส่วนประกอบในการทำไม้ไผ่

ภาพที่ 4.7 ผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งชุมทางเข้า และลักษณะทางเข้า

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

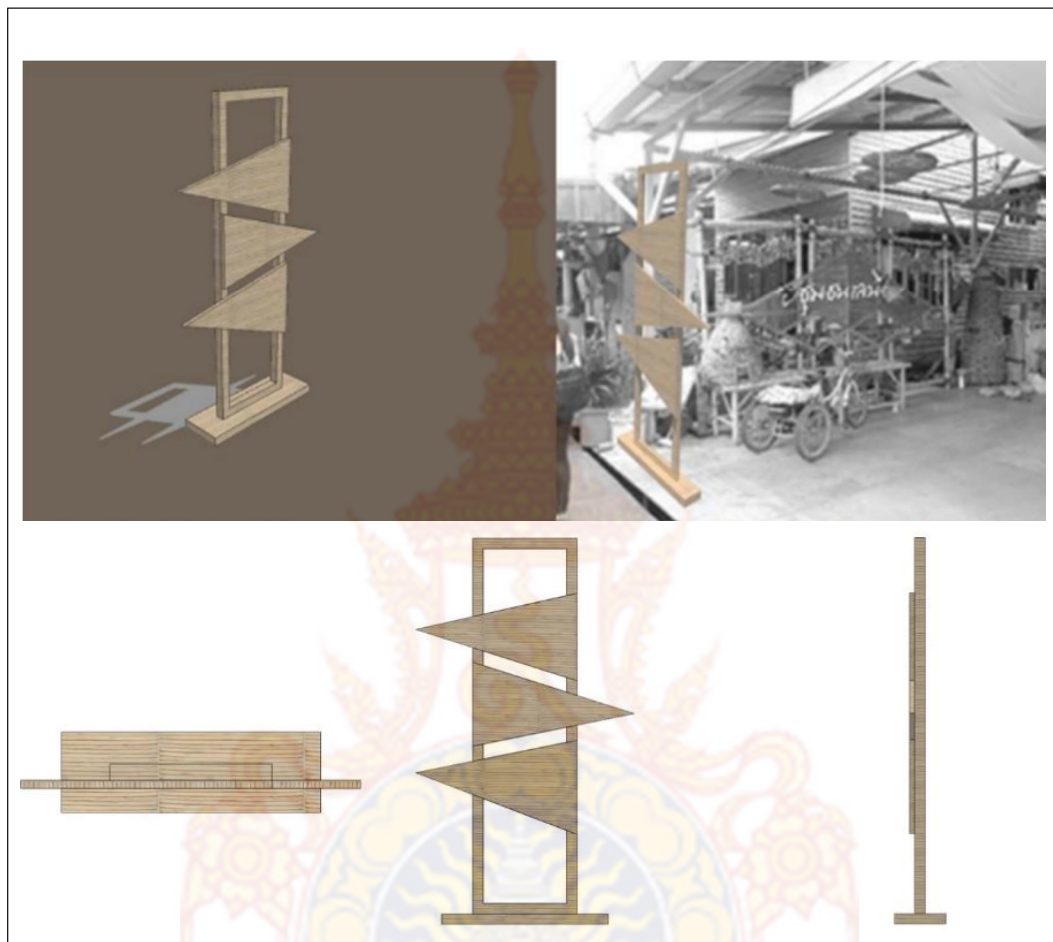
จากการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ตำแหน่งของทางเข้าจุดที่ 1 , 2 และ 3 ควรเป็นทางเข้าย่อย (Sub entrance) โดยเลือกใช้ชุมทางเข้า รูปแบบที่ 2 เนื่องจากทางเข้าจุดนี้เป็นทางสัญจรของผู้คนในชุมชน และรถจักรยานยนต์ ขนาดของชุมจึงไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่มาก อีกทั้งรูปแบบของชุมยังมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เมื่อเดินทางเข้ามาจะเห็นเป็นจุดแรก และอยู่ใกล้กับลานจอดรถ ส่วนจุดที่ 4 และ 5 ควรเป็นทางเข้าหลัก (Main entrance) โดยเลือกใช้ชุมทางเข้ารูปแบบที่ 1 หรือรูปแบบ 3 เนื่องจากทางเข้าจุดนี้เป็นเส้นทางสัญจรของรถยนต์ ชุมทางเข้าจึงควรมีลักษณะที่สูง โปร่ง ไม่กีดขวางทางสัญจร

4.1.2 การออกแบบป้ายบอกทาง

เนื่องจากทางเดินในชุมชนที่มีความซับซ้อน มีซอยเล็กซอยน้อยจำนวนมาก อีกทั้งป้ายบอกทางที่มีจำนวนน้อย สังเกตเห็นได้ยาก จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาภายในชุมชนไม่สามารถรับรู้ได้ว่าภายในชุมชนมีสถานที่สำคัญอะไรบ้าง และแต่ละสถานที่อยู่ตำแหน่งใด จึงไม่มีความน่าสนใจที่จะเดินศึกษาท่องเที่ยว จากประเด็นปัญหาดังกล่าวจึงแก้ไขโดยการจัดทำป้ายแผนที่ บอกตำแหน่งที่ตั้งของ

สถานที่ต่างๆภายในชุมชน และติดตั้งป้ายบอกเส้นทางภายในชุมชนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้ว่าสถานที่ เส้นทางภายในชุมชน ซึ่งป้ายบอกทางจะออกแบบให้มีความสะดุดตา และสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของชุมชน โดยใช้วัสดุที่หาได้ภายในชุมชน

1) รูปแบบป้ายบอกทาง แบบที่ 1

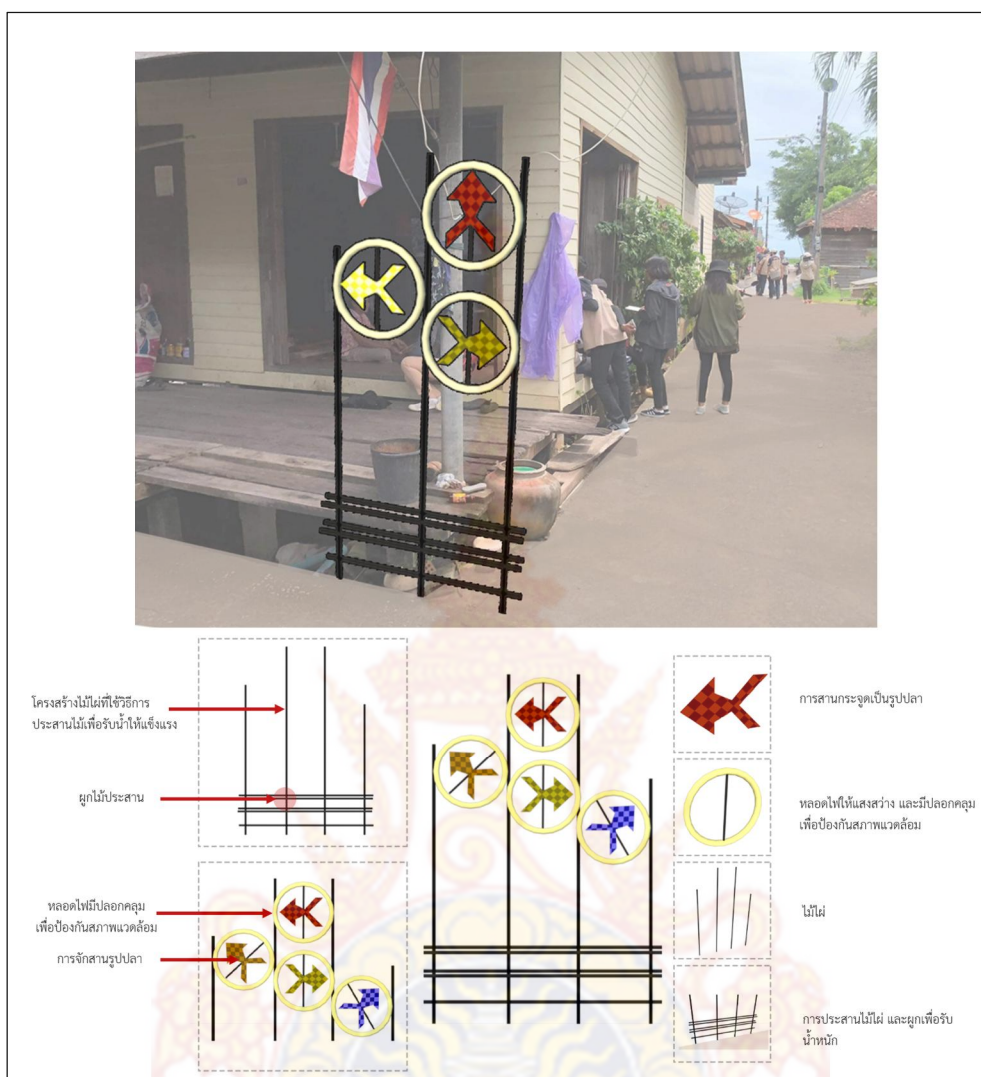

ภาพที่ 4.8 รูปแบบป้ายบอกทาง แบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบให้กลมกลืนไปกับบริบทของชุมชน ซึ่งชุมชนทะเลน้อย ตั้งอยู่ใกล้กับอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพเต็มไปด้วยป่าพรุ ป่าเสม็ดขาว บัวชนิดต่างๆ กระจูด และหญ้าพืชพรรณชนิดต่างๆมากมาย จึงเหมาะสำหรับเป็นที่อยู่ของนกน้ำประจำถิ่น นกอพยพจากเมืองหนาว และสัตว์หลายชนิด จึงนำนกอันเป็นเอกลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของชุมชนมาออกแบบ ตัวป้ายจะออกแบบโดยการแกะสลักแผ่นไม้เป็นรูปนกให้เปรียบเสมือนนกที่คอยบอกเส้นทางให้สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่สามารถหาได้ง่ายภายในชุมชน

2) รูปแบบป้ายบอกทาง แบบที่ 2

ภาพที่ 4.9 รูปแบบป้ายบอกทาง แบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งชุมชนทะเลน้อย มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ คือการสานกระจัดและทำประมง จึงได้ออกแบบลักษณะป้ายบอกทางที่ใช้การจักสานรูปปลา ชี้บอกทางแทนลูกศร และการสานไม้ไผ่เพื่อเป็นโครงรองรับลูกศรบอกทางรูปปลาไว้ ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการทำเป็นการเลือกใช้วัสดุในชุมชนมาทำงานออกแบบเพื่อส่งเสริมด้านความสวยงามเพิ่มความเป็นเอกลักษณ์ที่เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น

ภาพที่ 4.10 ผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งป้ายบอกทางและลักษณะพื้นที่ติดตั้งป้าย

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่าจุด 1, 2 และ 3 เป็นจุดที่อยู่ทางเข้าครัววางป้ายบอกทางรูปแบบที่ 1 เพื่อป้ายบอกสถานที่สำคัญภายในชุมชนว่ามีอะไรบ้าง ส่วนจุดที่ 4 เป็นจุดที่อยู่ทางเข้าครัววางป้ายบอกทางรูปแบบที่ 1 เนื่องจากรูปแบบป้ายมีความกลมกลืนกับบริบท และเนื่องจากเป็นทางเดียวจึงเหมาะกับรูปแบบที่ 1 ที่มีป้ายชี้ไปแค่ซ้ายกับขวา และจุดที่ 5, 6, 7, 8, 9, 10 และ 11 เป็นจุดทางแยก จึงเหมาะกับการติดตั้งป้ายบอกทางรูปแบบที่ 2 ที่มีรูปแบบป้ายบอกทางชี้ได้หลายทาง

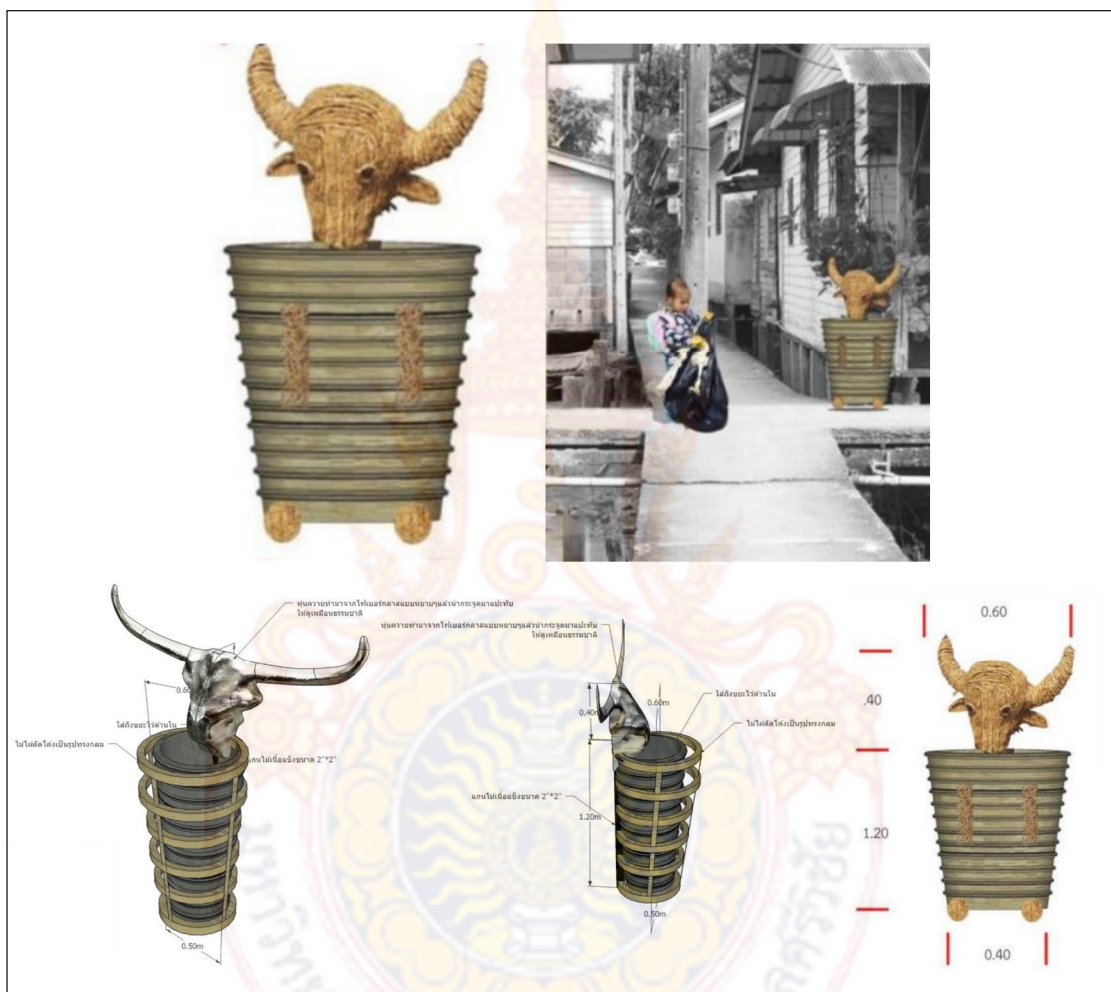
4.1.3 การออกแบบถังขยะ

จากการศึกษาพื้นที่ชุมชนทะเลน้อย พบว่าชุมชนทะเลน้อย ลักษณะของเรือนพื้นถิ่นในชุมชน เป็นเรือนยกพื้นสูง มีใต้ถุน พื้นที่ด้านล่างมีลักษณะเป็นพื้นที่ดินอุ้มน้ำในช่วงฤดูฝนตก ทำให้มีน้ำขัง และรวมกับน้ำทิ้งของครัวเรือน อีกทั้งขยะที่ถูกทิ้งจากครัวเรือน ทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่น่ามองขึ้นภายในชุมชน เนื่องจากพื้นที่ภายในชุมชนไม่มีจุดแยก หรือจุดทิ้งขยะที่มีประสิทธิภาพและ

เหมาะสม รวมถึงสภาพชุมชนที่ค่อนข้างจะแออัดทำให้เกิดขยะสะสมลงใต้ถุนเรือน เกิดน้ำเน่าเสีย ไม่สามารถระบายน้ำออกได้ ส่งกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ต่อนักท่องเที่ยว

จากปัญหาดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการเพิ่มจุดติดตั้งถังขยะให้กระจายทั่วชุมชน เพื่อรองรับขยะจากชาวบ้านและนักท่องเที่ยวที่เดินเข้ามาชมภายในชุมชน ซึ่งถังขยะมีการออกแบบให้มีความโดดเด่น และกลมกลืนกับบริบทของชุมชน อีกทั้งไม่ทำลายทัศนียภาพของชุมชนอีกด้วย

1) รูปแบบถังขยะ แบบที่ 1

ภาพที่ 4.11 รูปแบบโครงสร้างและวัสดุถังขยะ แบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบโดยสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนทะเลน้อย ซึ่งจะมีวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น การเลี้ยงควายน้ำ ซึ่งเป็นควายที่เลี้ยงกันในทุ่งพรุทะเลน้อยเป็นชนิดควายปลัก เลี้ยงสืบทอดต่อกันมา 3 ชั่วอายุคนเป็นเวลานานร่วม 100 กว่าปี จึงนำเอกลักษณ์ดังกล่าวมาใช้ในการออกแบบถังขยะ เพื่อให้มีความน่าสนใจ สะดุดตา และกลมกลืนไปกับบริบทของชุมชน โดยวัสดุที่ใช้ในการทำ คือ เศษกระจูดที่ชาวบ้านตัดทิ้ง นำมาปั่นเป็นหัวควายแล้วนำไปติดกับถังขยะ โดยนำ

วัสดุรีไซเคิลมาใช้เป็นตัวถัง เพื่อเป็นการประหยัดทรัพยากร และลดปัญหาเศษขยะจุดที่หมักหมมใต้
ถุนเรือน ทำให้น้ำเน่าเสีย

2) รูปแบบถังขยะ แบบที่ 2

ภาพที่ 4.12 รูปแบบโครงสร้างและวัสดุถังขยะ แบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบให้สื่อถึงวิถีชุมชนของชาวทะเลน้อย ที่มีการทำประมงน้ำจืดที่สำคัญ เพื่อสื่อให้ผู้ที่เข้ามาได้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยตัวถังขยะออกแบบให้มีลักษณะคล้ายกับไซดักปลาเปรียบเสมือนการดักขยะเพื่อไม่ให้ขยะสะสมลงไปได้ถุนเรือน อีกทั้งยังมีความกลมกลืนไปกับบริบท สภาพของชุมชน โดยวัสดุที่ใช้คือ เศษไม้ นำมามัดรวมกัน ซึ่งสามารถหาได้ภายในชุมชน

ภาพที่ 4.13 ผังแสดงตำแหน่งจุดวางถังขยะและลักษณะพื้นที่วางถังขยะ
แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

จุดวางถังขยะวางกระจายทั่วชุมชน เพื่อคอยอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และมีที่ทิ้งขยะให้ชาวบ้านในชุมชนได้ทิ้ง ไม่ปล่อยทิ้งขยะลงใต้ถุนเรือนอันเป็นปัจจัยทำให้เกิดน้ำเน่าเสียขยะ และทัศนียภาพที่ไม่น่ามอง

4.1.4 การออกแบบแผงกันแดด

ลักษณะทางสัญจรภายในชุมชนเป็นทางคอนกรีตกว้าง 1.20 - 1.50 เมตร ใช้เป็นทางเท้า และทางสัญจรของรถจักรยานยนต์ มีลักษณะเป็นเส้นทางยาว ระหว่างทางไม่มีสิ่งปกคลุม เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในชุมชน จึงทำให้แสงแดดส่อง และร้อน

จากปัญหาดังกล่าว จึงออกแบบโดยแผงกันแดด ซึ่งนอกจากจะช่วยในการกันแดดระหว่างทางเดินแล้ว ยังสามารถช่วยเสริมสร้างบรรยากาศให้กับชุมชนได้อีกด้วย

1) รูปแบบแผงกันแดด แบบที่ 1

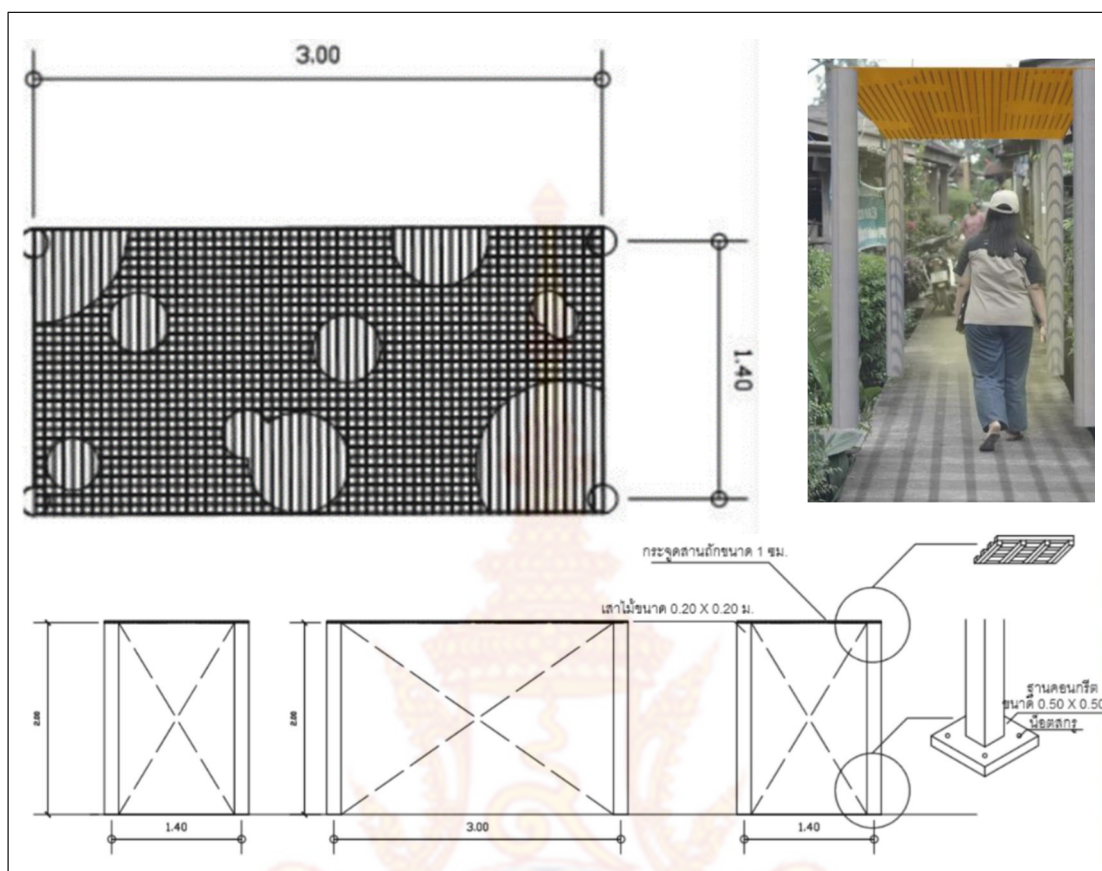

ภาพที่ 4.14 แผงกันแดดและวัสดุ รูปแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาระดับปริญญาตรี การเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบให้สื่อถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งชุมชนทะเลน้อย มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ คือการทำประมง เมื่อจับสัตว์น้ำมาได้จึงมีการถนอมอาหาร โดยการนำไปตากแห้ง ทำปลาตุกร้า ซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการตากปลาก็มีแตกต่างกัน เช่น กระดัง จึงนำวัสดุดังกล่าวมาใช้ในการออกแบบ แผงกันแดด โดยร้อยกระดังเข้ากับเชือก แขนวนติดกับกับชายคาหน้าบ้านของคนในชุมชน ให้ห้อยระยงระยงเสมือนกับการตากปลา ไว้หน้าชานบ้านหรือบนหลังคา เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศทางเดินไปยังจุดท่องเที่ยวต่างๆ ที่ทำการตกแต่งเส้นทางด้วยวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น

2) รูปแบบแผงกันแดด แบบที่ 2

ภาพที่ 4.15 แผงกันแดดและวัสดุ รูปแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบให้สื่อถึงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนทะเลน้อย และพนางตุง ซึ่งจะมีทะเลดอกบัวและผลิตภัณฑ์จากกระจูด เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นในการทำ ซึ่งออกแบบให้สื่อถึงเอกลักษณ์ดังกล่าวโดย แผงกันแดดจะทำการสานกระจูดเพื่อเป็นแผงป้องกันแดด และ เว้นลวดลายเป็นกลีบดอกบัวเพื่อให้แสงส่องผ่านและไม่ให้ทางเดินที่บเกินไป

ภาพที่ 4.16 ผังแสดงตำแหน่งจุดติดตั้งแผงบังแดดและลักษณะพื้นที่

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่า จุดที่ 2 ,3, 5 ,6 และ 7 ควรวางแผนกันแดด รูปแบบที่ 1 เนื่องจากชุมชนฝั่งพนาสูงจะมีบ้านอยู่หนาแน่นทำให้สามารถติดตั้ง แผงกันแดดในรูปแบบที่ 1 ได้โดยการผูกโยงไปกับหลังคาบ้าน ส่วนจุดที่ 1, 4, 8 ,9 และ 10 ควรวางแผนกันแดด รูปแบบที่ 2 เนื่องจากพื้นที่ว่างด้านข้าง ทำให้สามารถติดตั้งแผงกันแดดรูปแบบนี้ได้ง่าย ไม่กีดขวางทางสัญจร ดังภาพประกอบที่ 4.16

4.1.5 การออกแบบ Street Art

ในพื้นที่ชุมชนทะเลน้อย มีสถาปัตยกรรมบ้านเรือนที่เก่าแก่ อยู่เป็นจำนวนมาก บางหลังก็มีความทรุดโทรม ผนังบ้านเก่า ไม่ค่อยมีการใช้งาน อีกทั้งบางหลังอยู่ในตำแหน่งมีมุมมองที่สวยงามสามารถใช้เป็นพื้นที่ที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนได้

จากผนังบ้านไม้ที่ทรุดโทรม วังเปล่าไม่น่าสนใจ ดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงได้สร้างสรรค์งานศิลปะ Street Art ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและบริบทแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้พื้นที่ตรงนี้เป็นสื่อให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงอัตลักษณ์ของชุมชน และเป็นจุดเด่นดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวระหว่างเส้นทางเดินชมชุมชน

1) รูปแบบ Street Art แบบที่ 1

ภาพที่ 4.17 Street Art รูปแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะ Street Art แบบที่ 1 เป็นการแสดงถึงเรื่องราวดั้งเดิมของชุมชน เป็นภาพลวงสานกระจูด ซึ่งเป็นความทรงจำในอดีตของชุมชน เนื่องจากชาวบ้านในบริเวณนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านหัตถกรรมกระจูด และนำลวดลายที่ใช้ในการจักสานมาวาดบนทางสัญจรภายในชุมชน เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและสร้างจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ แวะถ่ายรูปเก็บไว้เป็นที่ระลึก

2) รูปแบบ Street Art แบบที่ 2

ภาพที่ 4.18 Street Art รูปแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการตกแต่งพื้นที่ว่างภายในชุมชน เพื่อส่งเสริมบรรยากาศ และสร้างแรงดึงดูดความน่าสนใจในการท่องเที่ยว โดยการสร้างสรรค์งานศิลปะ แบบที่ 2 ที่แสดงเรื่องราววิถีชีวิตของคนในชุมชน หรือบริบทพื้นที่ของชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ซึ่งชุมชนทะเลน้อย ซึ่งเป็นที่ตั้งของอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพเต็มไปด้วย บัณฑิตต่าง ๆ กระจุก และเป็นที่อยู่ของนกน้ำประจำถิ่นหลายชนิด จึงนำเสนอเรื่องราวความเป็นทะเลน้อยผ่านงานศิลปะ Street Art

3) รูปแบบ Street Art แบบที่ 3

ภาพที่ 4.19 Street Art รูปแบบที่ 3

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะ แบบที่ 3 แสดงเรื่องราววิถีชีวิตของชุมชน ผ่านศิลปะบนฝาผนัง ซึ่งวิถีชุมชนของชาวทะเลน้อยและพนางตุง จะมีการทำประมงน้ำจืด เพื่อสื่อให้ผู้ที่เข้ามาได้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน จึงนำเสนอเรื่องราว ความเป็นชุมชนทะเลน้อยนี้ผ่านสตรีทอาร์ต

4) รูปแบบ Street Art แบบที่ 4

ภาพที่ 4.20 Street Art รูปแบบที่ 4

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะ แบบที่ 4 แสดงเรื่องราววิถีชีวิตของชุมชน ในการเป็นแหล่งหัตถกรรมกระจูดที่สำคัญแหล่งหนึ่งของโลก

5) รูปแบบ Street Art แบบที่ 5

ภาพที่ 4.21 Street Art รูปแบบที่ 5

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะ Street Art แบบที่ 5 เป็นนำเอาบริบทแวดล้อมทางธรรมของชุมชน ที่ได้รับการยอมรับและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในชุมชนทะเลน้อยมาตั้งแต่นั้นในอดีต คือ ทุ่งดอกบัวแดง และนกน้ำนานาชนิด มาผลิตเป็นงานศิลปะภายในพื้นที่ว่างของชุมชน

ภาพที่ 4.22 ฝั่งแสดงตำแหน่งจุดทำสตรีทอาร์ตและลักษณะพื้นที่

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่า จุดที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็น Street Art รูปแบบที่ 1 เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้มีบ้านที่ทำหัตถกรรมกระจูดจำนวนมาก ผลงานศิลปะ Street Art จึงควรนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการสานกระจูด ลวดลายกระจูดต่างๆ และข้อความที่บอกถึงสถานที่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปเช็คอิน ส่วนในจุดที่ 5 เป็น Street Art รูปแบบที่ 2 เนื่องจากชุมชนทะเลน้อยเป็นพื้นที่ ที่อุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วย บัวชนิดต่างๆ เป็นที่อยู่ของนกน้ำประจำ ส่วนในจุดที่ 6 เป็น Street Art รูปแบบที่ 5 เนื่องจากพื้นที่จุดนี้เป็นจุดที่เชื่อมกับทางเข้าด้านหน้าซึ่งติดกับทะเลสาบ ที่มี บัวชนิดต่างๆ และนกนานาชนิด

และจุดที่ 7 เป็น Street Art รูปแบบที่ 3 เนื่องจากตัวอาคารเป็นบ้านที่มีการตากปลาตุ๋น ทำประมง จึงสื่อสารผลงานศิลปะ Street Art ให้เข้ากับบริบทโดยรอบ ดังภาพประกอบที่ 4.22

4.1.6 การออกแบบจุดเรียนรู้ และลานกึ่งกระจัด

พื้นที่ภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่ทำอาชีพสวนกระจัด มีจุดการสอนการทำกระจัด จุดสำหรับกึ่งกระจัด จุดย้อมสีกระจัด อีกทั้งยังมีบ้านที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านความเชื่อ ความศรัทธา ของชุมชน เช่น โรงครุมนโหราห์ซึ่งเป็นสถานที่ กราบไหว้ของผู้คนใน ชุมชนที่เคารพนับถือ แต่ปัจจุบัน สถานที่ดังกล่าว มีสภาพที่ทรุดโทรม และไม่มีความน่าสนใจ หรือ ดึงดูดที่จะเข้าไปเรียนรู้ ศึกษา

จากศักยภาพดังกล่าวของชุมชน ทำให้เกิดการปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าว โดยปรับปรุง ให้เป็นแหล่งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการสาธิตกึ่งกระจัด โดยนำเอกลักษณ์ของชุมชนมาใช้ในการ ออกแบบตกแต่ง เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้มีความโดดเด่นน่าสนใจยิ่งขึ้น

1) รูปแบบศูนย์การเรียนรู้และลานกึ่งกระจัดแบบที่ 1

ภาพที่ 4.23 ศูนย์การเรียนรู้และลานกระจัดรูปแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นฐาน (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ส่งเสริมรักษาวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า วิถี ชีวิตท้องถิ่นของชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้คนที่เข้ามาเยี่ยมชม โดยลานกึ่งกระจัดจะปรับเปลี่ยนให้มีผนังการเรียนรู้ที่สามารถอธิบาย ได้มองเห็นขั้นตอนการทำกระจัดตั้งแต่เริ่มต้น จนได้เป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งจนเสร็จ ซึ่งจะได้รับความรู้เกี่ยวกับกระจัดที่ชาวบ้านได้ถ่ายทอดออกมา และเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ โดยตัวอาคารจะมีการตกแต่งโดยผลิตภัณฑ์จากกระจัด ซึ่งสามารถหาได้จาก ภายในพื้นที่ชุมชน อีกทั้งยังบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชุมชนอีกด้วย

2) รูปแบบศูนย์การเรียนรู้และลานกลางแจ้งรูปแบบที่ 2

ภาพที่ 4.24 โครงสร้างศูนย์การเรียนรู้และลานกระจูดรูปแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบเพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนในชุมชน และ ส่งเสริมรักษาวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า วิถี ชีวิตท้องถิ่น ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยปรับแต่ง ลานกลางแจ้งต่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้คนที่เข้ามาภายในชุมชน ซึ่งจะมีการตกแต่งบรรยากาศอาคารเดิมซึ่งใช้วัสดุที่หาได้ภายในชุมชน และบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชุมชน โดยการทำมู่ลี่บังแดดจากลูกปัดมโนราห์ ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง สร้างบรรยากาศโดยการใช้เสื่อกระจูดตกแต่งฝ้าเพดานของอาคารเดิม และทำผนังการเรียนรู้ที่ชั้นตอนการทำกระจูด เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้คนที่เดินทางเข้ามาภายในชุมชน

ภาพที่ 4.25 ผังแสดงตำแหน่งศูนย์การเรียนรู้และลานกระจัด

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่าจุด 1 และ 2 เป็นจุดที่พื้นที่รอบๆตัวอาคาร มีทั้งลานตากกระจัด กลิ้งกระจัด และ ย้อมสี จุดนี้จึงเหมาะแก่การปรับปรุงตกแต่งให้เป็นในรูปแบบ ที่ 1 ซึ่งจะปรับเปลี่ยนให้มีผนังการ เรียนรู้ขั้นตอนการทำกระจัด และสามารถได้มองเห็นขั้นตอนการทำกระจัดตั้งแต่เริ่มต้นจนได้เป็น ผลิตภัณฑ์หนึ่งจนเสร็จ ตัวอาคารจะมีการตกแต่งโดยผลิตภัณฑ์จากกระจัด และจุดที่ 3, 4 และ 5 เป็น เพียงแค่อาคารที่ไว้ใช้กลิ้งกระจัดของชาวบ้าน จึงเหมาะแก่การปรับปรุงตกแต่งให้เป็นในรูปแบบ ที่ 2 ซึ่งเป็นการตกแต่งบรรยากาศอาคารเดิม และติดตั้งผนังการเรียนรู้การกลิ้งกระจัด

4.1.7 การออกแบบโคมไฟ

ชุมชนทะเลน้อยและพนางตุ้ง ไม่มีไฟส่องสว่างตามทางสัญจรในหมู่บ้าน และจากเส้นทางเดินที่แคบ ไม่มีราวกันตกเมื่อไม่มีไฟส่องสว่าง ทำให้มองไม่เห็น อาจพลาดตกได้ง่าย

จุดอ่อนดังกล่าวจึงแก้ปัญหาโดยการติดตั้งโคมไฟตามทางเดิน โดยออกแบบให้มีความกลมกลืนกับพื้นที่ และสามารถติดตั้งได้โดยไม่กีดขวางทางเดินของคนในชุมชน

1) รูปแบบโคมไฟ แบบที่ 1

ภาพที่ 4.26 โคมไฟรูปแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ เพื่อสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของบริบทพื้นที่ ซึ่งชุมชนทะเลน้อยเป็นเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ มีบัวชนิดต่างๆ ซึ่งในชุมชนจะพบดอกบัวได้ทั่วไป มีบัวที่ไหลออกมาจากใต้สะพาน บัวพันธุ์เป็นการตกแต่งของอาคารบ้านเรือนให้มีความเป็นเอกลักษณ์ของคนในพื้นที่ที่มีการทำสวนกระจุตเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น โดยการการออกแบบได้ทำการเอาเอกลักษณ์ในท้องถิ่นที่จืดยกดอกบัวมาเป็นแนวทางในการออกแบบ เพื่อให้เกิดความสวยงามตามทางเดินให้สวยงามยิ่งขึ้น การเลือกใช้วัสดุในชุมชนมาทำงานออกแบบส่งเสริมด้านความสวยงามเพิ่มความเป็นเอกลักษณ์ที่เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น

2) รูปแบบโคมไฟ แบบที่ 2

ภาพที่ 4.27 โคมไฟรูปแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ เพื่อสื่อถึงเอกลักษณ์ของพืชพรรณ ที่สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ซึ่งทะเลน้อยเป็นแหล่งกำเนิดของพืชพันธุ์สำคัญ คือ “กระจูด” ที่นำมาใช้ในงานจักสาน ในพื้นที่ใกล้เคียงกับทะเลน้อย มีหลากหลายชุมชนที่นำ “กระจูด” มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบ สร้างงาน สร้างอาชีพ หล่อเลี้ยงชุมชนรอบๆ ทะเลน้อย จึงนำลักษณะของลำต้นและผลของกระจูดออกแบบเป็นโคมไฟ ได้นำมาดัดแปลงบางส่วนเพื่อให้เป็นรูปแบบของลำต้นและผลของกระจูด โดยการนำตัวดวงโคมที่ได้มีการตัดทอนมาจากผลของกระจูด และส่วนของลำต้นจะใช้เป็นเสาของโคมไฟ ที่ยึดติดกับเสาของสะพานและโผล่ขึ้นมาเพื่อให้ดูเหมือนมีต้นกระจูดที่โผล่ออกมาจากใต้สะพาน

1

ตำแหน่งที่ตั้งโคมไฟจุดที่ 1

2

ตำแหน่งที่ตั้งโคมไฟจุดที่ 2

3

ตำแหน่งที่ตั้งโคมไฟจุดที่ 3

4

ตำแหน่งที่ตั้งโคมไฟจุดที่ 4

5

ตำแหน่งที่ตั้งโคมไฟจุดที่ 5

6

ตำแหน่งที่ตั้งโคมไฟจุดที่ 6

ภาพที่ 4.28 ผังแสดงตำแหน่งติดตั้งโคมไฟทางเดินและลักษณะพื้นที่ติดตั้ง
แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่า จุดที่ 1, 2 และ 3 ควรติดตั้งโคมไฟรูปแบบที่ 1 เนื่องจากสามารถผูกห้อยติดชายคาบ้านต่างๆในชุมชนได้ และ บริเวณบริเวณส่วนใหญ่จะเป็นบ้านที่ทำกระจัด สานกระจัด จึงเหมาะแก่การติดตั้งโคมไฟรูปแบบที่ 1 ที่เป็นการสานกระจัดทำเป็นโคมไฟ และจุดที่ 4, 5 และ 6 ควรติดตั้งโคมไฟรูปแบบที่ 2 เนื่องจากมีชุมชนฝั่งทะเลน้อยมีความแออัดน้อยกว่าบางจุดก็มีบ้านอยู่ฝั่งหนึ่งของถนนอีกฝั่งจะเป็นพื้นที่ว่าง สามารถที่จะติดตั้ง โคมไฟรูปแบบที่ 2 ได้โดยไม่กีดขวางเส้นทางจราจรของผู้คนในหมู่บ้าน

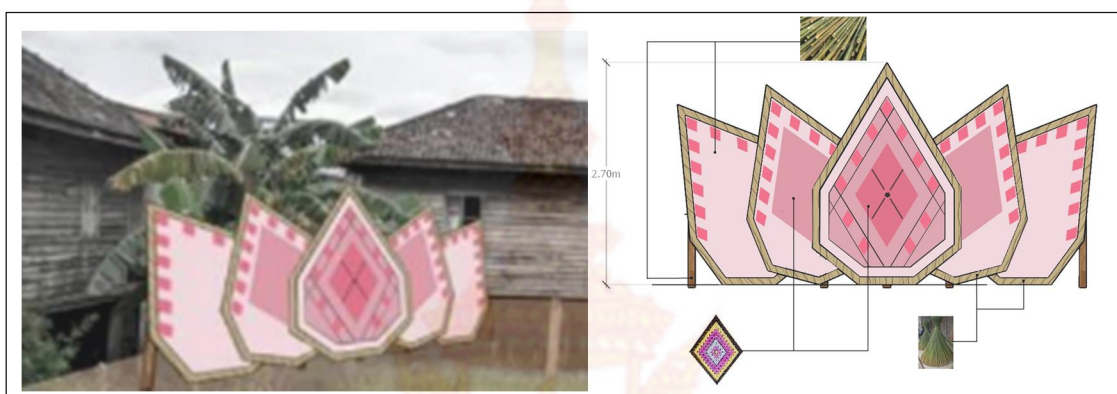
4.1.8 การออกแบบจุดถ่ายรูป

จุดตำแหน่งของพื้นที่จอดรถจะมีอยู่ 2 จุดด้วยกัน ระยะห่าง 800-900 เมตรจะ เริ่มจากฝั่งของชุมชนพนาตุ่งอยู่ตรงบริเวณทางเข้าของพื้นที่ทะเลน้อย และจุดที่ 2 จะอยู่ตรงจุดปลายทางสุดของถนนที่อยู่ของฝั่งชุมชนทะเลน้อย ซึ่งจะเป็นระยะทางที่ไกลอีกทั้งการเดินทางท่องเที่ยวภายใน

ชุมชน ก็มีระยะทางที่มากและซับซ้อนพอสมควร จึงจำเป็นต้องมีที่หยุดพัก แต่ในพื้นที่ชุมชนนั้นจุดหยุดพักถ้ายรูปมีน้อยและทรุดโทรม

จากศักยภาพดังกล่าว จึงมีการปรับปรุงจุดพักเซคอินถ้ายรูปเดิม และเพิ่มจุดเซคอินบริเวณทางเข้าหลักเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และภายในชุมชนเพื่อเป็นจุดพักแวะ ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวภายในชุมชนโดยมีการออกแบบตกแต่งเป็นจุดถ้ายรูปและทำให้นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสกับอัตลักษณ์ของชุมชนได้

1) รูปแบบจุดถ้ายรูป แบบที่ 1

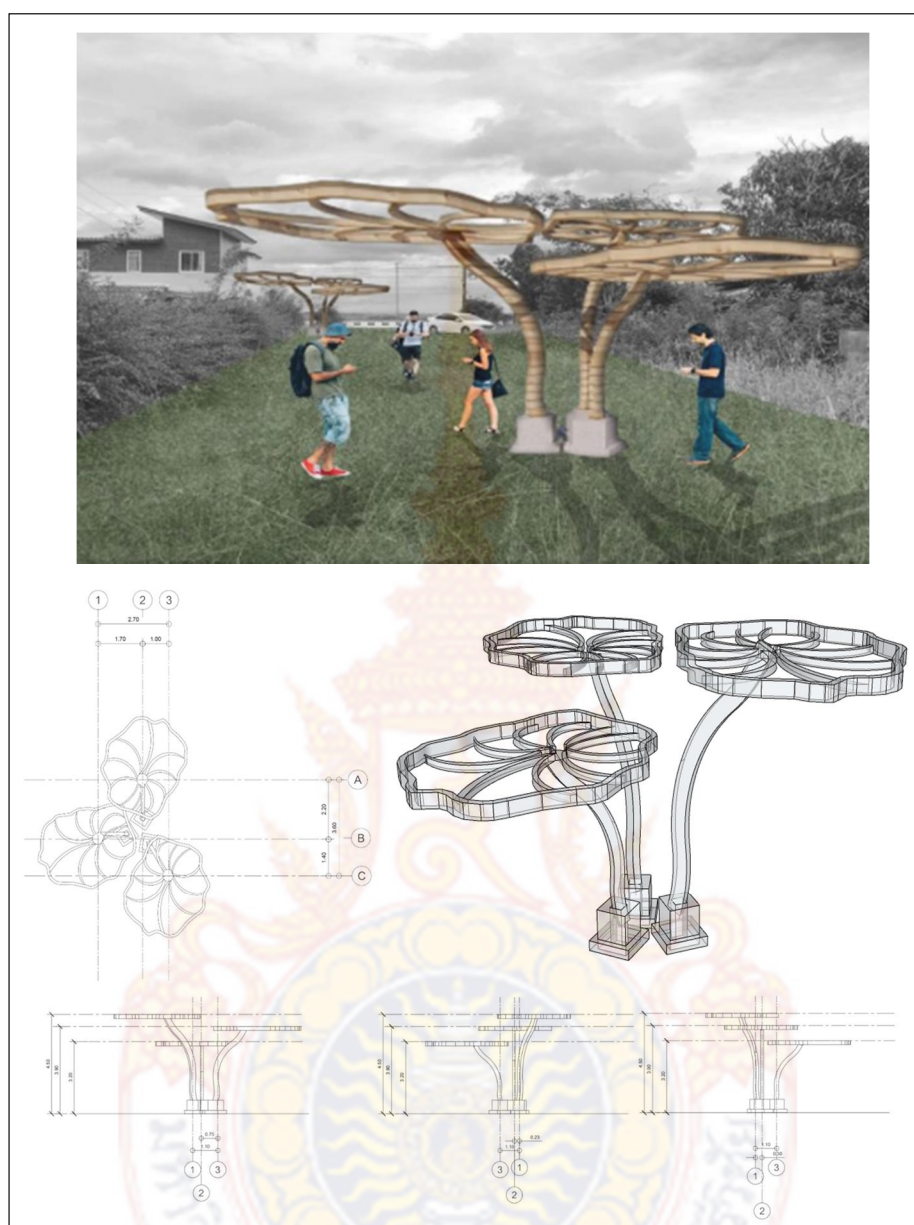

ภาพที่ 4.29 จุดถ้ายรูปรูปแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาระดับปริญญาตรี การเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ ดอกบัวเป็นอีกหนึ่งเอกลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนทะเลน้อย ที่แสดงถึงความสวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมรวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ผู้ออกแบบจึงต้องการที่จะนำลักษณะดอกบัวมาใช้ในการออกแบบ โดยการดึงเอารูปแบบของกรีบดอกบัวมาซ้อนทับกัน รวมถึงนำสีชมพูอ่อนใช้กับตัวงาน เพื่อทำเป็นฉากหลังถ่ายภาพที่ระลึกเมื่อมาท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย

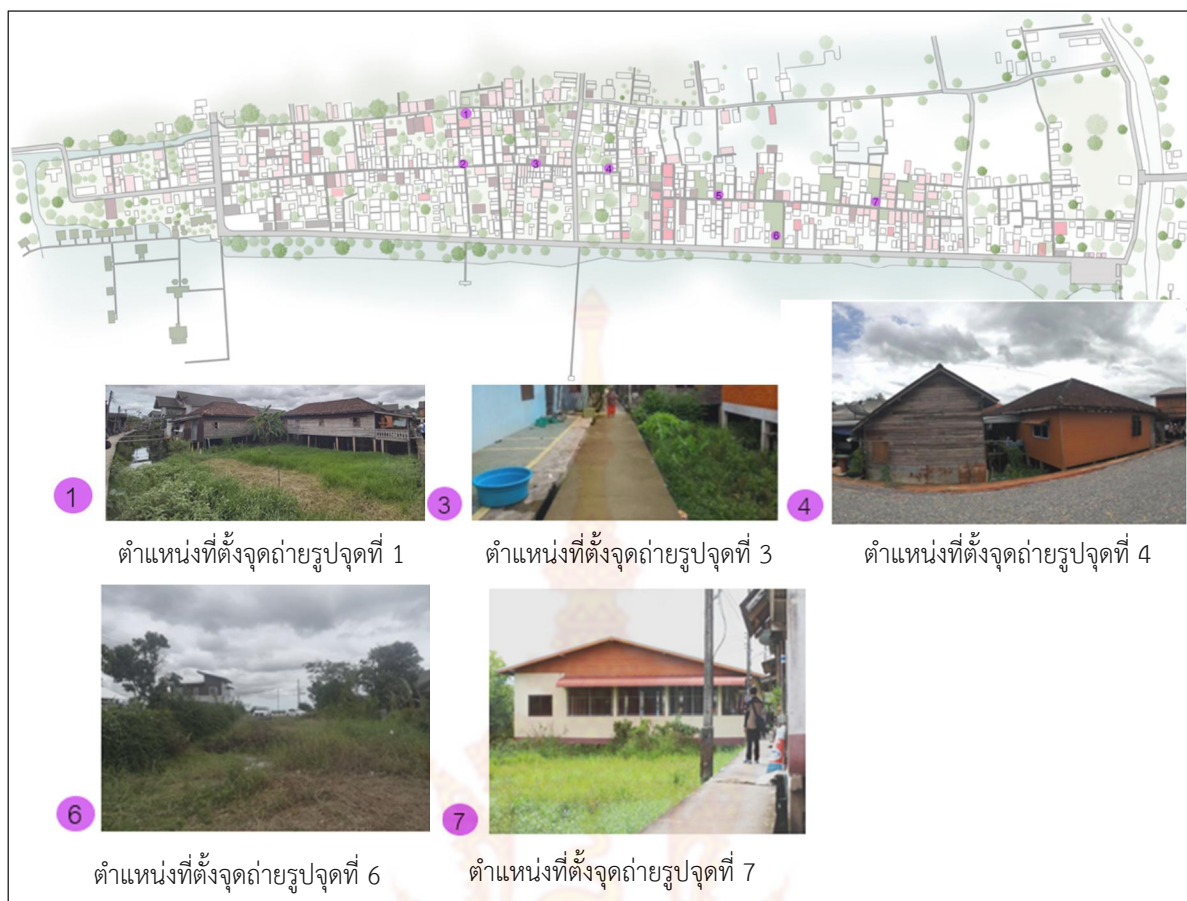
2) รูปแบบจุดถ่ายรูป แบบที่ 2

ภาพที่ 4.30 จุดถ่ายรูปรูปแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ ไม้บัวซึ่งเป็นพืชน้ำที่พบเห็นได้มากในชุมชนทะเลน้อย โดยการออกแบบได้นำรูปแบบของไม้บัว ที่มีลักษณะเป็นกอและแผ่อก มาใช้เป็นแนวความคิดในการออกแบบซุ้มหยุดพักและถ่ายภาพที่ระลึก เมื่อได้มาท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อยอีกทั้งด้วยรูปแบบของซุ้มยังสามารถให้ร่มเงาคลายร้อนแก่ผู้ที่หยุดพักได้ด้วย

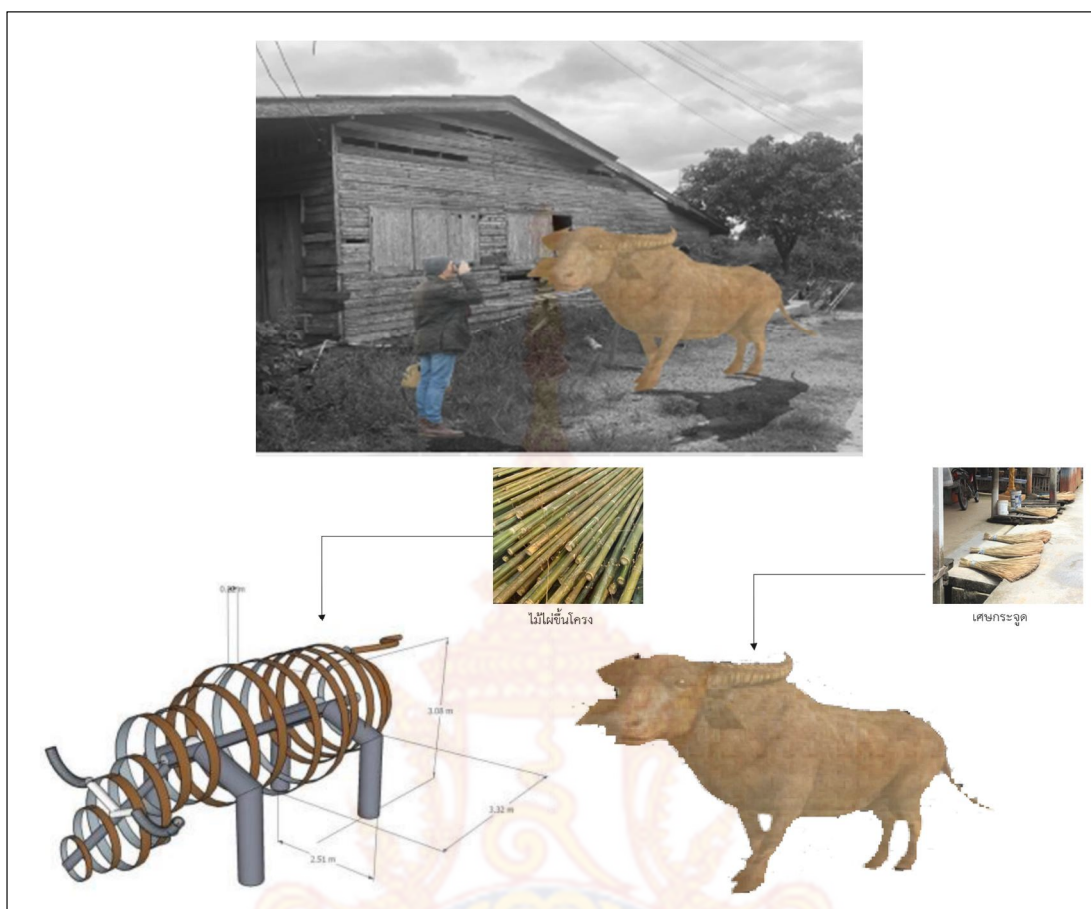
ภาพที่ 4.31 ฝั่งแสดงตำแหน่งติดตั้ง Backdrop ถ่ายรูปและลักษณะพื้นที่
แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาคณะการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่า ตำแหน่งที่ 1, 6 และ 7 ควรวาง Backdrop ถ่ายรูป รูปแบบที่ 2 เนื่องจากมีพื้นที่ว่างสามารถติดตั้งโดยไม่กีดขวางทางสัญจรของชาวบ้านในชุมชน และลักษณะพื้นที่เป็นทุ่งหญ้า เมื่อติดตั้ง Backdrop ถ่ายรูป จะช่วยส่งเสริมให้พื้นที่ที่มีความน่ามอง และมีความกลมกลืนกับพื้นที่เสมือนกับดอกบัวที่โผล่พ้นน้ำขึ้นมา ส่วนตำแหน่งที่ 3 และ 4 เนื่องจากพื้นที่มีความแคบและยาวจึงเหมาะแก่การติดตั้ง Backdrop ถ่ายรูป รูปแบบที่ 1 เนื่องจากมีความเหมาะสมกับพื้นที่นี้

4.19 ประติมากรรมการเล่าเรื่องราวของชุมชน

ชุมชนทะเลน้อยและพนางตุง มี วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ นอกจากทะเลดอกบัว และผลิตภัณฑ์กระจูด พื้นที่ชุมชนก็ยังขาดจุดที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชม เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมมากยิ่งขึ้น จึงจัดทำประติมากรรมการเล่าเรื่องราวของชุมชน เพื่อเป็นจุดบอกถึง วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

1) รูปแบบประติมากรรม แบบที่ 1

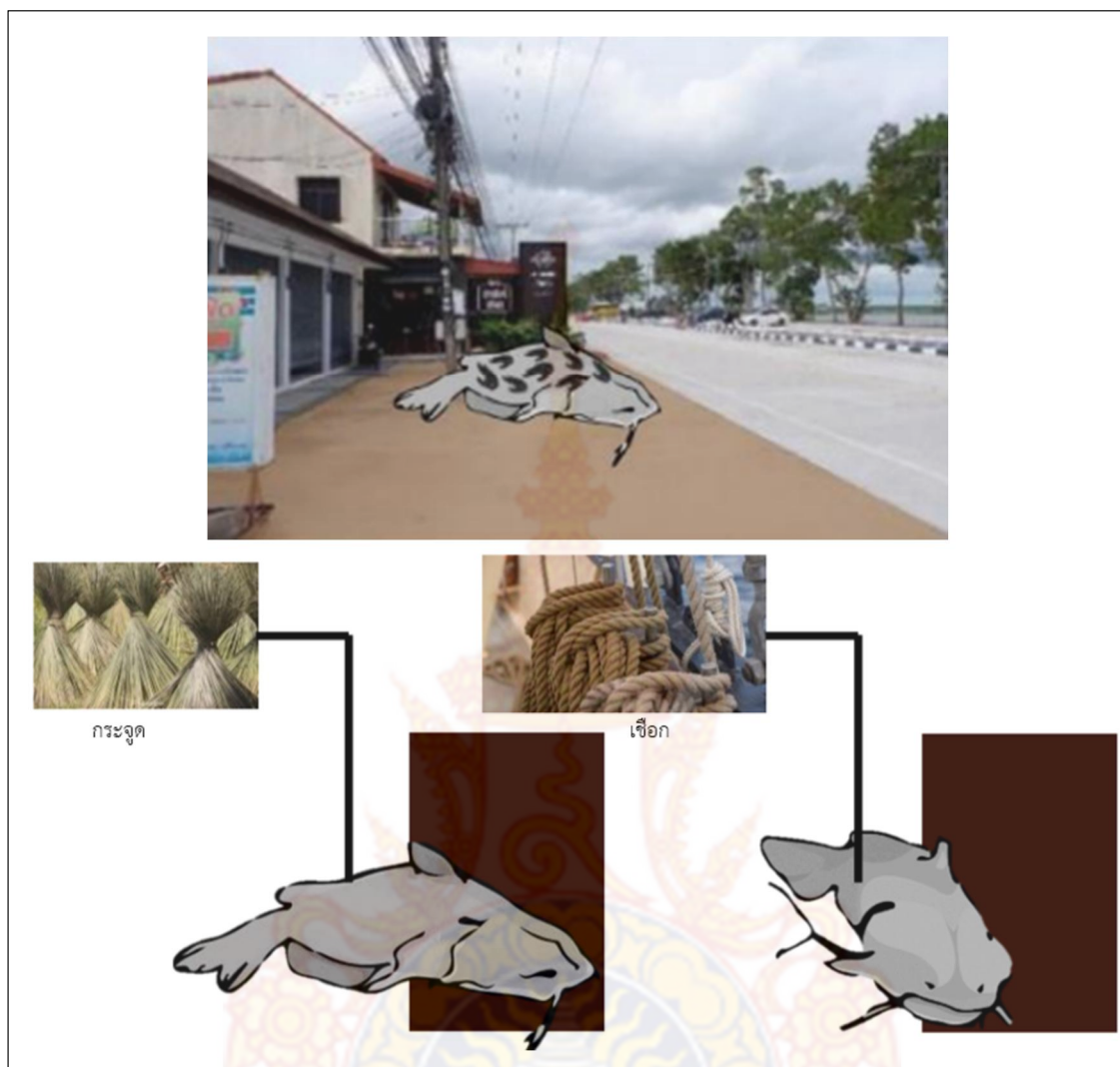

ภาพที่ 4.32 ประติมากรรมรูปแบบที่ 1

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษากการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบมาจากควายน้ำ ประติมากรรมจะเป็นจุดเล่าเรื่องและดึงดูดผู้คน ให้มีความเป็นสนใจในการถ่ายรูปเช็คอินกับควายน้ำซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อให้เกิดความ น่าสนใจ ทำให้ทางสัญจรสวยงามยิ่งขึ้น โดยเลือกใช้วัสดุท้องถิ่น

2) รูปแบบประติมากรรม แบบที่ 2

ภาพที่ 4.33 ประติมากรรมรูปแบบที่ 2

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาระดับปริญญาตรี การเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบมาจากปลาตุ๊กต้าซึ่งเป็นภูมิปัญญาด้านการแปรรูปอาหารที่ได้จากการประมง ในพื้นที่แถบทะเลน้อย ซึ่งถือเป็นแหล่งผลิตปลาตุ๊กต้าสำคัญ และมีชื่อเสียง จึงนำมาทำเป็นประติมากรรม บอกเล่าถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และเลือกใช้วัสดุในท้องถิ่นมาใช้ทำประติมากรรม เพื่อส่งเสริมคุณค่าภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น

ภาพที่ 4.34 ผังแสดงตำแหน่งวางประติมากรรมและลักษณะพื้นที่

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นฐาน (2563)

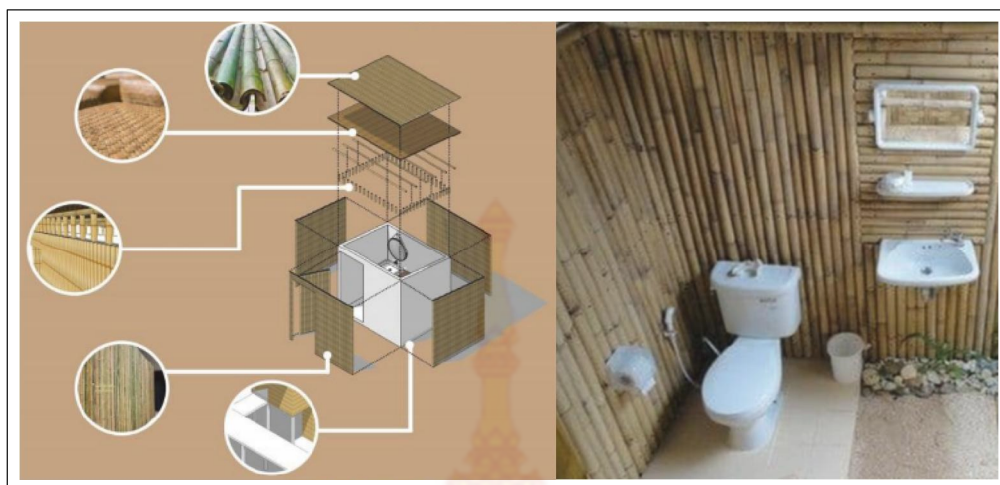
สรุปได้ว่า ตำแหน่งที่ 1 วางประติมากรรม รูปแบบที่ 1 เพื่อช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มาจอดรถในบริเวณนี้ ให้เข้ามาเที่ยวในชุมชน เป็นการเล่าเรื่องราวของชุมชนว่าชุมชนมีภูมิปัญญาด้านการเลี้ยงควายที่มีเอกลักษณ์ ส่วนตำแหน่งที่ 2 วางประติมากรรม รูปแบบที่ 2 จุดนี้ จะห่างไกลกับจุดที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยว จึงจัดวางประติมากรรมดังกล่าวเพื่อดึงดูด นักท่องเที่ยวให้เดินทางมาที่จุดนี้ ซึ่งจะเชื่อมต่อกับทางเข้าชุมชน

4.1.10 การออกแบบปรับปรุงห้องน้ำ

ภายในชุมชน ยังขาดห้องน้ำที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมายังภายในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ห้องน้ำจะมีให้บริการในส่วนของด้านหน้าชุมชนที่ติดกับทะเลสาบ ซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวเดินเข้ามาภายในชุมชนแล้ว จะทำให้ลำบากในการเดินออกไปใช้บริการห้องน้ำด้านหน้า เนื่องด้วยระยะทางที่ไกลพอสมควร

จากปัญหาดังกล่าว จึงปรับปรุงห้องน้ำเดิมภายในชุมชน ให้สวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

1) รูปแบบการปรับปรุงห้องน้ำ

ภาพที่ 4.35 ห้องน้ำ

แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

แนวความคิดในการออกแบบ เนื่องจากห้องน้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ในการให้บริการนักท่องเที่ยว ผู้ออกแบบจึงต้องการให้ห้องน้ำมีรูปแบบที่เข้ากับบริบทของชุมชนทะเลน้อย และมีความสวยงามน่าใช้งาน จึงนำไม้ไผ่ซึ่งเป็นวัสดุท้องถิ่นมาใช้ประดับตกแต่งห้องน้ำ และนำกระจูดซึ่งเป็นพืชที่มีอยู่แล้วในชุมชนมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเพื่อสร้างอัตลักษณ์

ภาพที่ 4.36 ผังแสดงตำแหน่งห้องน้ำชุมชน

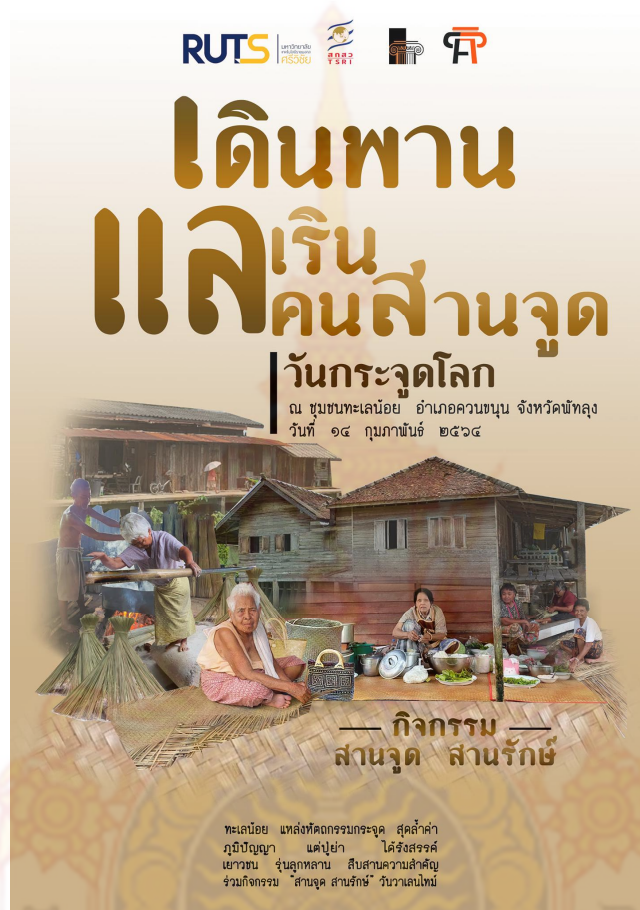
แหล่งที่มา : ผลงานนักศึกษาการบูรณาการเรียนการสอน ในรายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (2563)

สรุปได้ว่า จุดวางห้องน้ำจะกระจายไปทั่วชุมชน เพื่อคอยอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวเดินเข้ามาภายในชุมชนแล้ว ไม่ต้องลำบากในการเดินออกไปใช้บริการห้องน้ำด้านหน้า เนื่องด้วยระยะทางที่ไกลพอสมควร โดยจะติดตั้งใกล้กับจุดที่เป็นศูนย์รวมของชุมชน เช่น ลานกึ่งกระจุด และลานวัฒนธรรมชุมชน

4.2 การออกแบบจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมด้านกิจกรรมวัฒนธรรม

ชุมชนทะเลน้อยนับเป็นชุมชนที่มีมรดกทางวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม และทรงคุณค่า มีความร่วมมือกันของคนในชุมชน ในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นทุนที่สำคัญของชุมชนในการต่อยอดและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน จากกระบวนการการวิจัยในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชน สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมของชุมชน เป็นกิจกรรม “วันสานกระจุด สานรักษ์” ในแนวคิด เดินพาน แลเริน คนสานจุด เป็นการจุดประกายที่สำคัญ ในการ

เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะชนทั่วไปให้ทราบว่าชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูดที่สำคัญของโลกแห่งที่หนึ่ง โดยจัดขึ้นในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2564 และในทุก ๆ ปี ต่อไป ซึ่งได้ออกแบบโปสเตอร์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ ดังภาพประกอบที่ 4.37

ภาพที่ 4.37 โปสเตอร์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

บทที่ 5

สรุปผล และอภิปรายผล

5.1 สรุปผล

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย เป็นสิ่งมีคุณค่า และมีความสำคัญต่อชุมชนอย่างยิ่ง อันหมายถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของพื้นที่ที่พื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งมีความหลากหลายทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ เป็นผลให้ภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย มีอัตลักษณ์ที่ทรงคุณค่า และน่าสนใจ อันสามารถการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมอย่างมีระบบ เช่น การสร้างสรรค์ชิ้นงาน และพื้นที่ทางวัฒนธรรม รวมไปถึงจนถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน อันจะส่งผลต่อเศรษฐกิจ และความภาคภูมิใจของคนในชุมชน ต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการวิจัยเป็น 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

5.1.1 ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนทะเลน้อย

5.1.2 การออกแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย

5.1.1 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงชุมชนของชุมชนทะเลน้อย

- 1) มรดกทางวัฒนธรรม
- 2) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการจัดการ และออกแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

1) มรดกทางวัฒนธรรม จากการวิจัยพบว่า ภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย ที่โดดเด่น และสำคัญประกอบไปด้วย ภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม อันได้แก่ ภูมิปัญญาการสานกระจูด ภูมิปัญญาการทำประมง และแปรรูปอาหารจากการทำประมง (เช่น ปลาตุ๋น ร้า ปลาต้ม ไข่ปลาทอด) สถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่น ศาสนสถาน และศิลปะการแสดง มโนราห์ และความเชื่อที่เกี่ยวกับมโนราห์

2) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว จากการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจพื้นที่ และแบบสอบถามพบว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พัก ร้านอาหาร ที่จอดรถ ทางสัญจร การเข้าถึงชุมชน ป้ายบอกทาง สาธารณูปโภคต่าง ๆ หรือ จุดดึงดูดนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ถึงดี ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ศักยภาพ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม

ตารางที่ 5.1 มรดกทางวัฒนธรรม

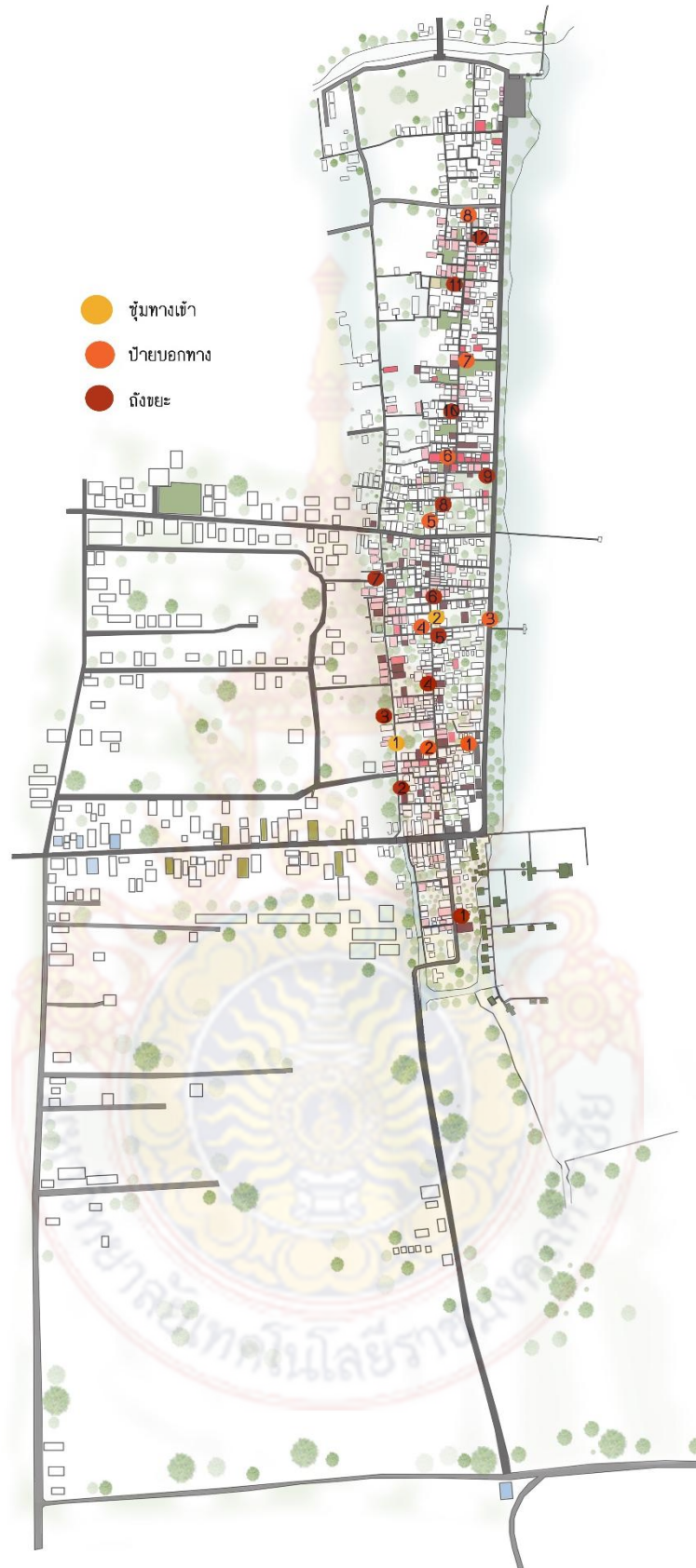
ภูมิทัศน์วัฒนธรรม (มรดกทางวัฒนธรรม)			
มรดกทางวัฒนธรรม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	
1. ภูมิปัญญาด้าน หัตถกรรม กระจูด		1.คุณภาพสินค้าได้รับการยอมรับในวงกว้าง 2.มีเทคนิคการทำเฉพาะที่มีเอกลักษณ์ 3.เป็นอาชีพของกลุ่มแม่บ้านบ้านในพื้นที่	1.วัตถุดิบต้องสั่งซื้อจากพื้นที่อื่น ทำให้ต้นทุนการทำเพิ่มขึ้น 2.การกำหนดราคาขายไม่เท่ากัน
	- กระบวนการผลิต การปลูก การตาก การรีด การย้อม การสานและ การขึ้นรูป	1.เป็นสถานที่ประกอบอาชีพของกลุ่ม แม่บ้านบ้านในพื้นที่ 2.เป็นแหล่งที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้วิถีชีวิต	1.จุดสำหรับคลังกระจูดมีน้อย 2.ทรุดโทรมแล้ว
2. วิถีประมง และ การแปรรูปที่ได้ จากการประมง	- วิถีประมง	1.มีประวัติที่ยาวนาน 2.รับการถ่ายทอดเทคนิครุ่นสู่รุ่น 3.มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ 4.เครื่องมือทำด้วยตัวเองมีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น 5.มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยววัฒนธรรม	1. เจ้าของภูมิปัญญาบางท่าน อายุมากไม่สะดวกในการใช้เป็นที่ พื้นที่เรียนรู้
	- ปลาตุ๊กร้า และไข่ ปลาทอด	1.คุณภาพสินค้าได้รับการยอมรับในวงกว้าง 2.มีเทคนิคการทำเฉพาะที่ 3.เป็นอาชีพของชาวบ้านในพื้นที่ 4.มีความพร้อมในเรื่องของวัตถุดิบที่ นำมาใช้	1. ความตั้งใจในการซื้อ ค่อนข้างน้อย 2.บางร้านวางขาย โดยไม่มีวัสดุ ปิดทำให้มีแมลงวัน และฝุ่น
3. สถาปัตยกรรม พื้นถิ่น - เรือนพื้นถิ่น - ศาสนสถาน		1.ประวัติศาสตร์มีความ สำคัญเหมาะสมแก่การเรียนรู้ 2.ความเชื่อมโยงกับบริบทและวิถีชีวิตรอบ ข้าง	1. บางหลังชำรุดเสียหาย ไม่มีผู้ อยู่อาศัย

ตารางที่ 5.2 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว (สิ่งอำนวยความสะดวก)		
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน
4. สิ่งแวดล้อม	1.มีระบบนิเวศหลากหลายที่อุดมสมบูรณ์	1.ขาดความร่วมมือการแก้ปัญหาภายในชุมชน ในการกำจัดทิ้งเรื่องของวัชพืชทางธรรมชาติและขยะจากบุคคลภายใน,ภายนอก 2.พื้นที่ภายในชุมชน ปราศจากจุดแยก หรือจุดทิ้งขยะที่มีประสิทธิภาพ 3.สภาพชุมชนมีความแออัดภายใน 4.คนในชุมชนไม่มีจุดทิ้งขยะที่เหมาะสม ทำให้บางครั้งเรือนทิ้งขยะสะสมลงใต้ถุนเรือน ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย
5. ทางสัญจรภายในชุมชน	1.ทางสัญจรภายในชุมชนเชื่อมต่อกันทั้งชุมชน	1.ทางเดินแคบ 2.ไม่มีราวกันตกจุดที่อาจพลัดตกได้ง่ายๆ 3.ไม่มีไฟส่องสว่างตามทางเดิน 4.ทางเดินร้อนในช่วงกลางวัน
6. การเข้าถึง	1.จุดทางเข้าด้านหน้ามีจุดที่จอดรถไว้สำหรับนักท่องเที่ยวสามารถรองรับคนสัญจรได้ตลอดเวลา 2.มีเส้นทางเข้าถึงหลายทางสามารถเข้าถึงตัวชุมชนได้ง่าย	1.ลักษณะทางเข้าที่ไม่ชัดเจน 2.มีทางเข้าที่สามารถเข้าไปภายในชุมชนได้หลายทางแต่ไม่มีความโดดเด่น สะดุดตา หรือน่าสนใจ ที่จะสามารถดึงดูดผู้คนให้เข้าไปเยี่ยมชมภายในชุมชน

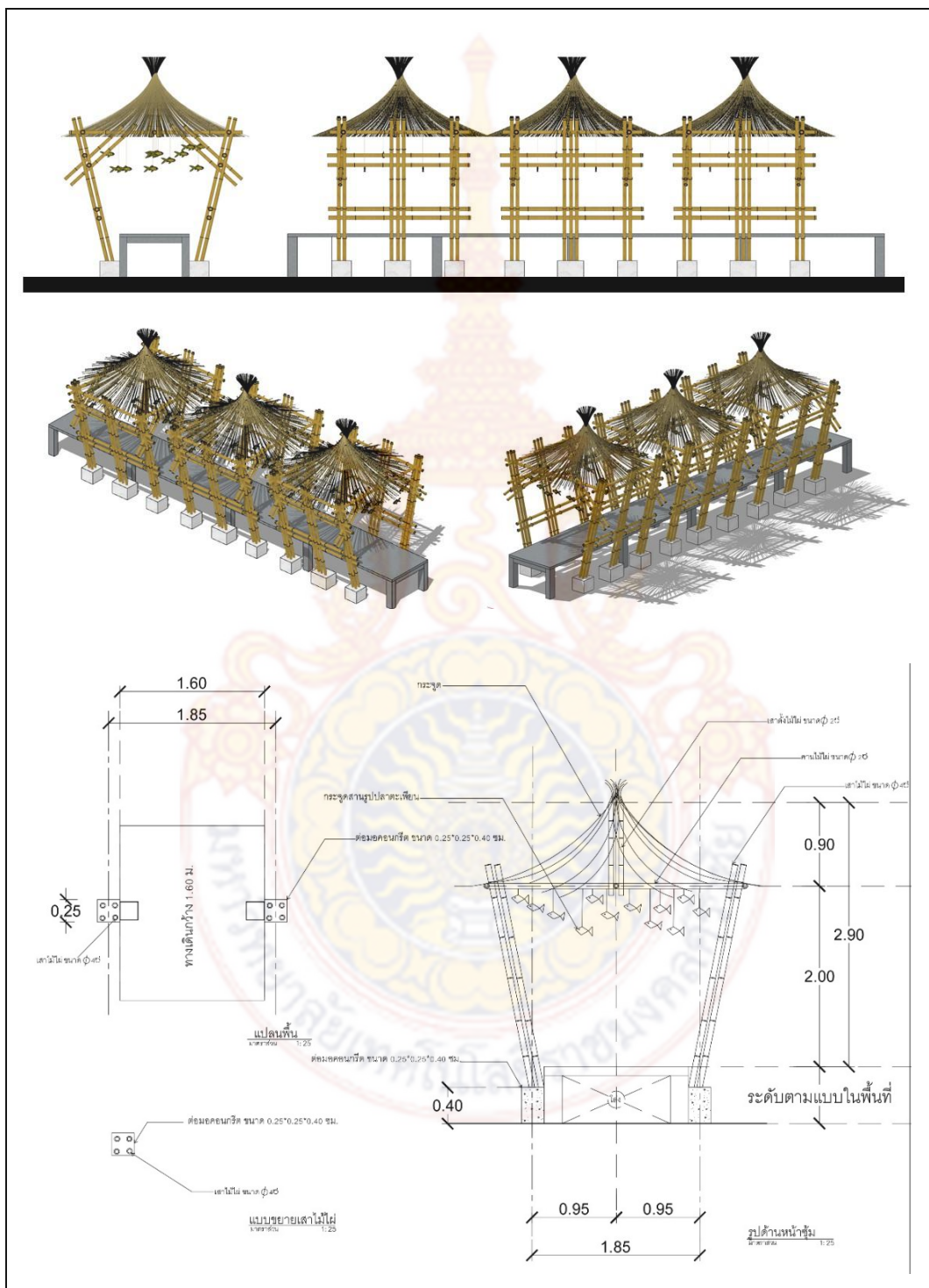
5.1.2 การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย

การออกแบบผลงานสร้างสรรค์เพื่อปรับปรุงด้านกายภาพของชุมชนฯ ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลจากการเลือกแบบและข้อเสนอแนะของชุมชน นำมาปรับปรุงและออกแบบให้ตรงกับความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับงบประมาณที่มี รวมถึงวัสดุท้องถิ่นและเทคโนโลยีการก่อสร้างของชุมชน โดยการออกแบบป้ายบอกทาง แผงบังแดด ถังขยะ และStreet Art ที่สะท้อนถึง”วิถีชุมชนคนทะเลน้อย”เพื่อเป็นต้นแบบให้กับคนในชุมชน โดยประกอบไปด้วย ผังตำแหน่งการวางตามจุดต่างๆ แบบ และแนวความคิดในการออกแบบ

ภาพที่ 5.1 ตำแหน่งของชุมชนเก่า ป้ายบอกทาง และถังขยะ
แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

1) การออกแบบแผงบังแดด วิธีชุมชนที่มีการสานกระจูด ตากกระจูด กลิ้งกระจูดกันเป็นอาชีพหลัก เป็นที่แผงบังแดดเพื่อสื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยตัวแผงบังแดดออกแบบให้มีลักษณะคล้ายกับลักษณะการตากกระจูดมัดเป็นกอ อีกทั้งยังมีความกลมกลืนไปกับบริบทสภาพของชุมชน ซึ่งจะวางบริเวณทางเดินในชุมชน

ภาพที่ 5.2 ต้นแบบการออกแบบแผงบังแดด

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ภาพที่ 5.2 (ต่อ) ต้นแบบการออกแบบแผงบังแดด
แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

2) การออกแบบถังขยะ สื่อถึงวิถีชุมชนที่มีการทำประมงน้ำจืดที่สำคัญ เพื่อสื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยตัวถังขยะออกแบบให้มีลักษณะคล้ายกับไซดักปลาเปรียบเสมือนการดักขยะ เพื่อไม่ให้ขยะสะสมลงไปได้ถูกรื้อ และอีกทั้งยังมีความกลมกลืนไปกับบริบทสภาพของชุมชน ซึ่งจะวางในชุมชนตามจุดต่างตลอดเส้นทาง

ภาพที่ 5.3 ต้นแบบการออกแบบถังขยะ
แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

3) Street Art 3 จุด 2 ภาพแรกเป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชนในเรื่องของอาหารที่เป็นจุดขาย สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินเข้ามาในชุมชนยามเช้า ชมจิ้นป่าถวิลเป็นที่รู้จักกันของคนในชุมชนที่มานั่งทานกันเป็นประจำ ภาพที่ 2 เป็นภาพการนั่งสานกระจูดของยายที่อายุกว่า 90 ปี ที่ยังมีความชำนาญในการสานกระจูด และภาพที่ 3 เป็นภาพที่สื่อให้เห็นถึงทะเลน้อยนั่นคือ ทะเลดอกบัวแดง หรือทะเลบัวสาย ที่จะบานสะพรั่งในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนเมษายน

ภาพที่ 5.4 Street Art
แหล่งที่มา : ผู้วิจัย (2563)

5.2 อธิบายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง “การวิจัยภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง” มีประเด็นที่สำคัญ ๆ บางประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1) ผลการวิจัยพบว่ามรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย ที่มีคุณค่า และเป็นทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนที่สามารถต่อยอดด้านการท่องเที่ยวได้มีอยู่มากมาย ได้แก่ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูด กล่าวคือ เป็นแหล่งภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูดที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศจนถึงระดับโลก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนฯ รองลงมาเป็นภูมิปัญญาด้านวิถีประมงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการประมง กล่าวคือ พื้นที่ชุมชนทะเลน้อยเป็นแหล่งผลิตปลาตุ๋น และไข่ปลาตุ๋นทอดที่มีคุณภาพ และรสชาติดีเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ เช่นกัน ด้านสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของเรือนพื้นถิ่น รูปแบบการวางผังชุมชน การใช้สะพานเล็ก ๆ เป็นเส้นทางสัญจรหลักภายในชุมชน

จากผลการวิจัยข้างต้น การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Event) “เทศกาลสานกระจูด สานรักษ์” ในวันแห่งความรักขึ้น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน เป็นวิธีการการสร้างการรับรู้การต่อสาธารณชน (Storytelling) รูปแบบหนึ่ง ในการเป็นแหล่งวัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจูดของโลก ซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชน ผ่านกิจกรรมดังกล่าว รวมถึงเป็นการจุดประกาย และเป็นต้นแบบให้กับชุมชน ในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว ของชุมชน เพื่อให้ชุมชนนำไปต่อยอด ต่อไป

2) ผลการวิจัยพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกภายในชุมชนบางด้านยังต้องปรับปรุง คือ ชุมชนสามารถเข้าถึงได้หลายทางและส่วนใหญ่เป็นซอยเล็ก ๆ จึงทำให้ทางเข้าไม่ชัดเจน ไม่โดดเด่นสะดุดตา ทางเดินภายในชุมชนมีความซับซ้อน เป็นสะพานคอนกรีตแคบ ๆ และมีลักษณะเป็นทางยาว ทำให้ผู้คนที่เดินสัญจรไปมาภายในชุมชนร้อน เนื่องจากมีแดดส่องตลอดทาง บ้านเก่าแบบพื้นถิ่นบางหลังที่มีความทรุดโทรมไม่น่ามอง และปัญหาที่สำคัญ คือ ขยะและน้ำใช้จากครัวเรือนถูกทิ้งลงใต้ถุน ทำสภาพแวดล้อมรอบบ้านมีน้ำขังและน้ำเสีย ทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่พึงประสงค์

จากผลการวิจัยข้างต้นผู้วิจัย ได้ออกแบบผลงานสร้างสรรค์ เพื่อปรับปรุงด้านกายภาพของชุมชน ฯ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการออกแบบ ป้ายบอกทาง แผงบังแดด ถึงขยะ Street Art ที่สะท้อนถึง”วิถีชุมชนคนทะเลน้อย” และสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ รวมถึงวัสดุท้องถิ่นและเทคโนโลยีการก่อสร้างของชุมชน เนื่องจากชุมชนต้องเป็นผู้ดูแล และสานต่อด้านการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชน ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1) หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนควรให้ความสำคัญในเรื่อง “การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรม” อย่างจริงจังมากขึ้น เพราะภูมิทัศน์วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เป็นมรดก เป็นทุนที่สำคัญยิ่งต่อของผู้คนในชุมชน ตลอดจนการพัฒนาชุมชน โดยการนำเอา “การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน” มาใช้เป็นข้อมูลสำคัญส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาชุมชน รวมถึงต่อยอดทางเศรษฐกิจ ต่อไป

1.2) มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานพัฒนาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเชิงวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรงให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รู้ผู้สนใจในเรื่องนี้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น ซึ่งจะทำให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มีความถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น

1.3) นักวิชาการหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนี้ควรจะมีการผลิตสื่อหรือเอกสารที่เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรงตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ในวงวิชาการ หรือในสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อผู้สนใจจะได้มีความรู้ความคิดที่เป็นระบบและชัดเจนขึ้น และมีแนวทางนำไปใช้ในศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้มากขึ้น

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1) นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน” ควรจะได้ให้ความสำคัญแก่การศึกษาวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ “การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน” ของชุมชนต่าง ๆ อย่างหลากหลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2) นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน” ควรจะศึกษาวิจัยผ่านข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชนอย่างหลากหลายขึ้น เช่น อาจเป็นการศึกษาวิเคราะห์โดยการตีความจากพฤติกรรมทั่วไป ประเพณี พิธีกรรม ความคิด ความเชื่อ วิถีปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีความคิดเป็นพื้นฐาน

2.3) นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับ “การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน” ควรจะศึกษาวิจัยในประเด็นหรือแง่มุมต่าง ๆ ให้หลากหลายขึ้น เช่น ศึกษาพัฒนาการของการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน บทบาทของวิถีคิดชุมชนในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม การมีส่วนร่วม รวมถึงศึกษาการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนในเชิงเปรียบเทียบระหว่างชุมชนหนึ่งกับชุมชนหนึ่ง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมลชนก จันท์เกตุ. 2560. การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ชุมชนเกาะยอ จังหวัดสงขลา. การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐาปนา บุญยประวิตร และ ปัทม์ ญาติมาก. **สรุปความ ความหมายและแนวคิดของภูมิทัศน์วัฒนธรรม**. แหล่งที่มา: <http://asiamuseum.co.th/paper/6>. 30 มิถุนายน 2563.
- นันทิยา หุตานุกัฏ และณรงค์ หุตานุกัฏ. 2549. **การพัฒนาองค์กรชุมชน**. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด.
- บุญชุม ศรีสะอาด. 2543. **การวิจัยเบื้องต้น**. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.
- ประวัติศาสตร์อำเภอพนางตุง**. แหล่งที่มา: <https://www.phanangtung.go.th/history.php>. 30 มิถุนายน 2563.
- ศศิยา ศิริพานิช. 2554. **ภูมิทัศน์พื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พีทีเอส เพรส จำกัด.
- สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. 2540. **การท่องเที่ยวเชิงชุมชน**. แหล่งที่มา: <https://cbtyouth.wordpress.com/cbt-youth/cbt/>. 1 กรกฎาคม 2563.
- สินธุ์ สโรบล. 2540. **การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. แหล่งที่มา: http://rescom.trf.or.th/display/keydefault.aspx?id_colum=276. 3 กรกฎาคม 2563.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2551. **การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนโดยชุมชนท้องถิ่น**. แหล่งที่มา: http://www.culture.go.th/culture_th/main.php?filename=index. 30 มิถุนายน 2563.
- อรศิริ ปานินทร์. 2538. **ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: Rangsit University Press.
- อริยา อรุณินท์. 2549. **อนุสรณ์สถาน : ภูมิทัศน์แห่งความทรงจำ (Memorial Park : the Commemorative Landscape)**. แหล่งที่มา: http://www.land.arch.chula.ac.th/data/file_20090921161312.pdf. 30 มิถุนายน 2563.
- อริยา อรุณินท์. 2549. **ภูมิทัศน์วัฒนธรรม**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสาคหลักของแผ่นดิน. แหล่งที่มา: <http://www.chulapedia.chula.ac.th/>. 30 มิถุนายน 2563.
- Alliance for environmental sustainability. 2018. **สถาปัตยกรรมยั่งยืน (SUSTAINABLE ARCHITECTURE)**. แหล่งที่มา: <https://alliancees.org/terms-and-condition/>. 13 มิถุนายน 2563
- ThaiTambon.com. 2000. **ข้อมูลทั่วไปตำบลพนางตุง**. แหล่งที่มา: <http://www.thaitambon.com/tambon/ttambon.asp?ID=900207>. 13 มิถุนายน 2563

ภาคผนวก ก

แบบประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากกรรมการ

1. แบบประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
จากกรรมการ (กรรมการคนที่ 1)

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

แบบสอบถามชุดที่ ๑

ประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบสอบถาม โครงการวิจัย การจัด
ภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง แต่ละข้อว่ามีความถูกต้องเหมาะสม
หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

+1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

ชาย หญิง

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
☒	☐	☐	

๒. อายุ

น้อยกว่า ๒๐ ปี ๒๐ - ๓๐ ปี
 น้อยกว่า ๓๑ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี
 น้อยกว่า ๕๑ - ๖๐ ปี ๖๐ ปีขึ้นไป

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
☒	☐	☐	

๓. ระดับการศึกษาสูงสุด

มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา (ปวช. / ปวส.)

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

สูงกว่าปริญญาตรี

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	ควรเพิ่มตัวเลือก ระดับปริญญาตรี
		✓	

๔. อาชีพ

- รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 นักเรียน / นักศึกษา
 รับจ้าง
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม กิจกรรม และการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง
 คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง

๕. จำนวนครั้งที่ท่านเคยมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- ๑ ครั้ง / ปี ๒ ครั้ง / ปี
 ๓ ครั้ง / ปี ๔ ครั้ง / ปี
 มากกว่า ๔ ครั้ง / ปี

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๖. ท่านใช้เวลาอยู่ในชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง ๑ - ๒ ชั่วโมง
 ๒ - ๓ ชั่วโมง ๓ - ๔ ชั่วโมง
 ๔ - ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมงขึ้นไป

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	ควรปรับปรุงให้ตัวเลือกไม่สร้างความสับสนให้ผู้ตอบ เช่น ถ้าผู้ตอบใช้เวลา 2 ชม. จะต้องเลือกช่องไหน? ระหว่าง ☐ 1-2 ชม. หรือ ☐ 2-3 ชม.
✓			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

๗. ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน / ครั้ง

- คนเดียว กลุ่ม ๒ - ๕ คน
 กลุ่ม ๖ - ๑๐ คน คณะ ๑๑ - ๓๐ คน
 หมู่คณะ ๓๐ คน ขึ้นไป

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	“กลุ่ม” กับ “คณะ” แตกต่างกันอย่างไร
	✓		

๘. ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด

- รถจักรยาน รถรับจ้าง
 รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
 รถบัสนำเที่ยว อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	- ตัวเลือก “รถรับจ้าง” ผู้วิจัยหมายถึงรถประเภทใด รถจักรยานยนต์ รถยนต์ หรือรถบัส อาจปรับให้เป็น “รถรับจ้างทุกประเภท” แต่ควรระวังความซ้ำซ้อนกับตัวเลือก “รถบัสนำเที่ยว” เพราะส่วนใหญ่จะเป็นรถกลุ่มนี้จะเป็นรถรับจ้าง
		✓	

๙. ท่านมาทำกิจกรรมใดบ้างที่ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- อบรม และศึกษาดูงาน นั่งเรือชมธรรมชาติ
 ชื้อของฝาก ชมวิถีชุมชน
 ทานอาหาร และเครื่องดื่ม อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๑๐. ท่านนึกถึงสิ่งใด เมื่อมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ผลิตภัณฑ์จากกระจูด ผลิตภัณฑ์ปลาตุ๋น/ไขปลาทอด
 ดอกบัว และธรรมชาติที่สวยงาม พิธีไหว้ครูหมอมโนรา
 ควายน้ำ/สะพานเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา (สะพานเอกชัย)
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ท่านคิดว่า ศักยภาพในด้านต่างๆ เพื่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง นั้น ความเหมาะสมเพียงใด

คำชี้แจง โปรดทาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด

ระดับมากที่สุด = ๕ ระดับมาก = ๔ ระดับปานกลาง = ๓ ระดับน้อย = ๒ ระดับน้อยที่สุด = ๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
๑. ด้านความปลอดภัย				
๑.๑ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	✓			
๑.๒ ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	✓			
๒. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก				
๒.๑ ระบบไฟฟ้า / ประปา	✓			
๒.๒ การสื่อสารและโทรคมนาคม	✓			
๒.๓ การสาธารณสุข	✓			
๒.๔ ร้านอาหาร	✓			
๒.๕ ศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว	✓			
๒.๖ สถานที่จอดรถ	✓			
๒.๗ ห้องสุขา	✓			
๓. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว				
๓.๑ ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	✓			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

๓.๒ ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	✓			
๓.๓ สภาพเส้นทาง	✓			

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
๔. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่				
๔.๑ จำนวนที่พักที่ชุมชนสามารถจัดให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก	✓			
๔.๒ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว	✓			
๔.๓ การจัดการขยะและน้ำเสีย	✓			
๔.๔ กิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยว	✓			
๕. ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว				
๕.๑ ความต้องการที่จะนำเสนอวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และงานหัตถกรรมของชุมชน	✓			
๕.๒ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	✓			
๖. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว				
๖.๑ การประชาสัมพันธ์ในชุมชน	✓			
๖.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น วิทยุ แผ่นพับโฆษณา สื่ออินเทอร์เน็ต	✓			
๗. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว				
๗.๑ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน	✓			
๗.๒ ศิลปวัฒนธรรม	✓			
๗.๓ ประเพณี ต่างๆ	✓			
๗.๔ ความเชื่อ	✓			
๗.๕ งานหัตถกรรมพื้นบ้าน	✓			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(ผศ.ดร.จุฑามาศ ลักษณะกิจ)

...../...../.....

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

แบบสอบถามชุดที่ ๒

ประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบสอบถาม โครงการวิจัย การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง แต่ละข้อว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

+1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน องค์กรท้องถิ่นของรัฐ และเอกชนต่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
๑. ทักษะติดต่อการท่องเที่ยว				
๑.๑ ความตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของสถานที่ท่องเที่ยว	✓			
๑.๒ ความต้องการเกียรติยศ การได้รับการยกย่อง ภาวะภูมิใจ	✓			
๒. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว				
๒.๑ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	✓			
๒.๒ คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน	✓			
๒.๓. การฝึกอบรม/การดูงาน	✓			
๒.๔ การใช้สื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ คู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ป้ายโฆษณา สื่ออินเทอร์เน็ต	✓			
๓. การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ				

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

๓.๑ การพัฒนาสาธารณูปโภค	✓			
๓.๒ การสนับสนุนด้านการตลาด/การประชาสัมพันธ์	✓			
๓.๓ การให้ความรู้กับชุมชน	✓			
๒.๔ การร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	✓			

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

2. แบบประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
จากกรรมการ (กรรมการคนที่ 2)

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

แบบสอบถามชุดที่ ๑

ประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบสอบถาม โครงการวิจัย การจัด
ภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง แต่ละข้อว่ามีความถูกต้องเหมาะสม
หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

+1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

ชาย หญิง

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
☒	☐	☐	

๒. อายุ

น้อยกว่า ๒๐ ปี ๒๑-๓๐ ปี
 น้อยกว่า ๓๑ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี
 น้อยกว่า ๕๑ - ๖๐ ปี ๖๑ ปีขึ้นไป

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
☒	☐	☐	

๓. ระดับการศึกษาสูงสุด

มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา (ปวช. / ปวส.)
 สูงกว่าปริญญาตรี

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๔. อาชีพ

- รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 นักเรียน / นักศึกษา
 รับจ้าง
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม กิจกรรม และการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง
คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง

๕. จำนวนครั้งที่ท่านเคยมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- ๑ ครั้ง / ปี ๒ ครั้ง / ปี
 ๓ ครั้ง / ปี ๔ ครั้ง / ปี
 มากกว่า ๔ ครั้ง / ปี

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๖. ท่านใช้เวลาอยู่ในชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง ๑ - ๒ ชั่วโมง
 ๒ - ๓ ชั่วโมง ๓ - ๔ ชั่วโมง
 ๔ - ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมงขึ้นไป

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

๗. ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน / ครั้ง

- คนเดียว กลุ่ม ๒ - ๕ คน
 กลุ่ม ๖ - ๑๐ คน คณะ ๑๑ - ๓๐ คน
 หมู่คณะ ๓๐ คน ขึ้นไป

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๘. ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด

- รถจักรยาน รถรับจ้าง
 รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
 รถบัสนำเที่ยว อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๙. ท่านมาทำกิจกรรมใดบ้างที่ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- อบรม และศึกษาดูงาน นั่งเรือชมธรรมชาติ
 ซื้อของฝาก ชมวิถีชุมชน
 ทานอาหาร และเครื่องดื่ม อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
✓			

๑๐. ท่านนึกถึงสิ่งใด เมื่อมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ผลิตภัณฑ์จากกระจูด ผลิตภัณฑ์ปลาตุ๋น/ไข่ปลาทอด
 ดอกบัว และธรรมชาติที่สวยงาม พิธีไหว้ครูหมอมโนรา
 ควายน้ำ/สะพานเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา (สะพานเอกชัย)
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
+1	0	-1	
/			

ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ท่านคิดว่า ศักยภาพในด้านต่างๆ เพื่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง นั้น ความเหมาะสมเพียงใด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด

ระดับมากที่สุด = ๕ ระดับมาก = ๔ ระดับปานกลาง = ๓ ระดับน้อย = ๒ ระดับน้อยที่สุด = ๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
๑. ด้านความปลอดภัย				
๑.๑ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	/			
๑.๒ ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	/			
๒. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก				
๒.๑ ระบบไฟฟ้า / ประปา	/			
๒.๒ การสื่อสารและโทรคมนาคม	/			
๒.๓ การสาธารณสุข	/			
๒.๔ ร้านอาหาร	/			
๒.๕ ศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว	/			
๒.๖ สถานที่จอดรถ	/			
๒.๗ ห้องสุขา	/			
๓. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว				
๓.๑ ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	/			
๓.๒ ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	/			
๓.๓ สภาพเส้นทาง <i>มีดกมสะดวกที่ถนนหนทาง</i>	/			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
๔. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่				
๔.๑ จำนวนที่พักที่ชุมชนสามารถจัดให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก	/			
๔.๒ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว		/		เกินจากแผนที่ที่คิดไว้
๔.๓ การจัดการขยะและน้ำเสีย	/			
๔.๔ กิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยว	/			
๕. ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว				
๕.๑ ความต้องการที่จะนำเสนอวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และงานหัตถกรรมของชุมชน	/			
๕.๒ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	/			
๖. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว				
๖.๑ การประชาสัมพันธ์ในชุมชน	/			
๖.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น วิทยุ แผ่นพับโฆษณา สื่ออินเทอร์เน็ต	/			
๗. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว				
๗.๑ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน	/			
๗.๒ ศิลปวัฒนธรรม	/			
๗.๓ ประเพณี ต่างๆ	/			
๗.๔ ความเชื่อ	/			
๗.๕ งานหัตถกรรมพื้นบ้าน	/			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นเพิ่มเติม

- ๗๕ -

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....
๗ / ๓๑ / ๒๕๖๔

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

แบบสอบถามชุดที่ ๒

ประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบสอบถาม โครงการวิจัย การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง แต่ละข้อว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

+1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน องค์กรท้องถิ่นของรัฐ และเอกชนต่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
๑. ทศนคติต่อการท่องเที่ยว				
๑.๑ ความตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของสถานที่ท่องเที่ยว	/			
๑.๒ ความต้องการเกียรติยศ การได้รับการยกย่อง ความภาคภูมิใจ	/			
๒. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว				
๒.๑ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	/			
๒.๒ คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน	/			
๒.๓. การฝึกอบรม/การดูงาน		/		จริงตามข้อ ๑๓ ในคำถาม
๒.๔ การใช้สื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ คู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ป้ายโฆษณา สื่ออินเทอร์เน็ต	/			
๓. การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ				
๓.๑ การพัฒนาสาธารณูปโภค	/			
๓.๒ การสนับสนุนด้านการตลาด/การประชาสัมพันธ์	/			
๓.๓ การให้ความรู้กับชุมชน	/			
๒.๔ การร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	/			

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเพิ่มเติม

- ใส่ม -

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นส. นฤมล เพ็ญวิเศษ)
 ๕ / ๑๐ / ๖๕

3. แบบสอบถามขั้นสมบูรณ์

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

- ชาย หญิง

๒. อายุ

- น้อยกว่า ๒๐ ปี ๒๐ - ๓๐ ปี
 ๓๑ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี
 ๕๑ - ๖๐ ปี ๖๐ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษาสูงสุด

- มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา (ปวช. / ปวส.) ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

- รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 นักเรียน / นักศึกษา
 รับจ้าง
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม กิจกรรม และการท่องเที่ยว ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง

๕. จำนวนครั้งที่ท่านเคยมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- ๑ ครั้ง / ปี ๒ ครั้ง / ปี
 ๓ ครั้ง / ปี ๔ ครั้ง / ปี
 มากกว่า ๔ ครั้ง / ปี

๖. ท่านใช้เวลาอยู่ในชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง ๑ - ๒ ชั่วโมง
 ๒ - ๓ ชั่วโมง ๓ - ๔ ชั่วโมง
 ๔ - ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมงขึ้นไป

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

๗. ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน / ครั้ง

- คนเดียว กลุ่ม ๒ - ๕ คน
 กลุ่ม ๖ - ๑๐ คน คณะ ๑๑ - ๓๐ คน
 หมู่คณะ ๓๐ คน ขึ้นไป

๘. ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด

- รถจักรยาน รถรับจ้าง
 รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
 รถรับส่งเที่ยว อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๙. ท่านมาทำกิจกรรมใดบ้างที่ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- อบรม และศึกษาดูงาน นั่งเรือชมธรรมชาติ
 ซ้อมของฝาก ชมวิถีชุมชน
 ทานอาหาร และเครื่องดื่ม อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๑๐. ท่านนึกถึงสิ่งใด เมื่อมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ผลิตภัณฑ์จากกระจูด ผลิตภัณฑ์ปลาตุ๋น/ไข่ปลาทอด
 ดอกบัว และธรรมชาติที่สวยงาม พิธีไหว้ครูหมอมโนรา
 ควายน้ำ/สะพานเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา (สะพานเอกชัย)
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ท่านคิดว่า ศักยภาพในด้านต่างๆ เพื่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง นั้น ความเหมาะสมเพียงใด

คำชี้แจง โปรดทาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด

ระดับมากที่สุด = ๕ ระดับมาก = ๔ ระดับปานกลาง = ๓ ระดับน้อย = ๒ ระดับน้อยที่สุด = ๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ด้านความปลอดภัย					
๑.๑ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม					
๑.๒ ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย					
๒. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
๒.๑ ระบบไฟฟ้า / ประปา					
๒.๒ การสื่อสารและโทรคมนาคม					
๒.๓ การสาธารณสุข					
๒.๔ ร้านอาหาร					
๒.๕ ศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว					
๒.๖ สถานที่จอดรถ					
๒.๗ ห้องสุขา					
๓. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว					
๓.๑ ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง					
๓.๒ ป้ายบอกทางเข้าชุมชน					
๓.๓ สภาพเส้นทาง					
๔. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่					
๔.๑ จำนวนที่พักที่ชุมชนสามารถจัดให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก					

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
๔.๒ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว					
๔.๓ การจัดการขยะและน้ำเสีย					
๔.๔ กิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยว					
๕.ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว					
๕.๑ ความต้องการที่จะนำเสนอวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และงานหัตถกรรมของชุมชน					
๕.๒ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม					
๖. ด้านการประชาสัมพันธ์ ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว					
๖.๑ การประชาสัมพันธ์ในชุมชน					
๖.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น วิทยุ แผ่นพับโฆษณา สื่ออินเทอร์เน็ต					
๗. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว					
๗.๑ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน					
๗.๒ ศิลปวัฒนธรรม					
๗.๓ ประเพณี ต่างๆ					
๗.๔ ความเชื่อ					
๗.๕ งานหัตถกรรมพื้นบ้าน					

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

โครงการวิจัย

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน องค์กรท้องถิ่นของรัฐ และเอกชน ต่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ทักษะคิดต่อการท่องเที่ยว					
๑.๑ ความตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของสถานที่ท่องเที่ยว					
๑.๒ ความต้องการเกียรติยศ การได้รับการยกย่อง ความภาคภูมิใจ					
๒. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว					
๒.๑ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน					
๒.๒ คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน					
๒.๓. การฝึกอบรม/การดูงาน					
๒.๔ การใช้สื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ คู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ป้ายโฆษณา สื่ออินเทอร์เน็ต					
๓. การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ					
๓.๑ การพัฒนาสาธารณูปโภค					
๓.๒ การสนับสนุนด้านการตลาด/การประชาสัมพันธ์					
๓.๓ การให้ความรู้กับชุมชน					
๓.๔ การร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แบบประเมินความเหมาะสมค่าดัชนีความสอดคล้อง SPSS

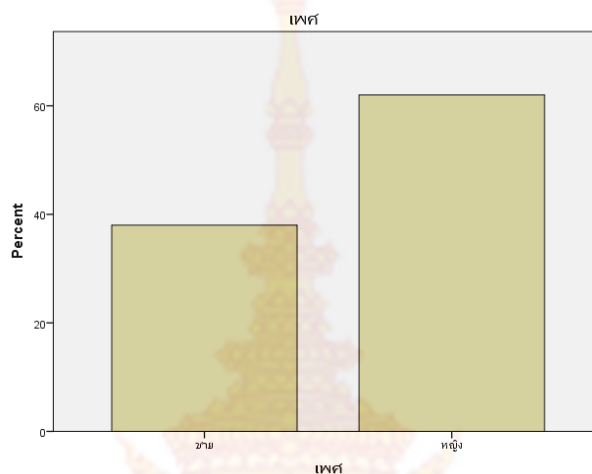

Statistics

		เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	จำนวนครั้งที่ท่านเคยมาชุมนุมทะเลน้อย	ท่านใช้เวลาอยู่ในชุมนุมทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เท่าไหร่	ท่านเดินทางมาชุมนุมทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน/คน	ท่านเดินทางมาชุมนุมทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด	ท่านนึกถึงสิ่งใดเมื่อมาชุมนุมทะเลน้อย	ท่านนึกถึงสิ่งใดเมื่อมาชุมนุมทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง
N	Valid	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		1.6200	2.8700	3.2900	2.3300	2.1850	3.0650	2.4150	3.3000	15.1400	15.2700
Std. Deviation		.48660	1.31214	1.23837	.92487	1.14338	1.68671	.95779	1.08900	12.48921	12.81908

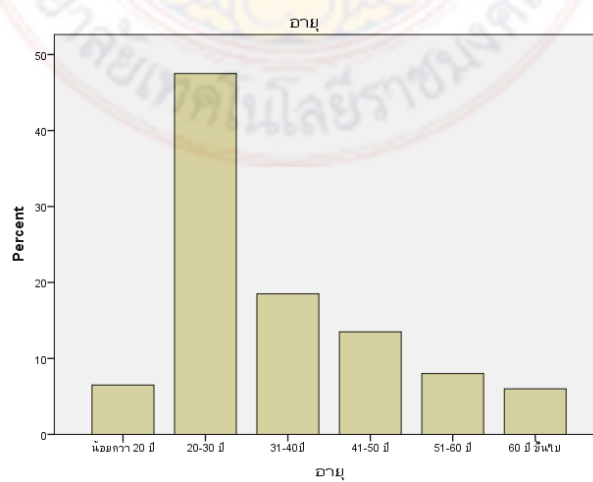
เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ชาย	76	38.0	38.0	38.0
หญิง	124	62.0	62.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

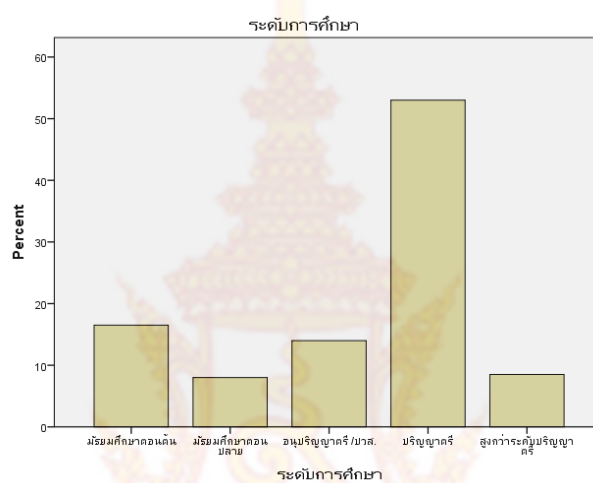
อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยกว่า 20 ปี	13	6.5	6.5	6.5
20-30 ปี	95	47.5	47.5	54.0
31-40ปี	37	18.5	18.5	72.5
41-50 ปี	27	13.5	13.5	86.0
51-60 ปี	16	8.0	8.0	94.0
60 ปี ขึ้นไป	12	6.0	6.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

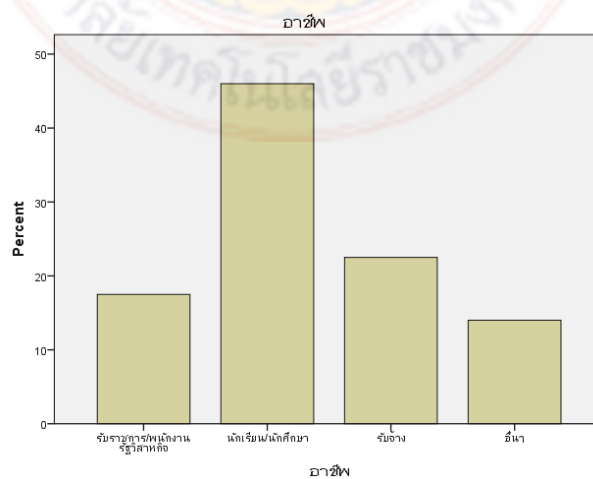
ระดับการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid มัธยมศึกษาตอนต้น	33	16.5	16.5	16.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	16	8.0	8.0	24.5
อนุปริญญาตรี /ปวส.	28	14.0	14.0	38.5
ปริญญาตรี	106	53.0	53.0	91.5
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	17	8.5	8.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

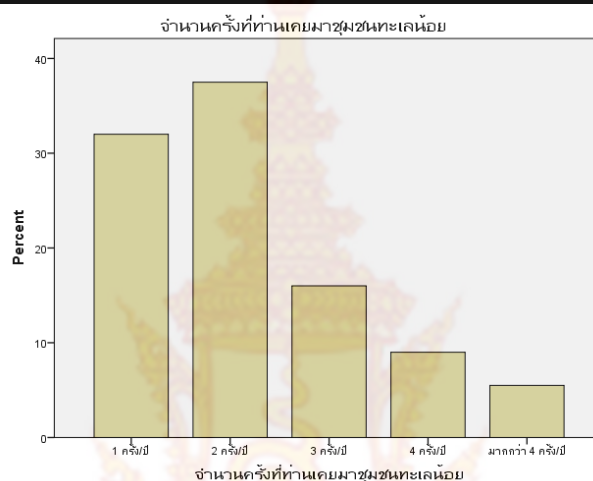
อาชีพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	17.5	17.5	17.5
นักเรียน/นักศึกษา	92	46.0	46.0	63.5
รับจ้าง	45	22.5	22.5	86.0
อื่นๆ	28	14.0	14.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

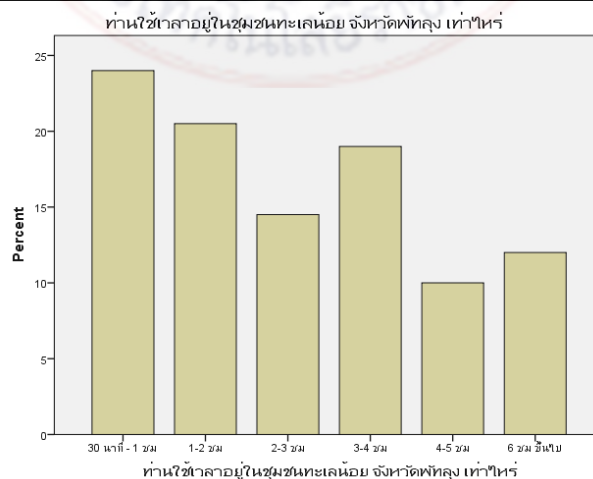
จำนวนครั้งที่ท่านเคยมาชมชนทะเลน้อย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 ครั้ง/ปี	64	32.0	32.0	32.0
2 ครั้ง/ปี	75	37.5	37.5	69.5
3 ครั้ง/ปี	32	16.0	16.0	85.5
4 ครั้ง/ปี	18	9.0	9.0	94.5
มากกว่า 4 ครั้ง/ปี	11	5.5	5.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

ท่านใช้เวลาอยู่ในชมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เท่าไหร่

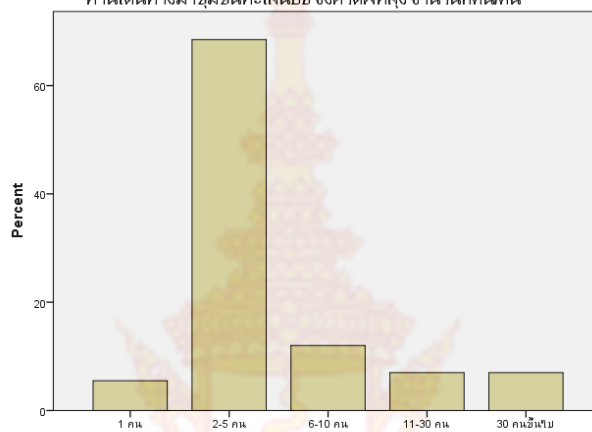
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 30 นาที - 1 ชม	48	24.0	24.0	24.0
1-2 ชม	41	20.5	20.5	44.5
2-3 ชม	29	14.5	14.5	59.0
3-4 ชม	38	19.0	19.0	78.0
4-5 ชม	20	10.0	10.0	88.0
6 ชม ขึ้นไป	24	12.0	12.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน/คน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 คน	11	5.5	5.5	5.5
2-5 คน	137	68.5	68.5	74.0
6-10 คน	24	12.0	12.0	86.0
11-30 คน	14	7.0	7.0	93.0
30 คนขึ้นไป	14	7.0	7.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน/คน

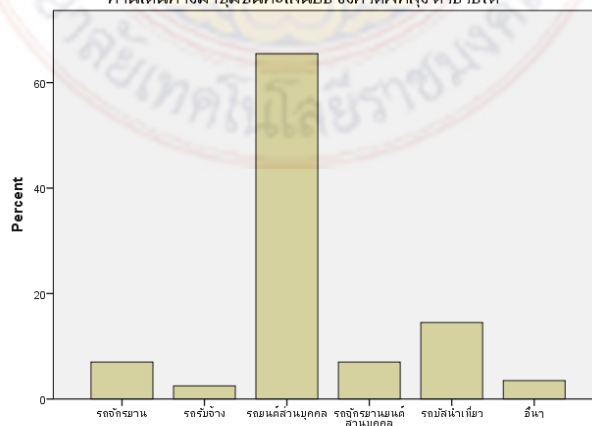

ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวนกี่คน/คน

ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid รถจักรยาน	14	7.0	7.0	7.0
รถรับจ้าง	5	2.5	2.5	9.5
รถยนต์ส่วนบุคคล	131	65.5	65.5	75.0
รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล	14	7.0	7.0	82.0
รถบัสนำเที่ยว	29	14.5	14.5	96.5
อื่นๆ	7	3.5	3.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด

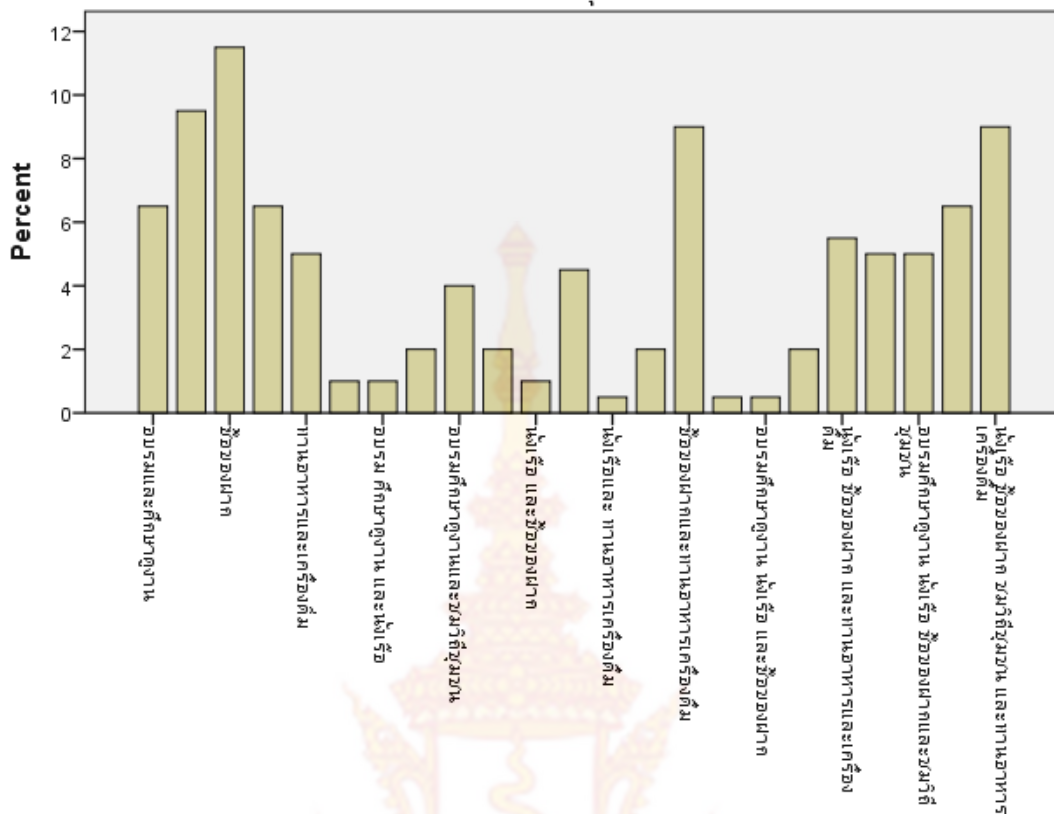

ท่านเดินทางมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ด้วยวิธีใด

ท่านนึกถึงสิ่งใด เมื่อมาชุมนุมทะเลน้อย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid อบรมและศึกษาดูงาน	13	6.5	6.5	6.5
นั่งเรือชมธรรมชาติ	19	9.5	9.5	16.0
ชื่อของฝาก	23	11.5	11.5	27.5
ชมวิถีชุมชน	13	6.5	6.5	34.0
ทานอาหารและเครื่องดื่ม	10	5.0	5.0	39.0
อื่นๆ	2	1.0	1.0	40.0
อบรม ศึกษาดูงาน และนั่งเรือ	2	1.0	1.0	41.0
อบรมศึกษาดูงานและชื่อของฝาก	4	2.0	2.0	43.0
อบรมศึกษาดูงานและชมวิถีชุมชน	8	4.0	4.0	47.0
อบรม ศึกษาดูงาน และทานอาหารเครื่องดื่ม	4	2.0	2.0	49.0
นั่งเรือ และชื่อของฝาก	2	1.0	1.0	50.0
นั่งเรือ และชมวิถีชุมชน	9	4.5	4.5	54.5
นั่งเรือและ ทานอาหารเครื่องดื่ม	1	.5	.5	55.0
ชื่อของฝากและชมวิถีชุมชน	4	2.0	2.0	57.0
ชื่อของฝากและทานอาหารเครื่องดื่ม	18	9.0	9.0	66.0
ชมวิถีชุมชนและทานอาหารและเครื่องดื่ม	1	.5	.5	66.5
อบรมศึกษาดูงาน นั่งเรือ และชื่อของฝาก	1	.5	.5	67.0
นั่งเรือ ชื่อของฝาก และชมวิถีชุมชน	4	2.0	2.0	69.0
นั่งเรือ ชื่อของฝาก และทานอาหารและเครื่องดื่ม	11	5.5	5.5	74.5
ชื่อของฝาก ชมวิถีชุมชนและทานอาหารเครื่องดื่ม	10	5.0	5.0	79.5
อบรมศึกษาดูงาน นั่งเรือ ชื่อของฝากและชมวิถีชุมชน	10	5.0	5.0	84.5
อบรมศึกษาดูงาน นั่งเรือ ชื่อของฝากและทานอาหารเครื่องดื่ม	13	6.5	6.5	91.0
นั่งเรือ ชื่อของฝาก ชมวิถีชุมชน และทานอาหาร เครื่องดื่ม	18	9.0	9.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

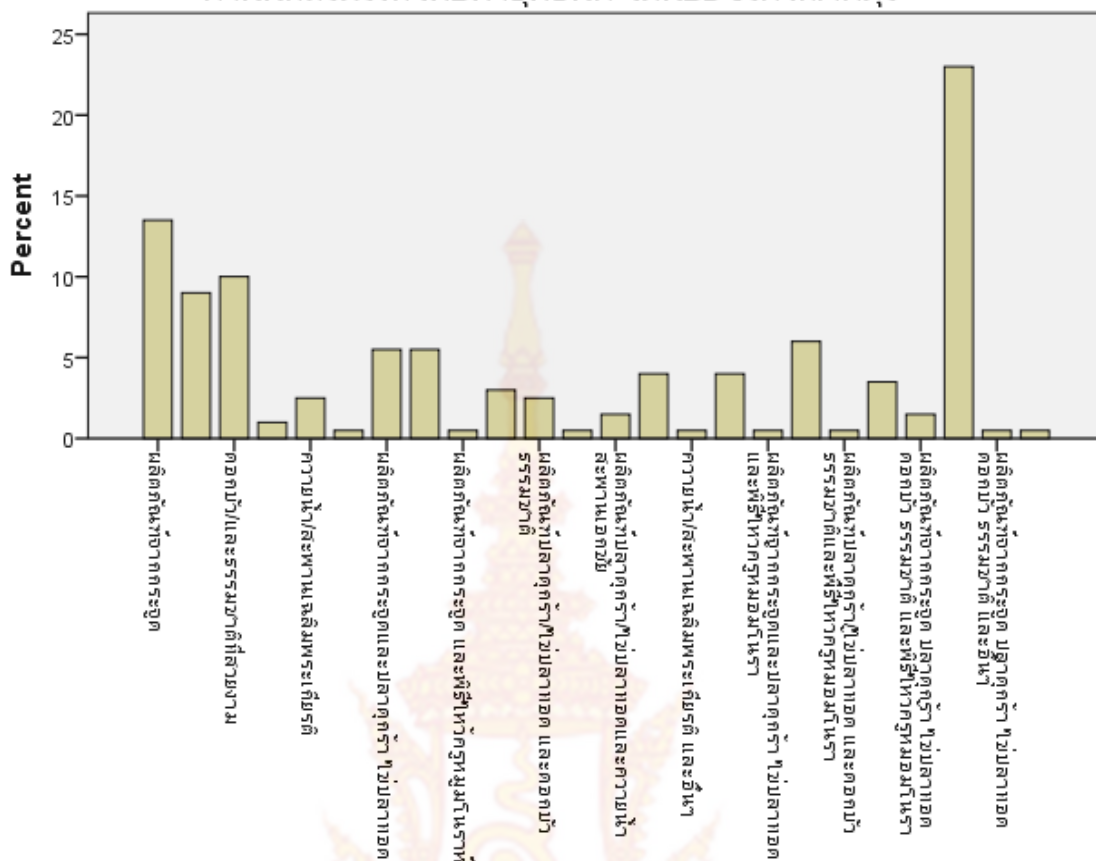
ทำนบกึ่งสิ่งใด เมื่อมาชุมนุมทะเลน้อย

ท่านนึกถึงสิ่งใด เมื่อมาชมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

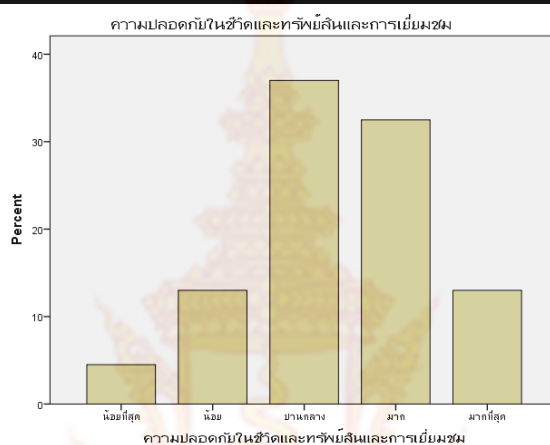
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ผลิตรัณฑ์จากกระจุต	27	13.5	13.5	13.5
ผลิตรัณฑ์ปลาตุกร้า/ไขปลาทอด	18	9.0	9.0	22.5
ดอกบัว/และธรรมชาติที่สวยงาม	20	10.0	10.0	32.5
พิธีไหว้ครูหมอมโนรา	2	1.0	1.0	33.5
ควายน้ำ/สะพานเฉลิมพระเกียรติ	5	2.5	2.5	36.0
อื่นๆ	1	.5	.5	36.5
ผลิตรัณฑ์จากกระจุตและปลาตุกร้า ไขปลาทอด	11	5.5	5.5	42.0
ผลิตรัณฑ์จากกระจุตและดอกบัว ธรรมชาติ	11	5.5	5.5	47.5
ผลิตรัณฑ์จากกระจุต และพิธีไหว้ครูหมอมโนราห์	1	.5	.5	48.0
ผลิตรัณฑ์จากกระจุต และควายน้ำ สะพานเอกชัย	6	3.0	3.0	51.0
ผลิตรัณฑ์ปลาตุกร้า/ไขปลาทอด และดอกบัว ธรรมชาติ	5	2.5	2.5	53.5
ผลิตรัณฑ์ปลาตุกร้า/ไขปลาทอด และพิธีไหว้ครูหมอมโนราห์	1	.5	.5	54.0
ผลิตรัณฑ์ปลาตุกร้า/ไขปลาทอดและควายน้ำ สะพานเอกชัย	3	1.5	1.5	55.5
ดอกบัว/และธรรมชาติที่สวยงามและควายน้ำ สะพานเอกชัย	8	4.0	4.0	59.5
ควายน้ำ/สะพานเฉลิมพระเกียรติ และอื่นๆ	1	.5	.5	60.0
ผลิตรัณฑ์จากกระจุตและปลาตุกร้า ไขปลาทอด และดอกบัวธรรมชาติ	8	4.0	4.0	64.0
ผลิตรัณฑ์จากกระจุตและปลาตุกร้า ไขปลาทอด และพิธีไหว้ครูหมอมโนรา	1	.5	.5	64.5
ผลิตรัณฑ์จากกระจุตและปลาตุกร้า ไขปลาทอด และควายน้ำสะพานเอกชัย	12	6.0	6.0	70.5
ผลิตรัณฑ์ปลาตุกร้า/ไขปลาทอด และดอกบัว ธรรมชาติและพิธีไหว้ครูหมอมโนรา	1	.5	.5	71.0
ผลิตรัณฑ์ปลาตุกร้า/ไขปลาทอด และดอกบัว ธรรมชาติและควายน้ำ สะพานเอกชัย	7	3.5	3.5	74.5
ผลิตรัณฑ์จากกระจุต ปลาตุกร้า ไขปลาทอด ดอกบัว ธรรมชาติและพิธีไหว้ครูหมอมโนรา	3	1.5	1.5	76.0
ผลิตรัณฑ์จากกระจุต ปลาตุกร้า ไขปลาทอด ดอกบัว ธรรมชาติและควายน้ำสะพานเอกชัย	46	23.0	23.0	99.0
ผลิตรัณฑ์จากกระจุต ปลาตุกร้า ไขปลาทอด ดอกบัว ธรรมชาติและอื่นๆ	1	.5	.5	99.5
ปลาตุกร้า ไขปลาทอด ดอกบัว ธรรมชาติ พิธีไหว้ครูหมอมโนรา และอื่นๆ	1	.5	.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

ทำนบกึ่งสิ่งใด เมื่อมาชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

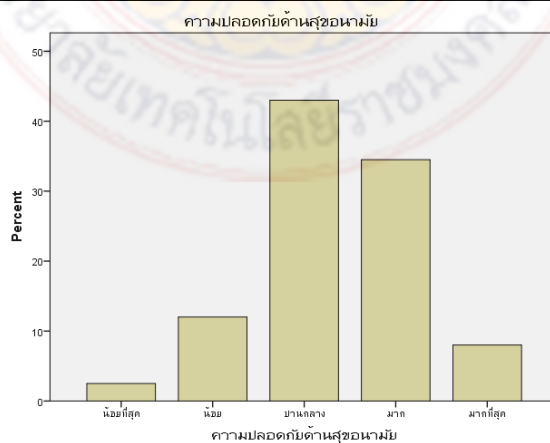
ความพลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการเยี่ยมชม

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	9	4.5	4.5	4.5
น้อย	26	13.0	13.0	17.5
ปานกลาง	74	37.0	37.0	54.5
มาก	65	32.5	32.5	87.0
มากที่สุด	26	13.0	13.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

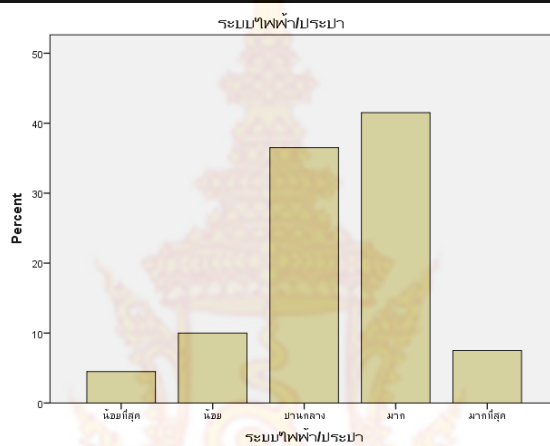
ความพลอดภัยด้านสุขอนามัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
น้อย	24	12.0	12.0	14.5
ปานกลาง	86	43.0	43.0	57.5
มาก	69	34.5	34.5	92.0
มากที่สุด	16	8.0	8.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

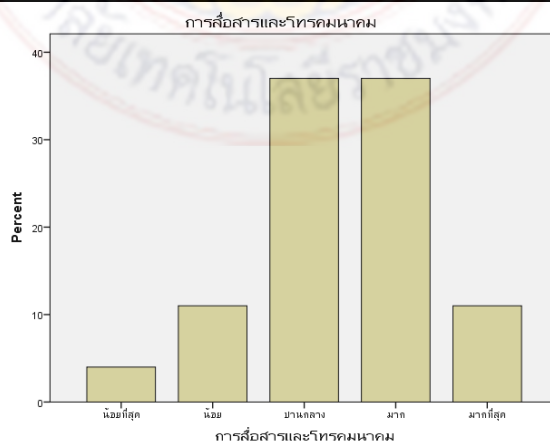
ระบบไฟฟ้า/ประปา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	9	4.5	4.5	4.5
น้อย	20	10.0	10.0	14.5
ปานกลาง	73	36.5	36.5	51.0
มาก	83	41.5	41.5	92.5
มากที่สุด	15	7.5	7.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

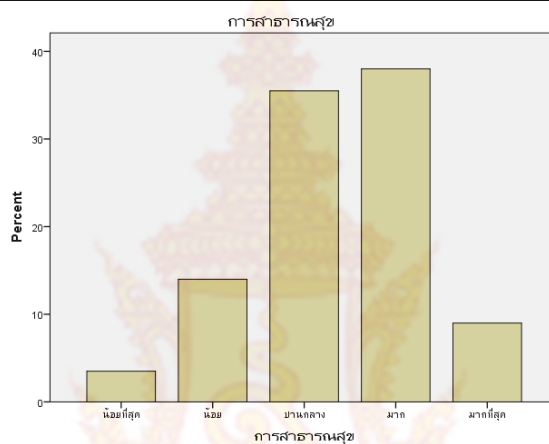
การสื่อสารและโทรคมนาคม

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	8	4.0	4.0	4.0
น้อย	22	11.0	11.0	15.0
ปานกลาง	74	37.0	37.0	52.0
มาก	74	37.0	37.0	89.0
มากที่สุด	22	11.0	11.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

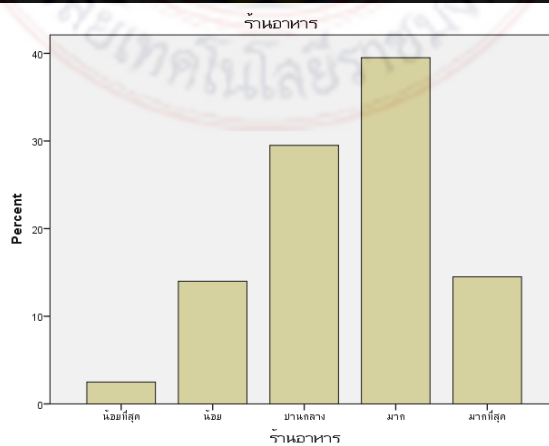
การสาธารณสุข

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	7	3.5	3.5	3.5
	น้อย	28	14.0	14.0	17.5
	ปานกลาง	71	35.5	35.5	53.0
	มาก	76	38.0	38.0	91.0
	มากที่สุด	18	9.0	9.0	100.0
	Total	200	100.0	100.0	

ร้านอาหาร

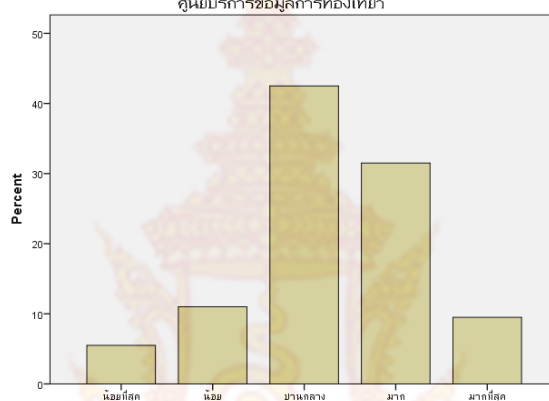
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
	น้อย	28	14.0	14.0	16.5
	ปานกลาง	59	29.5	29.5	46.0
	มาก	79	39.5	39.5	85.5
	มากที่สุด	29	14.5	14.5	100.0
	Total	200	100.0	100.0	

ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว

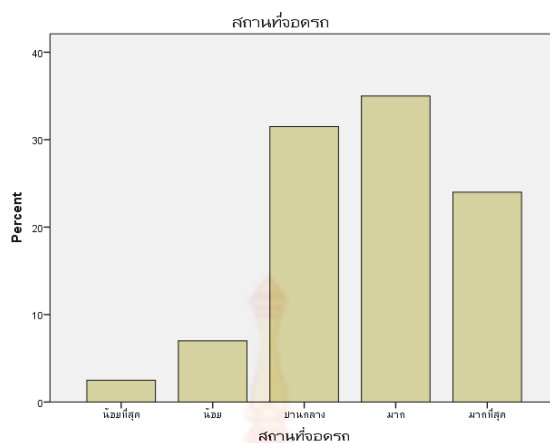
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	11	5.5	5.5	5.5
	น้อย	22	11.0	11.0	16.5
	ปานกลาง	85	42.5	42.5	59.0
	มาก	63	31.5	31.5	90.5
	มากที่สุด	19	9.5	9.5	100.0
	Total	200	100.0	100.0	

ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว

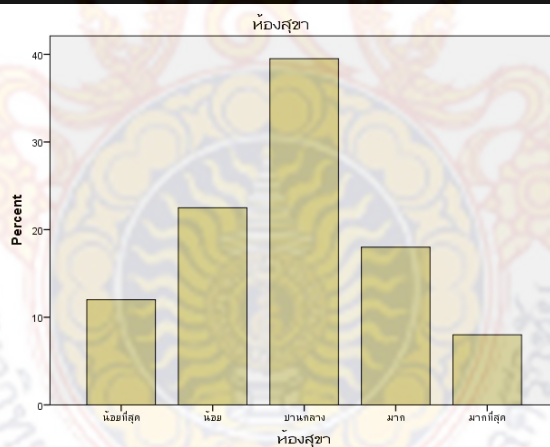
สถานที่จอดรถ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
	น้อย	14	7.0	7.0	9.5
	ปานกลาง	63	31.5	31.5	41.0
	มาก	70	35.0	35.0	76.0
	มากที่สุด	48	24.0	24.0	100.0
	Total	200	100.0	100.0	

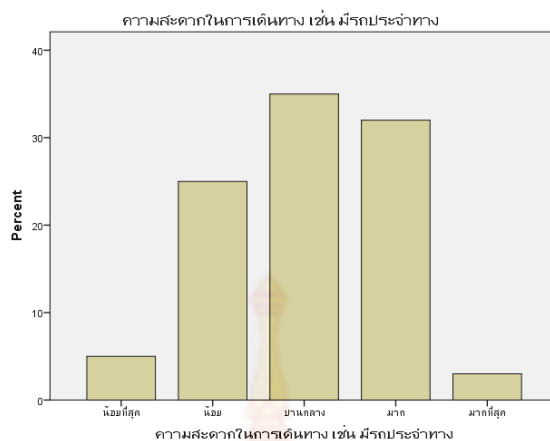
ห้องสุขา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	24	12.0	12.0	12.0
น้อย	45	22.5	22.5	34.5
ปานกลาง	79	39.5	39.5	74.0
มาก	36	18.0	18.0	92.0
มากที่สุด	16	8.0	8.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

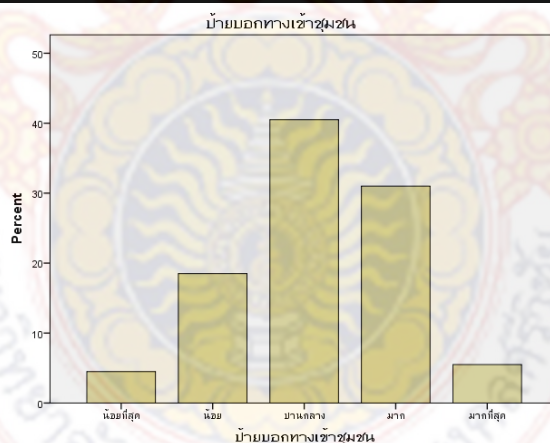
ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	10	5.0	5.0	5.0
น้อย	50	25.0	25.0	30.0
ปานกลาง	70	35.0	35.0	65.0
มาก	64	32.0	32.0	97.0
มากที่สุด	6	3.0	3.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

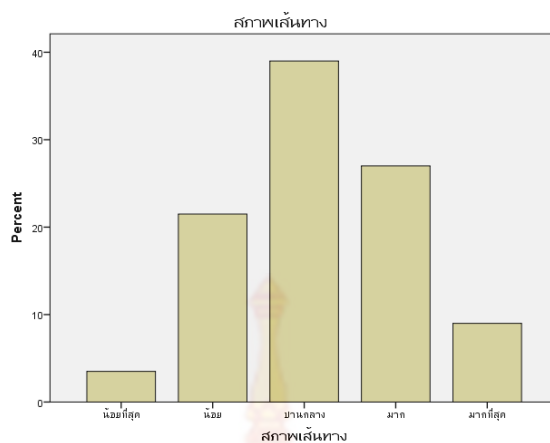
ป้ายบอกทางเข้าชุมชน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	9	4.5	4.5	4.5
น้อย	37	18.5	18.5	23.0
ปานกลาง	81	40.5	40.5	63.5
มาก	62	31.0	31.0	94.5
มากที่สุด	11	5.5	5.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

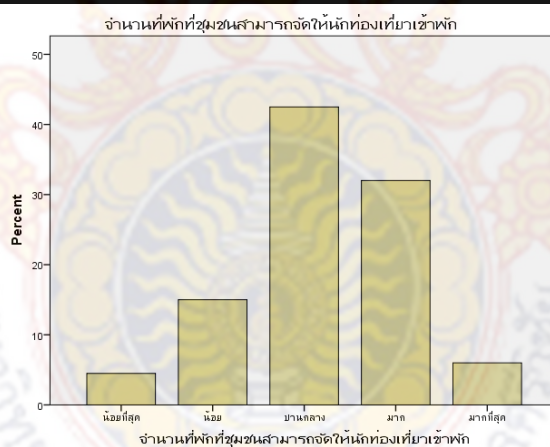
สภาพเส้นทาง

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	7	3.5	3.5	3.5
น้อย	43	21.5	21.5	25.0
ปานกลาง	78	39.0	39.0	64.0
มาก	54	27.0	27.0	91.0
มากที่สุด	18	9.0	9.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

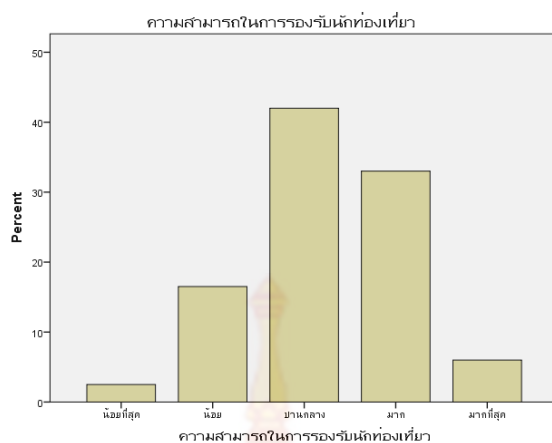
จำนวนที่พักที่ชุมชนสามารถจัดให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	9	4.5	4.5	4.5
น้อย	30	15.0	15.0	19.5
ปานกลาง	85	42.5	42.5	62.0
มาก	64	32.0	32.0	94.0
มากที่สุด	12	6.0	6.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

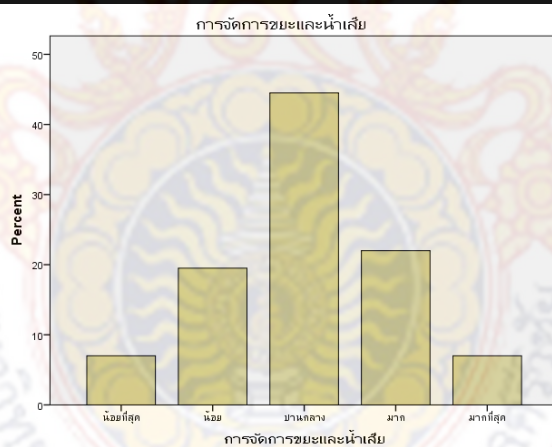
ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
น้อย	33	16.5	16.5	19.0
ปานกลาง	84	42.0	42.0	61.0
มาก	66	33.0	33.0	94.0
มากที่สุด	12	6.0	6.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

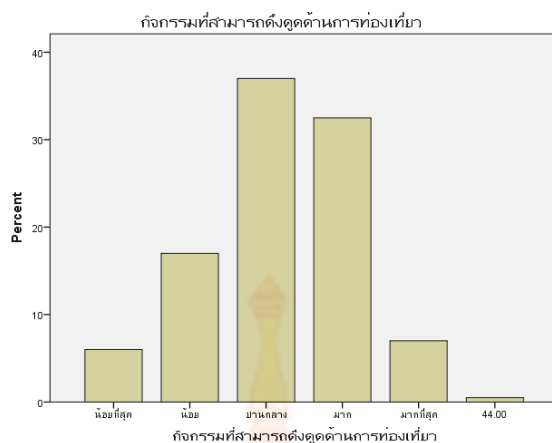
การจัดการขยะและน้ำเสีย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	14	7.0	7.0	7.0
น้อย	39	19.5	19.5	26.5
ปานกลาง	89	44.5	44.5	71.0
มาก	44	22.0	22.0	93.0
มากที่สุด	14	7.0	7.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

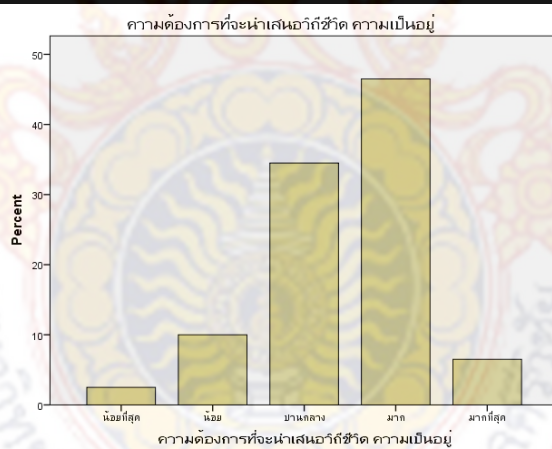
กิจกรรมที่สามารถดึงดูดด้านการท่องเที่ยว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	12	6.0	6.0	6.0
น้อย	34	17.0	17.0	23.0
ปานกลาง	74	37.0	37.0	60.0
มาก	65	32.5	32.5	92.5
มากที่สุด	14	7.0	7.0	99.5
44.00	1	.5	.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

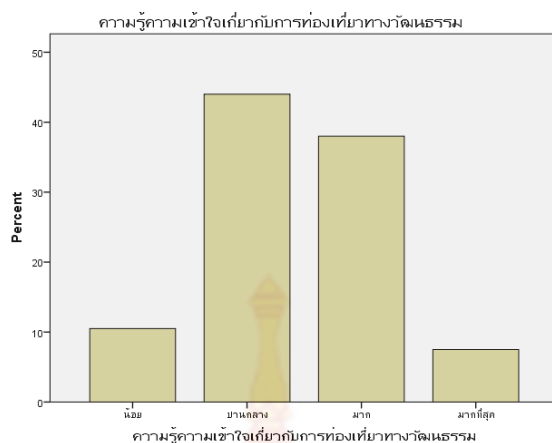
ความต้องการที่จะนำเสนอวิถีชีวิต ความเป็นอยู่

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
น้อย	20	10.0	10.0	12.5
ปานกลาง	69	34.5	34.5	47.0
มาก	93	46.5	46.5	93.5
มากที่สุด	13	6.5	6.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

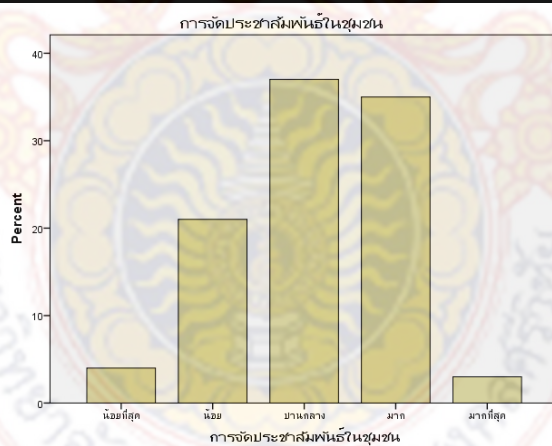
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อย	21	10.5	10.5	10.5
ปานกลาง	88	44.0	44.0	54.5
มาก	76	38.0	38.0	92.5
มากที่สุด	15	7.5	7.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

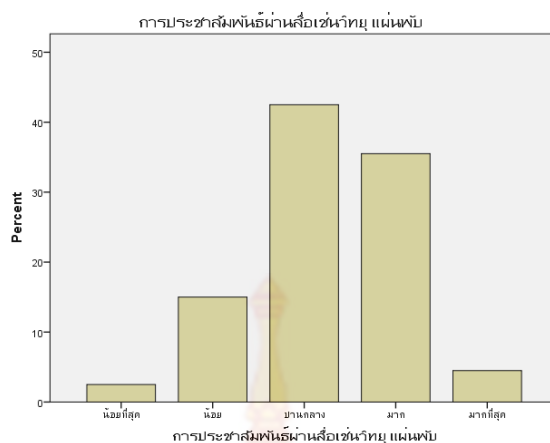
การจัดประชาสัมพันธ์ในชุมชน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	8	4.0	4.0	4.0
น้อย	42	21.0	21.0	25.0
ปานกลาง	74	37.0	37.0	62.0
มาก	70	35.0	35.0	97.0
มากที่สุด	6	3.0	3.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

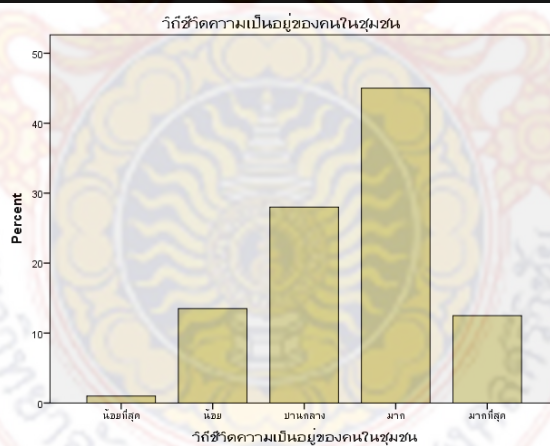
การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเช่นวิทยุ แผ่นพับ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
น้อย	30	15.0	15.0	17.5
ปานกลาง	85	42.5	42.5	60.0
มาก	71	35.5	35.5	95.5
มากที่สุด	9	4.5	4.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

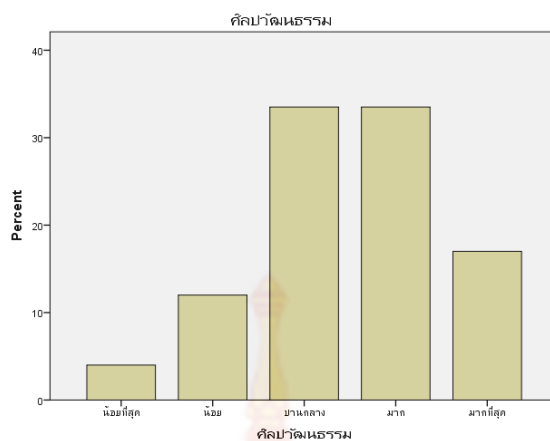
วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	1.0	1.0	1.0
น้อย	27	13.5	13.5	14.5
ปานกลาง	56	28.0	28.0	42.5
มาก	90	45.0	45.0	87.5
มากที่สุด	25	12.5	12.5	100.0
Total	200	100.0	100.0	

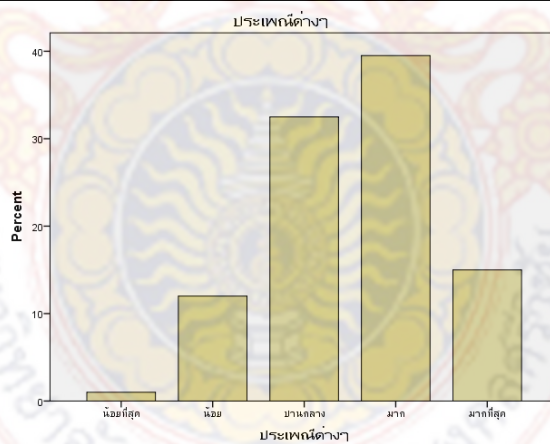
ศิลปวัฒนธรรม

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	8	4.0	4.0	4.0
น้อย	24	12.0	12.0	16.0
ปานกลาง	67	33.5	33.5	49.5
มาก	67	33.5	33.5	83.0
มากที่สุด	34	17.0	17.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

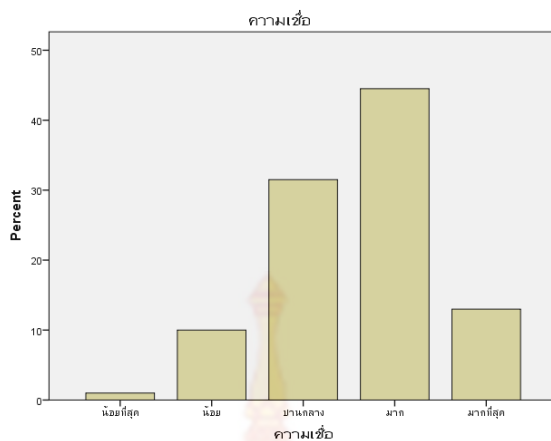
ประเพณีต่างๆ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	1.0	1.0	1.0
น้อย	24	12.0	12.0	13.0
ปานกลาง	65	32.5	32.5	45.5
มาก	79	39.5	39.5	85.0
มากที่สุด	30	15.0	15.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

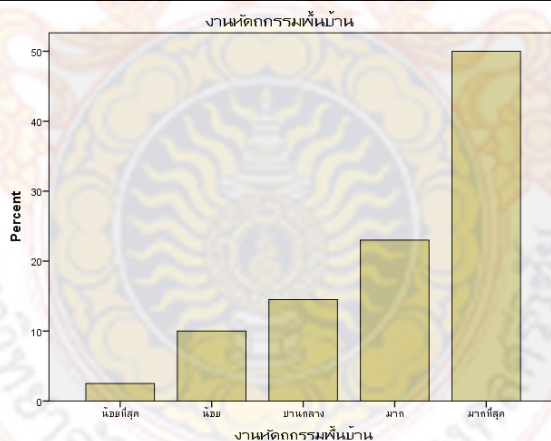
ความเชื่อ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	1.0	1.0	1.0
น้อย	20	10.0	10.0	11.0
ปานกลาง	63	31.5	31.5	42.5
มาก	89	44.5	44.5	87.0
มากที่สุด	26	13.0	13.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

งานตัดกรรมพินบ้าน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	2.5	2.5	2.5
น้อย	20	10.0	10.0	12.5
ปานกลาง	29	14.5	14.5	27.0
มาก	46	23.0	23.0	50.0
มากที่สุด	100	50.0	50.0	100.0
Total	200	100.0	100.0	

ภาคผนวก ค

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ภายใต้โครงการวิจัย)

เดินพาน แฉะเร็น คนसानจุด

วันกระจุดโลก

ณ ชุมชนทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

— กิจกรรม —
สานจุด สานรักษ์

ทะเลน้อย แหล่งหัตถกรรมกระจุด สุดล้ำค่า
ภูมิปัญญา แต่ป้วยา ได้รังสรรค์
เยาวชน รุ่นลูกหลาน สืบสานความสำคัญ
ร่วมกิจกรรม "สานจุด สานรักษ์" วันวาเลนไทน์

กรมการพัฒนาชุมชน Fanpage

14 กุมภาพันธ์ เวลา 15:06 น. · 🌐

"พช.พัทลุง ร่วมกิจกรรม "วันสานกระจุต สานรักษ์"ในแนวคิด เดินพาน แลเร็น คนสานจุด"

วันอาทิตย์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2564 เวลา 09.30 น. นางลภารมย์ หนูสวัสดิ์ พัฒนาการจังหวัดพัทลุง เข้าร่วมกิจกรรม "วันสานกระจุต สานรักษ์" ณ ลานวัฒนธรรม ชุมชนทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

โดยนายกุเกียรติ วงศ์กระพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง มอบหมายให้นางปราณี รัตนประยูร รองผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง เป็นประธานในพิธีฯ

ในการนี้ กิจกรรม "วันสานกระจุต สานรักษ์" ในแนวคิด เดินพาน แลเร็น คนสานจุด เป็นกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ภายใต้โครงการวิจัยเรื่องการจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ของทีมวิจัยจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยฯ หน่วยงานราชการในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และชาวชุมชนทะเลน้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์ และตรงต่อความต้องการของชุมชนเป็นที่ตั้ง

โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี และองค์ความรู้ รวมถึงผลงานการออกแบบที่ได้จาก โครงการวิจัยฯ ในรูปแบบของการจัดนิทรรศการในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชุมชน การสร้างสรรค์งานศิลปะ ที่สะท้อนให้เห็นถึงชีวิต ภูมิปัญญา และสภาพแวดล้อมของชุมชน รวมถึงการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม กิจกรรม "วันสานกระจุต สานรักษ์" ในแนวคิด เดินพาน แลเร็น คนสานจุด และส่งมอบชิ้นงานต้นแบบให้กับชุมชน

2. เพื่อจัดส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชน และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การเป็นแหล่งมรดกทางภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจุตของชุมชน

3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนทะเลน้อย อันจะทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจต่อชุมชน ต่อไป

ทั้งนี้ นางปราณี รัตนประยูร ประธานฯ กล่าวว่า ชุมชนทะเลน้อยนับเป็นชุมชนหนึ่งที่มีมรดกทางวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม และทรงคุณค่า มีความร่วมมือกันขององค์กร และชาวบ้าน ในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นทุนที่สำคัญของชุมชนในการต่อยอดและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน กิจกรรม "วันสานกระจุต สานรักษ์" ในแนวคิด เดินพาน แลเร็น คนสานจุด นับเป็นการจุดประกายที่สำคัญในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ต่อสาธารณชนทั่วไปถึงความเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมกระจุตที่สำคัญของโลก หลังจากนั้นชุมชนต้องร่วมกันพัฒนาพื้นที่พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ร่วมถ่ายทอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญานี้ไว้ และขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนชุมชนทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนทะเลน้อย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

🍌 พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์วิถียั่งยืน 🍌

Change for good

👍👍 พช.พัทลุง :ภาพ/ข่าว 👍👍.....

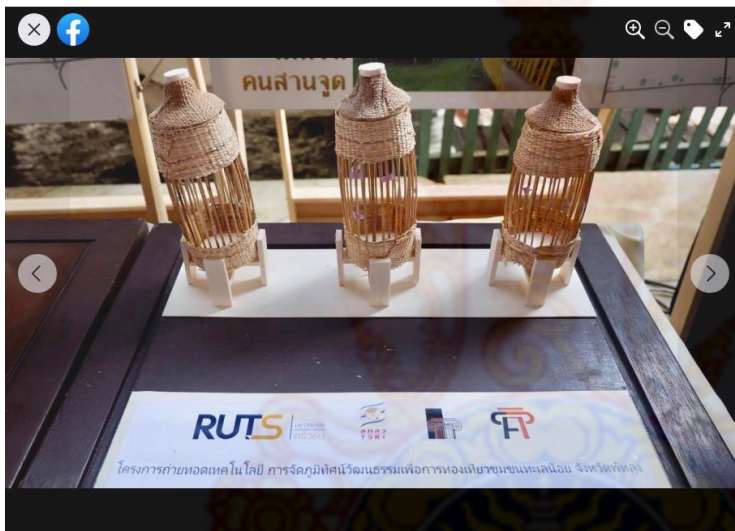

กรรมาการพัฒนาระบบนิเวศ Fanpage
14 กุมภาพันธ์ เวลา 15:06 น.

ถูกใจ แสดงความคิดเห็น

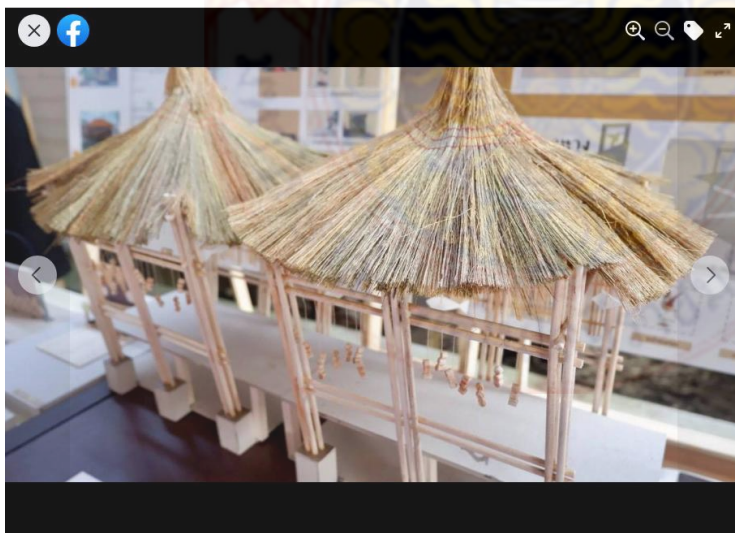
เขียนความคิดเห็น...

กรรมาการพัฒนาระบบนิเวศ Fanpage
14 กุมภาพันธ์ เวลา 15:06 น.

ถูกใจ แสดงความคิดเห็น

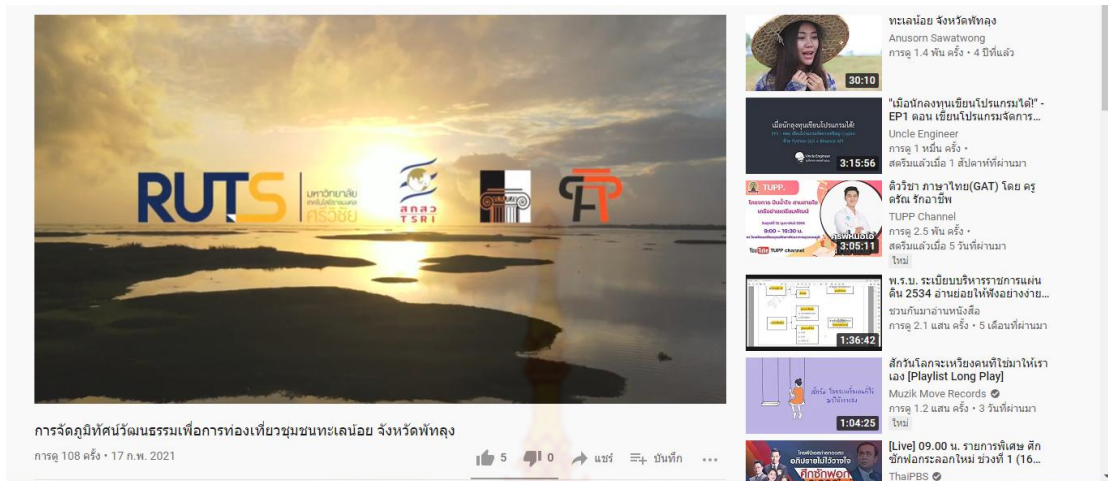
เขียนความคิดเห็น...

กรรมาการพัฒนาระบบนิเวศ Fanpage
14 กุมภาพันธ์ เวลา 15:06 น.

ถูกใจ แสดงความคิดเห็น

เขียนความคิดเห็น...

RUTS | มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี | สทว TSRI | สทว TSRI | สทว TSRI

การจัดภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

การดู 108 ครั้ง · 17 ก.พ. 2021

5 0

แชร์

บันทึก

...

ทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง
Anusorn Sawatwong
การดู 1.4 พัน ครั้ง · 4 ปีที่แล้ว

เมื่อใกล้ฤดูเขตร้อนในกรุงเทพฯ...
EPI ตอน เขียนโปรแกรมจัดการ...
Uncle Engineer
การดู 1 หมื่น ครั้ง ·
สตรีมแล้วเมื่อ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา

3:15:56

เตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย
เตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย
เตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย

3:05:11

เตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย
เตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย
เตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย

1:36:42

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน 2534 ถ้อยแถลงให้ฟังอย่างง่าย...
ชวนกันมาอ่านหนังสือ
การดู 2.1 แสน ครั้ง · 5 เดือนที่ผ่านมา

1:04:25

สักวันโลกจะเป็นอย่างที่เราอยากได้
เพลง [Playlist Long Play]
Muzik Move Records
การดู 1.2 แสน ครั้ง · 3 วันที่ผ่านมา

1:04:25

[Live] 09.00 น. รายการพิเศษ สัก
สักวันโลกจะเป็นอย่างที่เราอยากได้
TheiPBS

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางปิยาภรณ์ อรมุต Piyaporn Oramut
สถานที่เกิด	อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
หมายเลขโทรศัพท์	086-9602490 , 074-317173

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนหาดใหญ่ รัฐประชาสรรค์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2531	ปวช. (แผนกช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2534	ปวส. (แผนกช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2539	สท.บ. (สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2544	ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) จากมหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2555	ปร.ด. (ไทศึกษา) จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติการทำงาน

- 1) พ.ศ. 2540 – ปัจจุบันอาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 2) พ.ศ. 2550 - 2551 หัวหน้าแผนกงานวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 3) พ.ศ. 2551 - 2553 ผู้ช่วยคณบดีด้านงานวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 4) พ.ศ. 2554 - 2560 รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

คุณสมบัติงานวิจัย

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ ภูมิปัญญาทักษิณ : เรือนไทยพุทธ ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ” (ได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ปี พ.ศ. 2551)

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ การเปลี่ยนแปลงลักษณะบ้านเรือนของชาวไทยมุสลิม บริเวณรอบทะเลสาบสงขลา ” (ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2552)

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “ ลักษณะเรือนพื้นถิ่นของชาวไทยเชื้อสายจีน ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ” (ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ปี พ.ศ. 2552)

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ การพัฒนาด้านสถาปัตยกรรมสู่ชุมชนยั่งยืนของชาวไทยมุสลิมบริเวณรอบทะเลสาบสงขลา ” (ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2553)

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ ลักษณะเรือนพื้นถิ่น ตำบลปูลู อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ” (ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ปี พ.ศ.2554)

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ เรือนพื้นถิ่นริมน้ำ ตำบลท่าซอม อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ” (ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ปี พ.ศ. 2555)

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับเรือนพื้นถิ่น ตำบลพนาตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ” (ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ปี พ.ศ. 2556)

ปิยาภรณ์ อรมุต ผู้ร่วมวิจัยโครงการวิจัยเรื่อง “การออกแบบผลิตภัณฑ์จากตาลโตนดเพื่อใช้ในการตกแต่งอาคาร อำเภอสทิงพระ จังหวัด” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบรายได้ประจำปี 2557 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการเปลี่ยนแปลงลักษณะของเรือน บริเวณชุมชนเมืองเก่าลำปำ จังหวัดพัทลุง” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบประมาณแผ่นดินประจำปี 2557 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ปิยาภรณ์ อรมุต ผู้ร่วมวิจัยโครงการวิจัยเรื่อง “ศึกษาแผ่นผนังเส้นใยจากเปลือกตาลโตนดที่สามารถดูดซับเสียงได้” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบรายได้ประจำปี 2559 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ออกแบบบ้านต้นแบบเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนชะแล้จังหวัดสงขลา” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบประมาณแผ่นดินประจำปี 2558 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ออกแบบ และพัฒนาสถาปัตยกรรมสู่ชุมชนยั่งยืน ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณประจำปี 2560 ของสถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “ออกแบบ และพัฒนาสถาปัตยกรรมเพื่อชุมชน ตำบลแหลมสีก อำเภ่อ่าวลึก จังหวัดกระบี่” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณประจำปี 2561 ของสถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน

ปิยาภรณ์ อรมุต หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “การออกแบบ และพัฒนาสถาปัตยกรรมเพื่อชุมชน ตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณประจำปี 2562 ของสถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน

ประวัติผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวเจนจิรา ขุนทอง Miss Janejira Khunthong
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 67/3 ถนน สงขลา-นาทวี หมู่ 6 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
หมายเลขโทรศัพท์	086-9602490 , 074-317173

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553	สถ.บ. (สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2556	สถ.ม. (สาขานวัตกรรมการอาคาร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

- 1) พ.ศ. 2556 – ปัจจุบันอาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 2) พ.ศ. 2557 - 2560 ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 3) พ.ศ. 2561 - 2563 รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ผลงานการวิจัย

โครงการวิจัย “การออกแบบผลิตภัณฑ์จากตาลโตนดเพื่อใช้ในการตกแต่งอาคาร อำเภอสติงพระ จังหวัด” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบรายได้ประจำปี 2557 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (ผู้ร่วมวิจัย)

โครงการวิจัย “ศึกษาการเปลี่ยนแปลงลักษณะของเรือน บริเวณชุมชนเมืองเก่าลำปำ จังหวัดพัทลุง” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบประมาณแผ่นดินประจำปี 2557 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (ผู้ร่วมวิจัย)

โครงการวิจัย “ศึกษาแผ่นผนังเส้นใยจากเปลือกตาลโตนดที่สามารถดูดซับเสียงได้” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบรายได้ประจำปี 2559 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (ผู้วิจัย)

โครงการวิจัย “ออกแบบบ้านต้นแบบเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนชะแล้จังหวัดสงขลา” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบประมาณแผ่นดินประจำปี 2559 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (ผู้ร่วมวิจัย)

โครงการวิจัย “ออกแบบ และพัฒนาสถาปัตยกรรมสู่ชุมชนยั่งยืน ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณประจำปี 2560 ของสถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน (ผู้ร่วมวิจัย)

โครงการวิจัย “การศึกษาแผ่นกรองแสงจากใยทางตาลโตนด” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย งบรายได้ประจำปี 2560 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (ผู้วิจัย)

โครงการวิจัย “ออกแบบ และพัฒนาสถาปัตยกรรมเพื่อชุมชน ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณประจำปี 2561 ของสถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน (ผู้ร่วมวิจัย)

โครงการวิจัย “การศึกษา และทดลองวัสดุเรซินผสมด้วยขี้เถ้าอย่างพาราเพื่อสร้างงานประติมากรรม” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณประจำปี 2562 ของสถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน (ผู้ร่วมวิจัย)

โครงการวิจัยเรื่อง ศักยภาพทรัพยากรในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา (The Resource Potential of Preserved Area of Cultural Heritages in Songkhla Old Town.)

ประวัติผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวงามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์ Miss Ngampetch Ampornwattanapong
สถานที่เกิด	อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	21 ซอย 3 ถนนสามัคคี ตำบลคอหงส์ อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
หมายเลขโทรศัพท์	089-4634204, 074-317173

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553	สถ.บ. (สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2556	สถ.ม. (สถาปัตยกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

- 1) พ.ศ. 2556 – ปัจจุบันอาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 2) พ.ศ. 2557 - 2560 ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
- 3) พ.ศ. 2561 - 2563 รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ผลงานการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง พัฒนาสถาปัตยกรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญา และ วัฒนธรรม
ท้องถิ่น : ตำบลชะแล้ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา 2559

โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาออกแบบวัสดุตกแต่งภายในอาคารด้วยใบยางพารา (The study materials designed interior with rubber leaves.) 2560

โครงการวิจัยเรื่อง พัฒนาสถาปัตยกรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านภูมิปัญญา และวัฒนธรรม
ท้องถิ่น : ตำบลชะแล้ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา 2559

วัสดุตกแต่งภายในอาคารจากใบและลูกสนทะเล (Interior Decoration Materials form Pine Leaves and Seeds) 2560

โครงการวิจัยเรื่อง ศักยภาพทรัพยากรในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา
(The Resource Potential of Preserved Area of Cultural Heritages in Songkhla Old Town.)

